राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४

निर्वाचन आयोगबाट स्वीकृत मिति : २०७४।१०।७

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा ७२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी निर्वाचन आयोगले यो निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस निर्देशिकाको नाम "राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४" रहेको छ ।

(२) यो निर्देशिका तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,-

(क) "अदालत" भन्नाले संविधानको धारा १३७ को उपधारा (१) बमोजिमको सर्वोच्च अदालतको संवैधानिक इजलास सम्झनु पर्छ ।

(ख) "अध्यादेश" भन्नाले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ सम्झनु पर्छ ।

(ग) "अल्पसङ्ख्यक" भन्नाले निर्वाचन हुनुभन्दा तत्काल अगाडि भएको राष्ट्रिय जनगणनाको आधारमा संविधानको धारा ३०६ को उपधारा (१) को खण्ड (क) को अधीनमा रही नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोके बमोजिमका जातीय, भाषिक र धार्मिक समूह सम्झनु पर्छ ।

(घ) "आचार संहिता" भन्नाले निर्वाचन आचार संहिता, २०७२ सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "आयोग" भन्नाले संविधानको धारा २४५ बमोजिमको निर्वाचन आयोग सम्झनु पर्छ ।

(च) "उम्मेदवार" भन्नाले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको लागि दफा २७ बमोजिम मनोनयन गरिएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(छ) "दल" भन्नाले निर्वाचनको प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको राजनीतिक दल सम्झनु पर्छ ।

(ज) "नगरपालिका" भन्नाले नगरपालिका, उपमहानगरपालिका र महानगरपालिका सम्झनु पर्छ ।

(झ) "नियमावली" भन्नाले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन नियमावली, २०७४ सम्झनु पर्छ ।

(ञ) "निर्वाचक मण्डल" भन्नाले दफा ४ बमोजिमको निर्वाचक मण्डल सम्झनु पर्छ ।

(ट) "निर्वाचन" भन्नाले संविधानको धारा ८६ को उपधारा (२) को खण्ड (क) बमोजिम राष्ट्रिय सभा सदस्यको लागि हुने निर्वाचन सम्झनु पर्छ र सो शब्दले निर्वाचित भएको सदस्यको पद रिक्त भएको अवस्थामा गरिने उपनिर्वाचनलाई समेत जनाउँछ ।

(ठ) "निर्वाचन अधिकारी" भन्नाले निर्वाचन कार्यालयको प्रमुख सम्झनु पर्छ ।

(ड) "निर्वाचन अधिकृत" भन्नाले दफा १६ बमोजिम आयोगबाट नियुक्त भएको निर्वाचन अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक निर्वाचन अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।

(ढ) "निर्वाचन कार्यक्रम" भन्नाले दफा ५ बमोजिमको निर्वाचन कार्यक्रम सम्झनु पर्छ ।

(ण) "निर्वाचन कार्यालय" भन्नाले क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय वा जिल्ला निर्वाचन कार्यालय सम्झनु पर्छ ।

(त) "निर्वाचन चिन्ह" भन्नाले दफा ४८ बमोजिमको निर्वाचन चिन्ह सम्झनु पर्छ ।

(थ) "निर्वाचन प्रतिनिधि" भन्नाले उम्मेदवारको तर्फबाट गर्नुपर्ने कामको लागि दफा १२१ बमोजिम नियुक्त भएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(द) "मतदाता" भन्नाले दफा १२ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम रहेका प्रदेश सभा सदस्य तथा गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख सम्झनु पर्छ ।

(ध) "मतदाता नामावली" भन्नाले निर्वाचक मण्डलमा रहेका प्रदेश सभा सदस्य र गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुखको नाम समावेश गरी तयार गरिएको मतदाता नामावली सम्झनु पर्छ ।

(न) "मतदान अधिकृत" भन्नाले दफा २० बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले नियुक्त गरेको मतदान अधिकृत सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सहायक मतदान अधिकृतलाई समेत जनाउँछ ।

(प) "मतदान केन्द्र" भन्नाले निर्वाचनमा मतदान गर्न आयोगले दफा ५५ बमोजिम तोकेको मतदान केन्द्र सम्झनु पर्छ ।

(फ) "मतदान प्रतिनिधि" भन्नाले कुनै उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधिले प्रत्येक मतदान केन्द्रमा प्रतिनिधित्व गर्नको लागि दफा १२२ बमोजिम नियुक्त गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(ब) "मतपत्र" भन्नाले निर्वाचनमा मतदान गर्नका लागि व्यवस्था गरिएको मतपत्र सम्झनु पर्छ ।

(भ) "मतपेटिका" भन्नाले मत सङ्केत गरेको मतपत्र राख्नका लागि आयोगले व्यवस्था गरेको मतपेटिका सम्झनु पर्छ ।

(म) "मनोनयनपत्र" भन्नाले निर्वाचनमा उम्मेदवारीको लागि दफा २७ बमोजिम उम्मेदवार वा निजको तर्फबाट निर्वाचन अधिकृत समक्ष पेश भएको मनोनयनपत्र सम्झनु पर्छ ।

(य) "राष्ट्रिय सभा" भन्नाले संविधानको धारा ८६ बमोजिम गठन हुने राष्ट्रिय सभा सम्झनु पर्छ ।

(र) "सदस्य" भन्नाले राष्ट्रिय सभा सदस्य सम्झनु पर्छ ।

(ल) "समूह" भन्नाले दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिमको महिला, दलित, अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूह सम्झनु पर्छ ।

(व) "संविधान" भन्नाले नेपालको संविधान सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद-२

सदस्यको निर्वाचन तथा निर्वाचन कार्यक्रम

३. **सदस्यको निर्वाचन** : (१) संविधानको धारा ८६ को उपधारा (२) को खण्ड (क) बमोजिम निर्वाचित हुने सदस्यको निर्वाचनको लागि प्रत्येक प्रदेशमा गठन भएको निर्वाचक मण्डलले दिएको मतको आधारमा एकल सङ्क्रमणीय मत प्रणाली बमोजिम प्रत्येक प्रदेशबाट निर्वाचित हुन आवश्यक पर्ने मत प्राप्त गर्ने देहाय बमोजिम आठ जना सदस्य निर्वाचित हुनेछन् :-

(क) महिला तीन जना,
(ख) दलित एक जना,
(ग) अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समुदायबाट एक जना,
(घ) अन्य तीन जना ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै समूहबाट एक जना सदस्य मात्र निर्वाचित गर्नु पर्ने अवस्थामा सबै भन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार निर्वाचित हुनेछ ।

४. **निर्वाचक मण्डल** : (१) प्रत्येक प्रदेशमा देहायका मतदाता रहेको एक निर्वाचक मण्डल रहनेछ :-

(क) सम्बन्धित प्रदेश सभाका सदस्य,
(ख) सम्बन्धित प्रदेश भित्रका गाउँपालिकाको अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाको प्रमुख र उपप्रमुख ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश सभाको कुनै सदस्य, कुनै गाउँपालिकाको अध्यक्ष र उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाको प्रमुख र उपप्रमुखको निर्वाचन हुन नसकेको वा अन्य कुनै कारणले पद रिक्त भएको कारणले मात्र निर्वाचक मण्डल गठन गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

५. **निर्वाचन कार्यक्रम तयार गर्ने** : (१) आयोगले निर्वाचनको लागि देहाय बमोजिमका कार्यक्रम क्रमबद्ध रुपमा उल्लेख गरी अनुसूची-१ बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम तयार गरी त्यस्तो कार्यक्रम सञ्चालन गरिने मिति, समय र स्थान समेत तोक्नु पर्नेछ :-

(क) मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने,

(ख) मतदाता नामावली उपर दाबी विरोधको उजूरी दिने,

(ग) उजूरी उपर छानविन गरी अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने,

(घ) उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने,

(ङ) मनोनयन पत्र दर्ता भएको उम्मेदवारको नामावलीको सूची प्रकाशन गर्ने,

(च) उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी दिन सकिने,

(छ) मनोनयनपत्र र उजूरी उपर जाँचबुझ गर्ने,

(ज) उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्ने,

(झ) उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिन सक्ने,

(ञ) उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने,

(ट) उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने, र

(ठ) मतदान गर्ने ।

६. **निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशन गर्ने** : निर्वाचन अधिकृतले आयोगले प्रकाशन गरेको दफा ५ बमोजिमको निर्वाचन कार्यक्रम कार्यालय स्थापना गरेको दिन आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी अनुसूची-२ बमोजिमको मुचुल्का गराउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-३

मतदाता नामावली

७. **मतदाता नामावली तयार गरी प्रकाशन गर्ने** : (१) आयोगले निर्वाचनको प्रयोजनको लागि सम्बन्धित प्रदेशको प्रदेश सभा सदस्यको पदमा बहाल रहेका व्यक्तिको विवरण सम्बन्धित प्रदेश सभा सचिवालयबाट र प्रदेश भित्रका गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख पदमा बहाल रहेका व्यक्तिको विवरण सम्बन्धित जिल्लाको निर्वाचन कार्यालयबाट माग गरी मतदाता नामावली तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो निर्देशिका प्रारम्भ भएपछि पहिलो पटक हुने निर्वाचनको हकमा आयोगले तयार गरेको निर्वाचन परिणामको आधारमा प्रदेश सभा सदस्य र गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुखको पदमा निर्वाचित भएका व्यक्तिहरुको नाम समावेश गरी मतदाता नामावली तयार गरिनेछ ।

(३) आयोगले उपदफा (१) वा (२) बमोजिम तयार गरेको मतदाता नामावली सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित मिति र समयमा सो मतदाता नामावली आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्दा मतदाता नामावलीमा नाम समावेश हुन छुटेको व्यक्तिले आफ्नो नाम समावेश गर्नको लागि दरखास्त दिने, मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्तिले आफ्नो नाम, थर, उमेर, पद आदि विवरण

सच्याउन दरखास्त दिने, मतदाता नामावलीमा उल्लिखित मतदाताको विरोधमा उजुरी दिने मिति, समय र स्थानसमेत उल्लेख गरी अनुसूची-३ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु वा गराउनु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिमको मतदाता नामावली आयोगको वेबसाइटमा समेत प्रकाशन गरिनेछ ।

८. **मतदाता नामावलीमा छुट नाम समावेश गर्न दरखास्त दिने** : (१) दफा ७ बमोजिम प्रकाशित मतदाता नामावलीमा नाम छुट भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले आफ्नो नाम समावेश गर्नका लागि सो नामावली प्रकाशन गर्दा तोकिएको समयावधि भित्र सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा अनुसूची-५ बमोजिमको दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गराउन दरखास्त दिने व्यक्तिले आफू प्रदेश सभा सदस्य वा गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख पदमा निर्वाचित भई बहाल रहेको प्रमाण समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको दरखास्त अनुसूची-६ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम पर्न आएको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखिएमा निर्वाचन अधिकृतले निजको नाम मतदाता नामावलीमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।

९. **नाम, थर, उमेर, पद आदि सच्याउन दरखास्त दिने** : (१) दफा ७ बमोजिम प्रकाशित मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको कुनै मतदाताको नाम, थर, उमेर, पद वा अन्य व्यहोरामा लेखाइ वा छपाइको त्रुटि भएमा सम्बन्धित व्यक्तिले विवरण सच्याउनका लागि सो नामावली प्रकाशन गर्दा तोकिएको समयावधि भित्र सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा अनुसूची-५ बमोजिमको दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको दरखास्त अनुसूची-६ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम पर्न आएको दरखास्त जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिब देखिएमा निर्वाचन अधिकृतले निजको विवरण सच्याउनु पर्नेछ ।

१०. **मतदाताको विरोधमा उजूरी दिने** : (१) दफा ७ बमोजिम प्रकाशित मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको मतदाताको विरोध गरी अर्को कुनै मतदाताले उजूर गर्न चाहेमा सोही दफा बमोजिम नामावली प्रकाशन गर्दा तोकिएको मिति, समय र स्थानमा सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा अनुसूची-७ बमोजिम उजूरी दिन सक्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको दरखास्त अनुसूची-८ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम उजूरी दिने समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले त्यसरी दर्ता भएका उजूरीहरूको सूची अनुसूची-९ बमोजिम तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी सूचना प्रकाशन गर्दा जसको विरुद्ध उजूरी परेको हो सो व्यक्तिले दफा ७ बमोजिमको सूचनामा तोकिएको अवधिभित्र आफ्नो सम्बन्धमा आवश्यक सबुद वा सफाई प्रस्तुत गर्नु पर्ने व्यहोरा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

११. **उजूरीको जाँचबुझ गर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले दफा १० बमोजिमको उजूरी सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा निर्वाचन अधिकृतले दफा १० को उपदफा (३) बमोजिम सम्बन्धित व्यक्तिले उजूरी खण्डन गर्ने सबुद वा सफाई पेश गरेको भए सो सम्बन्धमा समेत जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले प्रमाण संलग्न नभएको उजूरी उपर कुनै कारबाही गर्ने छैन ।

१२. **अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले दफा १० बमोजिम उजूरी परेकोमा त्यस्तो उजूरीका सम्बन्धमा दफा ११ बमोजिम जाँचबुझ समेत गरी र उजूरी नपरेकोमा उजूरी गर्ने म्याद समाप्त भए पछि अनुसूची-१० बमोजिम अन्तिम मतदाता नामावली तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु वा गराउनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावली आयोग समक्ष पठाउनु पर्नेछ र सो मतदाता नामावली आयोगले आफ्नो वेबसाइटमा प्रकाशन गर्नेछ ।

१३. **अन्तिम मतदाता नामावलीमा थपघट तथा हेरफेर गर्न नहुने** : दफा १२ बमोजिम प्रकाशन गरिएको अन्तिम मतदाता नामावली सो निर्वाचनको प्रयोजनको लागि थपघट वा हेरफेर हुने छैन ।

१४. **मतदाता नामावलीको प्रतिलिपि दिनु पर्ने** : कुनै उम्मेदवारले दफा १२ बमोजिम प्रकाशन भएको अन्तिम मतदाता नामावलीको प्रतिलिपि माग गरेमा निर्वाचन अधिकृतले प्रतिपृष्ठ तीन रुपैयाँको दरले हुन आउने रकम लिई सोको प्रतिलिपि दिनु पर्नेछ ।

१५. **निर्वाचन कार्यालयले मतदाता नामावली उपलब्ध गराउने** : (१) उम्मेदवार हुन चाहने वा उम्मेदवारको निर्वाचन प्रतिनिधि हुने व्यक्तिले मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिमको मतदाता नामावलीको उतार लिन चाहेमा अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालय समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा निर्वाचन कार्यालयले अनुसूची-१२ बमोजिम मतदाता नामावली उतार गरी उतार गर्ने कर्मचारीले सहीछाप गरी कार्यालयको छाप लगाई दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

निर्वाचन अधिकृत

१६. **निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति तथा काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) संविधान, अध्यादेश नियमावली तथा प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम निर्वाचनमा सम्पादन गर्नुपर्ने काम गर्न वा गराउनका लागि प्रत्येक प्रदेशमा आयोगले न्याय परिषद्को परामर्शमा एक जना जिल्ला न्यायाधीशलाई निर्वाचन अधिकृत नियुक्त गर्नेछ ।

(२) आयोगको निर्देशनको अधीनमा रही आफूलाई तोकिएको प्रदेशमा स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्र रुपमा निर्वाचन गर्नु, गराउनु निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कर्मचारीलाई निर्वाचन सम्बन्धी कुनै काममा खटाउन वा लगाउन सक्नेछ ।

(४) अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त निर्वाचन अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयलाई आवश्यक पर्ने सहायक निर्वाचन अधिकृत तथा अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्ने,

(ख) मतदान केन्द्र रहेको जिल्लामा कार्यरत नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कर्मचारी मध्येबाट मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत र अन्य सहायक कर्मचारी नियुक्त गरी मतदान केन्द्रमा खटाउने,

(ग) सहायक निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतलाई निर्वाचन तथा मतदान सम्बन्धी प्रक्रियाको विषयमा अभिमूखिकरण गर्ने, गराउने,

(घ) आयोगले उपलब्ध गराएका मतपत्र लगायतका निर्वाचन सामग्री रुजु गरी बुझी लिने,

(ङ) आयोगबाट प्राप्त मतपत्र लगायतका निर्वाचन सामग्री मतदान अधिकृतलाई उपलब्ध गराउने,

(च) मतदान केन्द्र तथा मतगणना गर्ने स्थान र सो कार्यमा खटिने कर्मचारीको आवश्यक सुरक्षा प्रबन्धको लागि स्थानीय प्रशासनसँग समन्वय गर्ने,

(छ) मतदानको दिन मतदान केन्द्रमा मतदान कार्यको अनुगमन, निरीक्षण तथा रेखदेख गर्ने, गराउने,

(ज) मतदान कार्य समाप्त भएपछि मतदान केन्द्रबाट मतगणना गर्न तोकिएको स्थानमा प्राप्त भएका मतपेटिका बुझी सुरक्षित साथ राख्ने,

(झ) सम्बन्धित मतदान केन्द्रबाट मतपेटिका सङ्कलन भएपछि मतगणना गर्ने,

(ञ) मतगणना कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचन परिणामको घोषणा गर्ने,

(ट) मतगणना सम्पन्न भएपछि सोको परिणाम निर्वाचन कार्यालय र आयोगमा पठाउने,

(ठ) मतदान अधिकृतबाट प्राप्त भएका तथा निर्वाचन सम्पन्न भएपछि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा रहेका बाँकी निर्वाचन सामग्रीहरु निर्वाचन कार्यालयमा बुझाउने,

(ड) आयोगबाट स्वीकृत आर्थिक निर्देशिकामा उल्लेख भए बमोजिम खर्च लेख्ने र लेखा राख्ने,

(ढ) निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण खर्चको सम्बन्धमा सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट आन्तरिक लेखा परीक्षण गराई सोको प्रमाणित आय-व्यय विवरण सहितको सम्पूर्ण श्रेस्ता अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि आयोगले तोकेको समयावधि भित्र आयोगमा बुझाउने,

(ण) निर्वाचन पर्यवेक्षणलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन आवश्यक व्यवस्था गर्ने,

(त) आचार संहिता पालना गर्ने गराउने सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने :-

(१) आचार संहिताको पालना गर्नुपर्ने कर्तव्य भएका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह, दल, उम्मेदवार तथा तिनका प्रतिनिधि, आमसञ्चारका माध्यम (छापा तथा विद्युतीय), निजी तथा गैरसरकारी संस्था, पर्यवेक्षक लगायतका सबै निकाय, संस्था तथा व्यक्तिलाई निर्वाचन आचार संहिताको पालना गर्न लगाउने,

(२) उपखण्ड (१) बमोजिम आचार संहिताको पालना गर्नुपर्ने कर्तव्य भएका निकाय, संस्था वा व्यक्तिबाट आचार संहिता उल्लङ्घन भएको देखिए, बुझिए वा सुनिएमा आवश्यकता अनुसार स्थानीय तह, स्थानीय प्रशासन तथा सुरक्षा निकायको सहयोग लिई त्यस्तो कार्य रोक्ने वा रोक्न लगाउने,

(३) उपखण्ड (१) र (२) बमोजिमको विवरण तुरुन्त आयोगमा पठाउने ।

(थ) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि सोको प्रतिवेदन तयार गरी आयोग समक्ष पेश गर्ने,

(द) निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्ने,

(ध) प्रचलित कानूनी व्यवस्था र निर्वाचन आयोगले समय-समयमा दिएका आदेश वा निर्देशनको अधीनमा रही निर्वाचन कार्यक्रम अनुसारका सबै कार्य सम्पन्न गर्ने ।

(२) निर्वाचन अधिकृतको प्रत्यक्ष निर्देशनमा रही अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम निर्वाचन सम्बन्धी काममा निर्वाचन अधिकृतलाई सहयोग गर्नु सहायक निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

१७. **निर्वाचन अधिकृत आयोगप्रति उत्तरदायी हुने** : निर्वाचन अधिकृत निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कामको लागि आयोगप्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

१८. **सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारीको नियुक्ति** : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन सम्बन्धी कार्य सञ्चालनको लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कर्मचारीमध्येबाट आयोगले तोकेको सङ्ख्यामा सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त सहायक निर्वाचन अधिकृत र अन्य कर्मचारीले निर्वाचन अधिकृतको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रही निर्वाचन सम्बन्धी काममा निर्वाचन अधिकृतलाई सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

१९. **अधिकार प्रत्यायोजन** : निर्वाचन अधिकृतले अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम आफूलाई प्राप्त निर्वाचन सम्बन्धी केही अधिकार सहायक निर्वाचन अधिकृत वा निर्वाचनको काममा खटिएका कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

तर मनोनयनपत्र जाँच गर्ने, मनोनयनपत्र सदर वा बदर गर्ने, मत सदर वा बदर गर्ने र मतगणनाको अन्तिम परिणाम घोषणा गर्ने अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिने छैन ।

परिच्छेद-५

मतदान अधिकृत र अन्य कर्मचारी

२०. **मतदान अधिकृतको नियुक्ति** : निर्वाचन अधिकृतले मतदान केन्द्र रहेको जिल्लामा कार्यरत नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कर्मचारी मध्येबाट प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि एकजना राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारीलाई मतदान अधिकृत नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

२१. **मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार** : अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिकामा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) निर्वाचन सम्बन्धी तालीम तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रममा भाग लिने,

(ख) निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट उपलब्ध गराइएका मतपत्र लगायतका मतदान केन्द्र सम्बन्धी निर्वाचन सामग्री रुजु गरी बुझी लिने,

(ग) आफूलाई तोकिएको मतदान केन्द्रमा खटाईएका सहायक मतदान अधिकृत, अन्य कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीसँग समन्वय गर्ने,

(घ) आफूलाई तोकिएको मतदान केन्द्रमा तोकिएको समयभित्र पुगी आयोगद्वारा निर्धारित तरिकाले मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने,

(ङ) सुरक्षा, भौगोलिक कठिनाइ तथा अन्य कुनै मनासिब कारणले तोकिएको मतदान केन्द्रमा निर्वाचन सम्पन्न गराउन नसकिने भई तत्काल अर्को मतदान केन्द्र स्थापना गर्नुपर्ने अवस्था भएमा त्यसको जानकारी तुरुन्त निर्वाचन अधिकृतलाई गराउने,

(च) मतदान कार्यलाई सहज तरिकाले सम्पन्न गर्न दल तथा उम्मेदवारका स्थानीय प्रतिनिधिसँग समन्वय गर्ने,

(छ) मतदान कार्यलाई सुचारु रुपले अघि बढाउन चनाखो भई मतदान कार्यको निरन्तर अनुगमन गर्ने,

(ज) मतदानको दिन मतदानको गतिविधि सम्बन्धमा समय-समयमा निर्वाचन अधिकृतलाई जानकारी गराउने,

(झ) मतदानको दिन मतदान केन्द्रमा आउने पर्यवेक्षक, पत्रकार, अनुगमनकर्ता र सुरक्षाकर्मीलाई मतदान कार्यको अवस्थाबारे जानकारी दिने,

(ञ) मतदान केन्द्रमा स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्र रुपमा मतदान कार्य सम्पन्न गराउने,

(ट) आचार संहिता सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने :-

(१) आचार संहिता पालना गर्नु पर्ने कर्तव्य भएका दल, उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिहरूलाई निर्वाचन आचारसंहिता पालना गर्न लगाउने,

(२) आवश्यकता अनुसार स्थानीय तह, स्थानीय प्रशासन तथा सुरक्षा निकायको प्रहरीको सहयोग लिई आचार संहिता उल्लङ्घन हुन नदिने,

(३) कसैले निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन गरेको देखिए, बुझिए वा सुनिएमा त्यस्तो कार्य तुरुन्त रोक्न लगाउने,

(४) निर्वाचन आचार संहिता उल्लङ्घन भएको सम्बन्धमा गरेको कारबाहीको जानकारी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा तुरुन्त दिने ।

(ठ) निर्वाचन पर्यवेक्षणको सम्बन्धमा देहाय बमोजिम गर्ने :-

(१) निर्वाचनको लागि आयोग वा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट पर्यवेक्षण गर्न अनुमति प्राप्त गरेका पर्यवेक्षकलाई आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा निर्वाचन पर्यवेक्षण गर्न आएमा आवश्यक सहयोग गर्ने, गराउने,

(२) पर्यवेक्षकलाई निर्वाचनको पर्यवेक्षण गर्न दिँदा मतदान भइरहेको समयमा मतपत्र, मतदाता नामावली, मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलम तथा मतपेटिका जस्ता मतदान सामग्री छुन वा मतदान कक्षमा प्रवेश गरी मतदाताले मतसङ्केत गरेको अवस्थामा हेर्न नदिने,

तर मतदाताले आफ्नो मत जाहेर गरी सकेपछि मतपेटिकामा मतपत्र खसाल्दाको दृश्य भने पर्यवेक्षकलाई टाढाबाट हेर्न दिन सकिनेछ ।

(ड) मतदान कार्य समाप्त भएपछि आयोगद्वारा स्वीकृत निर्देशिका बमोजिम मुचुल्का गराई मतपेटिका तथा अन्य निर्वाचन सामग्री आवश्यकता अनुसार सिल गरी सुरक्षित तरिकाले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउने,

(ढ) निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ बमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्ने,

(ण) निर्वाचन अधिकृतबाट अधिकार प्रत्यायोजन गरे बमोजिमका अन्य काम गर्ने ।

(२) अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिका वा आयोगले समय-समयमा जारी गरेको आदेश वा निर्देशन बमोजिमको मतदान सम्बन्धी सम्पूर्ण काम स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्र रुपमा सम्पन्न गराउनु मतदान अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

२२. **सहायक मतदान अधिकृत तथा अन्य कर्मचारीको नियुक्ति** : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान केन्द्र रहेको जिल्लामा कार्यरत नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारका कर्मचारी मध्येबाट प्रत्येक मतदान केन्द्रमा आयोगले तोकेको सङ्ख्यामा सहायक मतदान अधिकृत तथा अन्य कर्मचारी नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सहायक मतदान अधिकृत नियुक्त गर्दा राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी वा सो सरहको कर्मचारीलाई नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएका सहायक मतदान अधिकृत र अन्य कर्मचारीको विवरण सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

२३. **सहायक मतदान अधिकृत तथा अन्य कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार** : (१) सहायक मतदान अधिकृत र अन्य सहायक कर्मचारीले मतदान अधिकृतको प्रत्यक्ष नियन्त्रण एवं निर्देशनको अधीनमा रही मतदान सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य स्वतन्त्र र निष्पक्ष रुपमा सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) सहायक मतदान अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा मतदान सम्पन्न गर्न मतदान अधिकृतलाई सहयोग गर्ने,

(ख) मतदानलाई मर्यादित र व्यवस्थित बनाउन मतदान केन्द्रमा खटिएका मतदान प्रतिनिधि बीच समन्वय गर्ने,

(ग) मतदान केन्द्रमा तयार गर्नु पर्ने मुचुल्का तयार गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको सहीछाप गराउने,

(घ) मतदान अधिकृतले खटाए बमोजिमका मतदान सम्बन्धी अन्य जिम्मेवारी पूरा गर्ने,

(ङ) मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृतले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको अवस्थामा मतदान अधिकृतको रुपमा कार्य गरी मतदान सम्पन्न गर्ने वा गराउने ।

(३) आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा मतदान सम्पन्न गर्न मतदान अधिकृतलाई सहयोग गर्नु र मतदान अधिकृतले खटाए बमोजिमको जिम्मेवारी पूरा गर्नु मतदान केन्द्रमा खटिएका सबै कर्मचारी एवं सुरक्षाकर्मीको कर्तव्य हुनेछ ।

परिच्छेद-६

उम्मेदवारको मनोनयन

२४. **उम्मेदवारको योग्यता** : कुनै व्यक्ति निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन देहायको योग्यता पूरा गरेको हुनु पर्नेछ :-

(क) नेपालको नागरिक,

(ख) पैंतीस वर्ष उमेर पूरा भएको,

(ग) मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिम कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,

(घ) कुनै सङ्घीय कानूनले अयोग्य नभएको,

(ङ) कुनै लाभको पदमा बहाल नरहेको ।

स्पष्टीकरण : यस खण्डको प्रयोजनको लागि "लाभको पद" भन्नाले निर्वाचन वा मनोनयनद्वारा पूर्ति गरिने राजनीतिक पद बाहेक सरकारी कोषबाट पारिश्रमिक वा आर्थिक सुविधा पाउने अन्य पद सम्झनु पर्छ ।

२५. **उम्मेदवारको अयोग्यता** : देहायको व्यक्ति निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन अयोग्य मानिनेछ :-

(क) दफा २४ बमोजिमको योग्यता नभएको,

(ख) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहमा वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको वा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय तहबाट अनुदान प्राप्त संस्थामा पारिश्रमिक पाउने गरी बहाल रहेको,

(ग) निर्वाचन सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम सजाय पाई त्यस्तो सजाय भोगिसकेको मितिले दुई वर्ष भुक्तान नगरेको,

(घ) भ्रष्टाचार, जबरजस्ती करणी, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, लागू औषध बिक्री वितरण तथा निकासी वा पैठारी, सम्पत्ति शुद्धीकरण, राहदानी दुरुपयोग, अपहरण सम्बन्धी कसूर वा नैतिक पतन देखिने अन्य फौजदारी कसूरमा सजाय पाई वा कुनै कसूरमा जन्म कैद, बीस वर्ष वा सो भन्दा बढी कैदको सजाय पाई त्यस्तो फैसला अन्तिम भएको,

(ङ) सङ्गठित अपराध सम्बन्धी कसूरमा कैदको सजाय पाई वा कर्तब्य ज्यान सम्बन्धी कसूरमा बीस वर्षभन्दा कम कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले छ वर्ष पूरा नभएको,

(च) जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत, बोक्सा बोक्सी वा बहुविवाह सम्बन्धी कसूरमा कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले तीन वर्ष पूरा नभएको,

(छ) खण्ड (घ) र (ङ) मा उल्लिखित कसूर बाहेक अन्य कसूरमा पाँच वर्ष वा सोभन्दा बढी कैदको सजाय पाई त्यस्तो सजाय भुक्तान गरेको मितिले छ वर्ष पूरा नभएको,

(ज) प्रचलित कानून बमोजिम कालो सूचीमा रहेकोमा सो अवधिभर,

(झ) कैदमा बसेकोमा कैद बसेको अवधिभर,

(ञ) मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको,

(ट) संविधानको धारा २९१ विपरीत विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमति प्राप्त गरेको ।

२६. **उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धी निर्णय गर्ने** : (१) सदस्यको लागि उम्मेदवारीको मनोनयन दर्ता भई सकेको तर निर्वाचन परिणाम घोषणा भई नसकेको अवस्थामा कुनै उम्मेदवार अयोग्य छ वा हुन गएको छ भन्ने कसैलाई लागेमा सो विषयमा स्पष्ट प्रमाण सहित सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृत मार्फत आयोग समक्ष उजूरी दिन सक्नेछ

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजूरी प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो उम्मेदवारलाई सात दिनको म्याद दिई त्यस सम्बन्धमा स्पष्टीकरण माग गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम स्पष्टीकरण प्राप्त भएपछि वा म्यादभित्र स्पष्टीकरण प्राप्त नभएमा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम परेको उजूरी र तत्सम्बन्धी कागजात यथाशीघ्र आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम उजूरी सहितका कागजात प्राप्त भएपछि आयोगले चाहेमा सो विषयमा सम्बन्धित उम्मेदवारसँग बुझ्न वा थप प्रमाण माग गर्न सक्नेछ ।

(५) आयोगले उपदफा (३) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतबाट प्राप्त उजूरी सहितका कागजात जाँचबुझ गरी उजूरी प्राप्त भएको मितिले सात दिनभित्र त्यस्तो उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धमा निर्णय गरी सक्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम उम्मेदवारको अयोग्यता सम्बन्धमा निर्णय गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(७) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोगले कुनै उम्मेदवारको अयोग्यताका सम्बन्धमा यस दफा बमोजिम निर्णय गरी नसकेको कारणबाट मात्र त्यस्तो निर्वाचनको काम कारबाहीमा कुनै असर पर्ने छैन ।

२७. **मनोनयनपत्र पेश गर्ने** : (१) दफा २५ बमोजिम अयोग्यता नभएको व्यक्तिले निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा उल्लिखित मिति र समयमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा मनोनयनपत्र पेश गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मनोनयनपत्र पेश गर्दा वा गराउँदा एक जनाले प्रस्ताव र अर्को एक जनाले समर्थन गरी सहीछाप गरेको हुनु पर्नेछ । त्यस्तो प्रस्तावक र समर्थक दफा १२ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम दर्ता भएको व्यक्ति हुनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कुनै व्यक्तिको मनोनयनपत्र पेश गर्दा वा गराउँदा फरक-फरक व्यक्ति प्रस्तावक र समर्थक रहेका बढीमा दुईवटा मनोनयनपत्र पेश गर्न वा गराउन सकिनेछ ।

(४) यस निर्देशिका बमोजिम एकजना प्रस्तावक वा समर्थकले महिला समूहको लागि बढीमा तीनजना उम्मेदवारको, दलित समूहको कुनै एकजना उम्मेदवारको, अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको कुनै एक जना उम्मेदवारको तथा अन्य समूहको बढीमा तीन जना उम्मेदवारको प्रस्ताव वा समर्थन गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम उम्मेदवारको मनोनयन गर्दा अनुसूची-१३ बमोजिम मनोनयन गर्नु पर्नेछ र प्रस्तावित व्यक्तिले मनोनयन पत्रमा आफ्नो मञ्जुरी लेखी सहीछाप समेत गर्नु पर्नेछ ।

२८. **दलको औपचारिक पत्र पेश गर्नुपर्ने** : (१) दलले आफ्नो तर्फबाट उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिक पत्र प्रदान गर्न त्यस्तो दलको केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति वा सो सरहको समितिको पदाधिकारीलाई तोक्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको पदाधिकारीको नाम, थर, पद र निजको दस्तखतको नमूना त्यस्तो दलको केन्द्रीय कार्यकारिणी समिति वा सो सरहको समितिले तोकेको सो समितिको पदाधिकारीले प्रमाणित गरी उम्मेदवारको लागि मनोनयनपत्र दाखिला गर्ने मिति अगावै आयोगले तोकेको अवधिभित्र आयोगलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

(३) आयोगले उपदफा (२) बमोजिमको दस्तखत नमूना सहितको विवरण मनोनयन पत्र दर्ता गर्न तोकिएको मिति अगावै सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृत समक्ष पठाई सक्नु पर्नेछ ।

(४) दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुने व्यक्तिले सो दलले उम्मेदवार मनोनयन गरेको अनुसूची-१४ बमोजिमको औपचारिक पत्र मनोनयन पत्र साथ संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

(५) दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुने व्यक्तिको हकमा यस दफा बमोजिमको रीत नपुर्‍याई मनोनयनपत्र दाखिला भएमा त्यस्तो उम्मेदवारलाई सो दलको उम्मेदवारको रुपमा मान्यता दिइने छैन ।

२९. **उम्मेदवारले धरौटी राख्ने** : (१) दफा २७ बमोजिम उम्मेदवारको मनोनयनपत्र पेश गर्दा दश हजार रुपैयाँ धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महिला, दलित वा अल्पसङ्ख्यक समुदाय वा आर्थिक रुपले विपन्न उम्मेदवारको हकमा सो धरौटी रकममा पचास प्रतिशत छुट हुनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपदफाको प्रयोजनका लागि "आर्थिक रुपले विपन्न व्यक्ति" भन्नाले वार्षिक पारिवारिक आय पचास हजार रुपैयाँभन्दा कम भएको भनी सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकाले सिफारिस गरेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको धरौटी राख्दा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा नगदै दाखिला गरी सोको नगदी रसिद वा आयोगले तोकेको धरौटी खातामा रकम जम्मा गरिएको सक्कल बैंक भौचर मनोनयनपत्रसाथ संलग्न गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) कुनै उम्मेदवारको दुईवटा मनोनयनपत्र दाखिला भएको अवस्थामा एउटा मनोनयनपत्रको लागि मात्र धरौटी राख्नु पर्नेछ ।

३०. **मनोनयनपत्र साथ उम्मेदवारले पेश गर्नु पर्ने कागजात** : दफा २७ बमोजिम मनोनयन पत्र पेश गर्दा उम्मेदवारले देहायका कागजातहरू समेत पेश गर्नु पर्नेछ :-

(क) उम्मेदवारको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिम कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको दफा १५ बमोजिमको मतदाता नामावलीको उतार,

(ग) दफा २९ बमोजिम धरौटी जम्मा गरेको नगदी रसीद वा बैङ्क भौचर,

(घ) दलको उम्मेदवारको हकमा दफा २८ बमोजिमको मनोनयनको औपचारिक पत्र,

(ङ) दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवारी दिने व्यक्तिले सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा अधिकारप्राप्त निकायले दिएको दलित समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा,

(च) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने पदको लागि उम्मेदवारी दिने अपाङ्गता भएको व्यक्तिले नेपाल सरकारको अधिकारप्राप्त निकायले दिएको अपाङ्गताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्तिले सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा नेपाल सरकारको अधिकारप्राप्त निकायले दिएको अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा ।

३१. **मनोनयनपत्र दर्ता गराउने आधिकारिक व्यक्ति** : उम्मेदवार हुने व्यक्ति, निजले अनुसूची-१५ बमोजिम मुकरर गरेको प्रतिनिधि, उम्मेदवारको प्रस्तावक वा समर्थकले उम्मेदवारको मनोनयन पत्र निर्वाचन अधिकृत समक्ष दर्ता गराउनु पर्नेछ ।

३२. **उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने** : (१) दफा २७ बमोजिम पेश भएको मनोनयनपत्र सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतले देहाय बमोजिम जाँचबुझ गरी रीतपूर्वकको भए दर्ता गरी सोको निस्सा मनोनयनपत्र दर्ता गर्न ल्याउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ :-

(क) मनोनयनपत्रमा भर्नु पर्ने सम्पूर्ण विवरण भरिएको छ, छैन,

(ख) मनोनयनपत्रमा मनोनीत उम्मेदवार, प्रस्तावक र समर्थकले सहीछाप गरेको छ, छैन,

(ग) दफा २९ बमोजिम धरौटी वापतको रकम आयोगले तोकेको धरौटी खातामा जम्मा गरेको बैङ्क भौचर वा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा नगद धरौटी राखेको नगदी रसिद संलग्न छ, छैन,

(घ) उम्मेदवार हुने व्यक्तिको मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिम कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकाको मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको उतार संलग्न छ, छैन,

(ङ) दलको तर्फबाट निर्वाचनका लागि उम्मेदवार मनोनयन गरेको भए दफा २८ बमोजिमको मनोनयनको औपचारिकपत्र संलग्न छ, छैन,

(च) फरक-फरक उम्मेदवारको मनोनयनपत्र वा एउटै उम्मेदवारको दुईवटा मनोनयनपत्रमा प्रस्तावक वा समर्थक दोहोरिएका छन्, छैनन्,

(छ) प्रस्तावक र समर्थक हुने व्यक्तिको नाम दफा १२ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावलीमा समावेश रहेको छ, छैन ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम जाँचबुझ गर्दा रीतपूर्वकको भए अनुसूची-१६ बमोजिम मनोनयनपत्र दर्ता किताबमा त्यस्तो मनोनयनपत्र दर्ता गरी अनुसूची-१७ बमोजिमको निस्सा मनोनयनपत्र दर्ता गर्न ल्याउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) कसैले प्रस्तावक वा समर्थक नभएको, प्रस्तावक वा समर्थक दोहोरिएको, दफा २९ बमोजिमको धरौटी राखेको निस्सा नभएको, प्रस्तावक वा समर्थक वा उम्मेदवार हुने व्यक्तिको सहीछाप नभएको वा अन्य कुनै रीत नपुगेको मनोनयनपत्र दर्ता गर्न ल्याएमा निर्वाचन अधिकृतले रीत नपुगेको जति कुरा सच्याउन लगाई त्यस्तो मनोनयनपत्र दर्ता गर्नु पर्नेछ ।

(४) कसैले उपदफा (३) बमोजिमको रीत नपुगेको कुरा नसच्याई मनोनयनपत्र दर्ता गराउन चाहेमा सोही व्यहोरा मनोनयनपत्रमा उल्लेख गरी मनोनयनपत्र दर्ता गरी दिनु पर्नेछ र सोको सूचना अनुसूची-१८ बमोजिम तयार गरी एकप्रति मनोनयनपत्र साथै राखी अर्को एकप्रति मनोनयनपत्र दर्ता गर्न ल्याउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) को खण्ड (च) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि दफा २७ को उपदफा (४) मा तोकिए बमोजिम एउटै व्यक्ति एक भन्दा बढी उम्मेदवारको प्रस्तावक वा समर्थक हुन सक्नेछ ।

३३. **उम्मेदवारको उमेरको गणना** : निर्वाचनमा उम्मेदवार हुनको लागि उम्मेदवारको उमेर गणना गर्दा मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने मितिसम्ममा पैंतीस वर्ष उमेर पूरा भएको हुनु पर्नेछ ।

३४. **उम्मेदवारको सूची प्रकाशन गर्ने** : मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले दफा ३२ बमोजिम दर्ता भएको मनोनयनपत्रमा उल्लिखित सबै उम्मेदवारको सूची अनुसूची-१९ बमोजिम तयार गरी एकप्रति आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र अर्को एकप्रति आयोगमा तुरुन्त पठाउनु पर्नेछ । यसरी सूची तयार गर्दा प्रत्येक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि अलग-अलग सूची तयार गर्नु पर्नेछ ।

३५. **दाबी विरोधमा उजूरी दिन सक्ने** : (१) दफा ३४ बमोजिम प्रकाशित उम्मेदवारको सूचीमा नाम समावेश भएको उम्मेदवारको योग्यताको सम्बन्धमा सोही समूहबाट उम्मेदवार भएको व्यक्ति वा निजको प्रतिनिधिले उजूरी दिन चाहेमा निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित मिति र समयमा निर्वाचन अधिकृत समक्ष अनुसूची-२० बमोजिम उजूरी दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कसैले उजूरी दिएमा निर्वाचन अधिकृतले सो उजूरी अनुसूची-२१ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी अनुसूची-२२ बमोजिमको भरपाई सम्बन्धित उजूरीकर्तालाई दिनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यक्रम बमोजिम दाबी विरोधमा उजूरी गर्ने म्याद समाप्त भएपछि तोकिएको समयभित्र दर्ता हुन आएका उजूरीको विवरण अनुसूची-२३ बमोजिम तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी प्रकाशन गरिने सूचनामा जसका विरुद्ध उजूरी परेको हो सो पक्षले सो सूचनामा तोकिएको समयमा उजूरी खण्डन हुने प्रमाण सहित उपस्थित हुनुपर्ने व्यहोरा समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

३६. **मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने** : (१) दफा ३२ बमोजिम दर्ता भएको मनोनयनपत्र जाँच गर्दा निर्वाचन कार्यक्रमको सूचनामा तोकिएको मिति, समय र स्थानमा उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि, प्रस्तावक वा समर्थक उपस्थित हुनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमका व्यक्तिको उपस्थितिमा सम्पूर्ण उम्मेदवारको मनोनयनपत्र जाँच गर्नु पर्नेछ ।

तर त्यसरी उपस्थित हुनुपर्ने कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि, प्रस्तावक वा समर्थक उपस्थित नभएमा पनि मनोनयनपत्र जाँच गर्न र सो विषयमा कानून बमोजिम निर्णय गर्न यस उपदफाले बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले यस दफा बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा दफा ३५ बमोजिम कुनै उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी परेको रहेछ भने सो सम्बन्धमा समेत आवश्यक जाँचबुझ गरी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(४) मनोनयनपत्र जाँच गर्दा कुनै समूहको लागि एकै व्यक्तिको दुईवटा मनोनयनपत्र दर्ता भएकोमा त्यस्ता मनोनयनपत्र रीतपूर्वकका रहेछन् भने निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि, प्रस्तावक वा समर्थकको इच्छा अनुसार कुनै एउटा मनोनयनपत्र कायम गर्नु पर्नेछ ।

तर सम्बन्धित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि, प्रस्तावक वा समर्थक उपस्थित नभएमा निर्वाचन अधिकृतले कुनै एक मनोनयनपत्र कायम गरी अर्को मनोनयनपत्र खारेज गर्नु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा कानून बमोजिम रीत पुगेका मनोनयनपत्र स्वीकृत गर्नु पर्नेछ ।

(६) निर्वाचन अधिकृतले यस दफा बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा कुनै मनोनयनपत्र रीत नपुगेको देखिएमा त्यस्तो मनोनयनपत्र खारेज गर्नु पर्नेछ ।

३७. मनोनयनपत्रको जाँच स्थगित गर्न सकिने : (१) देहायको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले मनोनयनपत्रको जाँच सम्बन्धी कारबाही स्थगित गर्न सक्नेछ :-

(क) मनोनयनपत्र जाँच गर्ने समयमा हुलदङ्गा लगायत अन्य असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भएमा, वा

(ख) प्राकृतिक विपद्को कारणले काबुबाहिरको परिस्थिति उत्पन्न भएमा ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्थामा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने कार्य स्थगित गर्नु परेमा निर्वाचन अधिकृतले मनोनयनपत्र जाँच गर्ने कार्य स्थगित गर्नु परेको कारण समेत उल्लेख गरी मनोनयनपत्र जाँच गर्न तोकिएको स्थानमा अनुसूची-२४ बमोजिम सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सो सूचनामा मनोनयनपत्र जाँच गर्ने मिति, समय र स्थान तोक्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मनोनयनपत्र जाँच गर्ने काम स्थगित गर्दा केही मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य पूरा भई सकेको रहेछ भने पुनः तोकिएको मिति, समय र स्थानमा जाँच गर्न बाँकी रहेका मनोनयनपत्रको मात्र जाँच गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच स्थगित गरिएको जानकारी निर्वाचन अधिकृतले आयोगलाई गराउनु पर्नेछ ।

३८. मनोनयनपत्र बदर हुने : निर्वाचन अधिकृतले दफा ३६ बमोजिम मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा देहाय बमोजिमको अवस्थाको मनोनयनपत्र बदर गर्नु पर्नेछ :-

(क) संविधान, अध्यादेश र दफा २४ बमोजिम उम्मेदवारको योग्यता नभएको,

(ख) उम्मेदवार हुने व्यक्तिको मञ्जुरी नभएको वा निज वा निजको प्रस्तावक र समर्थकको सहीछाप नभएको वा कीर्ते सहीछाप भएको,

(ग) निर्वाचन कार्यक्रम बमोजिम मनोनयनपत्र दर्ता गर्न तोकिएको समयभित्र मनोनयनपत्र दर्ता नभएको,

(घ) मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिम उम्मेदवारको नाम कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकाको मतदाता नामावलीमा समावेश नभएको,

(ङ) प्रस्तावक र समर्थकको नाम दफा १२ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावलीमा समावेश नभएको,

(च) दफा २७, २८ र ३० मा लेखिए बमोजिम मनोनयनपत्र दाखिला नभएको,

(छ) दफा २९ बमोजिमको धरौटी दाखिला नगरेको,

(ज) यस निर्देशिका बमोजिमको अन्य रीत नपुगेको ।

३९. मनोनयनपत्र बदर नहुने : (१) मनोनयनपत्रको जाँच गर्दा सो मनोनयनपत्रमा रहेको सानोतिनो भूलचुकको कारणले मात्र सो मनोनयनपत्र बदर हुने छैन ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि "सानोतिनो भूलचुक" भन्नाले मनोनयनपत्र वा मतदाता नामावलीमा उम्मेदवार, प्रस्तावक, समर्थक वा निजहरूसँग सम्बन्धित व्यक्तिको नाम, थर, उमेर वतन वा क्रमसङ्ख्याको लेखाई वा छपाई सम्बन्धी प्राविधिक वा अक्षर, मात्रा वा अङ्कको सामान्य त्रुटि सम्झनु पर्छ ।

(२) उपदफा (१) मा उल्लिखित विवरण बाहेक कुनै उम्मेदवार, प्रस्तावक वा समर्थकको नागरिकताको प्रमाणपत्र र मतदाता नामावलीमा उल्लिखित विवरण फरक रहेकोमा सम्बन्धित स्थानीय तहले नागरिकताको प्रमाणपत्र र मतदाता नामावलीमा उल्लिखित व्यक्ति एउटै भएको भनी सिफारिस गरेमा त्यस्तो मनोनयनपत्रलाई मान्यता दिन सकिनेछ ।

४०. **नामावली प्रकाशन गर्ने** : निर्वाचन अधिकृतले सबै मनोनयनपत्रको जाँच गरी सकेपछि कानून बमोजिम रीत पुगेका मनोनयनपत्र बमोजिमको उम्मेदवारको नामावली अनुसूची-२५ बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ र सो नामावली आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति आयोगमा पठाउनु पर्नेछ । यसरी सूची तयार गर्दा प्रत्येक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि अलग-अलग सूची तयार गर्नु पर्नेछ ।

४१. **नाम फिर्ता लिन सक्ने** : (१) कुनै उम्मेदवारले आफ्नो नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट फिर्ता लिन चाहेमा निर्वाचन कार्यक्रम बमोजिम उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिन तोकिएको समयभित्र निर्वाचन अधिकृतसमक्ष अनुसूची-२६ बमोजिमको सूचना दिई आफ्नो नाम फिर्ता लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना उम्मेदवार आफैंले वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले दाखिला गर्नु पर्नेछ ।

(३) कुनै दलको तर्फबाट मनोनयनपत्र दर्ता भएको उम्मेदवारको सम्बन्धमा त्यस्तो दलको दफा २८ को उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको पदाधिकारीले निजको नाम फिर्ता लिने गरी उपदफा (१) बमोजिम उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिन तोकिएको समयभित्र लेखी पठाएमा निजलाई उम्मेदवारको रुपमा कायम राखिने छैन ।

(४) उपदफा (१) वा (३) बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो सूचना अनुसूची-२७ बमोजिमको दर्ता किताबमा दर्ता गरी सो सूचना दर्ता गरेको अनुसूची-२८ बमोजिमको निस्सा सूचना दर्ता गराउने व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

४२. **सूचना फिर्ता दिन नहुने** : दफा ४१ बमोजिम नाम फिर्ता लिएको सूचना निर्वाचन अधिकृत समक्ष दाखिला भइसकेपछि निर्वाचन अधिकृतले सो सूचना निज उम्मेदवारलाई फिर्ता दिनु हुँदैन । यसरी नाम फिर्ता लिएको सूचना दाखिला गर्ने उम्मेदवारले सो सूचना फिर्ता लिन वा बदर गर्न सक्ने छैन ।

४३. **उम्मेदवारको नाम हटाउने** : (१) दफा ४१ बमोजिम निर्वाचन अधिकृत समक्ष दाखिला भएको उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिएको सूचनाको बारेमा निर्वाचन अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले नाम फिर्ता लिएको उम्मेदवारको नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाइएको निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले नाम फिर्ता लिएको उम्मेदवारको नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाएको अनुसूची-२९ बमोजिमको तीनप्रति सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचना आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

४४. **उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने** : (१) निर्वाचन कार्यक्रममा उल्लिखित उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिने समय समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले कायम रहेका उम्मेदवारको अन्तिम नामावली अनुसूची-३० बमोजिम तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी सूची तयार गर्दा प्रत्येक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि अलग-अलग सूची तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली तयार गर्दा उम्मेदवारको नाम नेपाली वर्णानुक्रम अनुसार लेख्नु पर्नेछ । दलबाट मनोनीत उम्मेदवार भएमा निजको ठेगानामा सो दलको नाम उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम तयार गरेको उम्मेदवारको नामावली आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति आयोगमा तुरुन्त पठाउनु पर्नेछ ।

४५. **परिचयपत्र दिने** : दफा ४४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम उल्लेख गरिएको उम्मेदवारलाई निर्वाचन अधिकृतले अनुसूची-३१ बमोजिमको उम्मेदवार परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

४६. **निर्विरोध निर्वाचन** : (१) दफा ४४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्दा कुनै समूहबाट जतिजना निर्वाचित गर्नुपर्ने हो त्यति नै जना वा सोभन्दा कम उम्मेदवार कायम हुन आएमा निर्वाचन अधिकृतले सो पदमा त्यस्तो उम्मेदवार निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम निर्विरोध निर्वाचित भएको अनुसूची-३२ बमोजिमको घोषणा तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ र सोको जानकारी आयोगलाई तुरुन्त गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम निर्विरोध निर्वाचत भएको उम्मेदवारलाई निर्वाचन कार्यक्रममा मतदानको लागि तोकिएको समय समाप्त भएपछि निर्वाचित भएको प्रमाणपत्र दिनु पर्नेछ ।

४७. **दस्तखतको नमूना दिने** : उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशित भएको मितिले तीन दिनभित्र उम्मेदवारले आफ्नो र आफूले नियुक्त गरेको निर्वाचन प्रतिनिधिको दस्तखतको नमूना निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पनेछ ।

४८. **निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने** : (१) निर्वाचनका लागि दललाई प्रदान गरिने निर्वाचन चिन्ह अनुसूची-३३ बमोजिम र स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई प्रदान गरिने निर्वाचन चिन्ह अनुसूची-३४ बमोजिम हुनेछ ।

(२) उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा कुनै समूहबाट निर्वाचित गर्नुपर्ने सङ्ख्या भन्दा बढी सङ्ख्यामा उम्मेदवार कायम भएमा निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले दलको उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा उपदफा (१) बमोजिम त्यस्तो दलको लागि निर्धारण गरिएको चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम दलका लागि निर्धारण गरिएको निर्वाचन चिन्ह त्यस्तो दलको उम्मेदवार बाहेक अरु कसैले पनि प्रयोग गर्न पाउने छैन ।

(५) निर्वाचन अधिकृतले स्वतन्त्र उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा उपदफा (१) बमोजिम स्वतन्त्र उम्मेदवारले प्रयोग गर्ने गरी निर्धारण गरेका निर्वाचन चिन्हको समूहबाट चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(६) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (५) बमोजिम निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा त्यस्तो उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिलाई निर्वाचन चिन्ह रोज्न लगाई उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको रोहवरमा निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

तर निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्दा कुनै उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभएमा उपस्थित उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिले रोजेर बाँकी रहेको निर्वाचन चिन्हबाट निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम निर्वाचन चिन्ह रोज्न लगाउँदा एकभन्दा बढी उम्मेदवारले एउटै निर्वाचन चिन्ह रोजेमा त्यस्तो उम्मेदवारको नामको नेपाली वर्णानुक्रमको आधारमा प्राथमिकता दिई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

४९. **निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको मुचुल्का गरी सूचना प्रकाशन गर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरी सकेपछि प्रत्येक उम्मेदवारलाई प्रदान गरिएको निर्वाचन चिन्ह उल्लेख गरी अनुसूची-३५ बमोजिमको सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचना आफ्नो कार्यालयमा तुरुन्त प्रकाशन गरी एकप्रति आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको अनुसूची-३६ बमोजिम मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा निर्वाचन अधिकृतले आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

५०. **दलको उम्मेदवारको मृत्यु भएमा कार्यक्रम स्थगित गर्ने** : (१) उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन हुनु अघि वा प्रकाशन भई सकेपछि कुनै दलबाट मनोनयन भएको उम्मेदवारको मृत्यु भई सोको लिखित सूचना निज उम्मेदवारको निर्वाचन प्रतिनिधि, सम्बन्धित दल वा अन्य कुनै व्यक्तिबाट प्राप्त भएमा र सो कुरामा निर्वाचन अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले अनुसूची-३७ बमोजिम निर्णय गरी सो प्रदेशको निर्वाचनसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम तुरुन्त स्थगित गर्नु पर्नेछ ।

तर स्वतन्त्र उम्मेदवारको मृत्यु भएको अवस्थामा निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरिने छैन ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरेको अनुसूची-३८ बमोजिमको सूचना तयार गर्नु पर्नेछ र सो सूचना आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गरी एक प्रति तुरुन्त आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(३) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (२) बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गर्दा अनुसूची-३९ बमोजिमको मुचुल्का तयार गरी सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी अन्य दुईजना व्यक्तिको समेत सहीछाप गराई राख्नु पर्नेछ ।

५१. **निर्वाचन कार्यक्रम पुनः निर्धारण गरी प्रकाशन गर्ने** : (१) दफा ५० को उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित भएको जानकारी प्राप्त भएमा आयोगले उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन हुनुअघि उम्मेदवारको मृत्यु भएकोमा त्यस्तो निर्वाचनको मतदानको कार्यक्रममा असर नपर्ने गरी उम्मेदवारको मनोनयन सम्बन्धी कार्यक्रम र उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन भए पछि मृत्यु भएकोमा मतदान गर्ने मिति लगायत यस परिच्छेद बमोजिमको अन्य कार्यक्रम पुनः निर्धारण गरी निर्वाचन अधिकृतलाई पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम आयोगले निर्धारण गरी पठाएको निर्वाचन कार्यक्रम निर्वाचन अधिकृतले तुरुन्त आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

५२. **मतदान कार्यक्रममा असर नपर्ने गरी कार्यक्रम निर्धारण गर्ने :** दफा ५१ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै दलको उम्मेदवारको मृत्यु भई निर्वाचनको कार्यक्रम स्थगित भएकोमा निर्वाचन कार्यक्रममा लेखिए बमोजिमको काम सम्पन्न गर्नुपर्ने अवधि पन्ध्र दिनभन्दा बढी भएमा पुनः अर्को कार्यक्रम प्रकाशन गर्नुपर्ने छैन र आयोगले सोही कार्यक्रमको समयावधि भित्रै मतदान कार्य हुने गरी त्यस्तो दलको तर्फबाट सम्बन्धित समूहको लागि उम्मेदवारको मनोनयन सम्बन्धी कार्य यथाशक्य छिटो पूरा गर्ने गरी निर्वाचन कार्यक्रम निर्धारण गर्नु पर्नेछ ।

५३. **पुनः मनोनयनपत्र दर्ता गराउनु नपर्ने** : दफा ५० बमोजिम कार्यक्रम स्थगित भएकोमा पहिले मनोनयनपत्र पेश गरेको उम्मेदवारले पुनः मनोनयनपत्र दाखिला गर्नु पर्ने छैन र जुन दलको उम्मेदवारको मृत्यु भएको हो त्यस्तो दलको तर्फबाट सम्बन्धित समूहको लागि मात्र पुनः उम्मेदवार मनोनयन गर्न सकिनेछ ।

५४. **निर्वाचन कार्यविधि पूरा गर्ने :** दफा ५१ बमोजिमको नयाँ निर्वाचन कार्यक्रम प्रकाशित भए पछि निर्वाचन अधिकृतले यस निर्देशिका बमोजिमको सबै कार्यविधि पूरा गरी सो निर्वाचन कार्यक्रम सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-७

मतदान केन्द्र

५५. **मतदान केन्द्र तोक्ने** : (१) निर्वाचनका लागि आयोगले तोकेको स्थानमा मतदान केन्द्र रहनेछ ।

(२) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र तोक्दा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको जिल्लाको सदरमुकाममा सुरक्षा तथा सुविधाको दृष्टिकोणबाट उपयुक्त स्थानमा मतदान केन्द्र रहने गरी तोक्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम मतदान केन्द्र तोक्दा प्रदेश सभा सदस्यले मतदान गर्ने र गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुखले मतदान गर्ने अलग-अलग मतदान केन्द्र तोकिनेछ ।

(४) एउटा मतदानस्थलको क्षेत्रभित्र आवश्यकता अनुसार एक वा एकभन्दा बढी मतदान केन्द्र वा मतदान कक्षहरु रहन सक्नेछन् ।

५६. **मतदान केन्द्रको सूची प्रकाशन गर्ने :** (१) निर्वाचन अधिकृतले आयोगबाट प्राप्त भए बमोजिमको सम्बन्धित प्रदेशको लागि तोकिएको मतदान केन्द्रको सूची अनुसूची-४० बमोजिम तयार गरी आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ । यसरी सूचना प्रकाशन गर्दा अनुसूची-४१ बमोजिमको मुचुल्का गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सूची सम्भव भएसम्म सम्बन्धित प्रदेशको प्रदेश सभा सचिवालयमा तथा सम्बन्धित प्रदेश भित्रका सबै जिल्लाका जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा समेत टाँस गर्न पठाई दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद- ८

मतपत्र, मतपेटिका र अन्य निर्वाचन सामग्री

५७. **मतपत्र** : (१) निर्वाचनको लागि उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम समावेश भएका उम्मेदवारको नाम, निर्वाचन चिन्ह र मतसङ्केत गर्ने कोठा रहेको आयोगले निर्धारण गरे बमोजिमको मतपत्र रहनेछ ।

(२) यस दफा बमोजिम मतपत्र तयार गर्दा देहायको क्रम बमोजिम उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह समावेश गर्नु पर्नेछ :-

(क) निर्वाचन हुनुभन्दा तत्काल अघि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा भाग लिने दलले सो निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ प्राप्त गरेको मत सङ्ख्याको आधारमा त्यस्तो दलको उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनमा भाग नलिने दल निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको क्रम बमोजिम सो दलको उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह,

(ग) स्वतन्त्र उम्मेदवारको नामको वर्णानुक्रमको आधारमा त्यस्तो उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो निर्देशिका प्रारम्भ भए पछि पहिलो पटक हुने निर्वाचनको हकमा तत्काल अघि भएको प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनको समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फको मत परिणाम घोषणा नभएको अवस्थामा देहायको क्रम बमोजिमको उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह समावेश गर्नु पर्नेछ :-

(क) संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्थापिका-संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने दलले संविधान सभा सदस्य निर्वाचन २०७० मा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ प्राप्त गरेको मत सङ्ख्याको आधारमा त्यस्तो दलको उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदमा प्रतिनिधित्व नगर्ने दल निर्वाचन प्रयोजनको लागि आयोगमा दर्ता भएको क्रम बमोजिम सो दलको उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह,

(ग) स्वतन्त्र उम्मेदवारको नामको वर्णानुक्रमको आधारमा त्यस्तो उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह ।

(४) उपदफा (२) को खण्ड (क) र (ख) तथा उपदफा (३) को खण्ड (क) र (ख) बमोजिमका दलको तर्फबाट एकभन्दा बढी उम्मेदवार रहेकोमा सो दलका उम्मेदवारको नाम वर्णानुक्रमको आधारमा समावेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम मतपत्र तयार गर्दा प्रदेश सभा सदस्यले मतदान गर्ने मतपत्र सेतो रङ्गको कागजमा हरियो रङ्गको मसीले विवरण तथा निर्वाचन चिन्ह उल्लेख गरी र गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुखले मतदान गर्ने मतपत्र सेतो रङ्गको कागजमा रातो रङ्गको मसीले विवरण तथा निर्वाचन चिन्ह उल्लेख गरी तयार गरिनेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम मतपत्र छाप्दा प्रत्येक समूहको अलग-अलग मतपत्र छापिनेछ ।

(७) प्रत्येक मतपत्रको अधकट्टीमा आयोगले निर्धारण गरे बमोजिम सिलसिलेवार रुपमा क्रमसङ्ख्या छापिनेछ ।

५८. **मतपत्र रुजु गर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले आयोगले उपलब्ध गराएका मतपत्रहरू रुजु गर्नु पर्नेछ । त्यसरी मतपत्र रुजु गर्दा मतपत्रहरू आयोगले तोकेको ढाँचामा छापिएको छ, छैन र सम्बन्धित प्रत्येक मतपत्रमा सम्बन्धित समूहका सबै उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह छापिएको छ, छैन र मतपत्रको अधकट्टीमा क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने गरी छापिएको छ, छैन यकिन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपत्र रुजु गर्दा कुनै मतपत्रको ठेलीमा रहेका मतपत्रहरु आयोगले तोकेको ढाँचामा नभएको, मतपत्रमा कुनै उम्मेदवारको नाम, निर्वाचन चिन्ह छुट भएको वा दोहोरिएको, मतपत्रको अधकट्टीमा क्रमसङ्ख्या उल्लेख नभएको वा अन्य कुनै किसिमको प्राविधिक त्रुटि भएको पाइएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्ता मतपत्रहरू छुट्याई राख्नु पर्नेछ । यसरी छुट्याइएका मतपत्रको विवरण सम्बन्धी जानकारी निर्वाचन अधिकृतले आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि आयोगबाट उपलब्ध गराइएका मतपत्र रुजु गर्दा कुनै ठेलीमा च्यातिएका वा क्रमसङ्ख्या नभएका वा अरु कुनै कैफियत देखिएका केही मतपत्र फेला परेमा त्यस्ता मतपत्रलाई मतपत्रको ठेलीबाट नछुट्याई सोही ठेलीमा पट्याएर राखी सो व्यहोरा खोली कैफियत जनाई मतदान अधिकृतलाई बुझाउन सकिनेछ ।

५९. **मतदान अधिकृतलाई मतपत्र बुझाउने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई मतपत्र उपलब्ध गराउँदा सम्बन्धित मतदान केन्द्रको लागि आवश्यक पर्ने महिला, दलित, अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र रुजु गरी आयोगबाट उपलब्ध गराइएको अलग-अलग थैलोमा सुरक्षित रुपमा पोको पारी लाहाछाप लगाई बुझाउनु पर्नेछ । यसरी मतपत्र बुझाउँदा निर्वाचन अधिकृतले प्रत्येक मतदान केन्द्रको लागि छुट्याइएका चारवटै समूहका लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतपत्रको शुरु क्रमसङ्ख्या र अन्तिम क्रमसङ्ख्या खुलाई सोको अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई मतपत्र बुझाउँदा अनुसूची-४२ बमोजिमको फाराममा मतदान अधिकृतको दस्तखत नमूना लिई अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतलाई बुझाई बाँकी हुन आएका मतपत्र निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो जिम्मामा सुरक्षितसाथ राख्नु पर्नेछ । त्यस्ता बढी मतपत्र पुनः मतदान गर्नुपर्ने अवस्थामा आयोगको अनुमतिमा मात्र प्रयोग गर्नु पर्नेछ ।

६०. **मतपेटिका** : (१) आयोगले प्रत्येक मतदान केन्द्रमा प्रत्येक समूहका लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र राख्न अलग-अलग मतपेटिका रहने गरी आवश्यक सङ्ख्यामा मतपेटिकाको व्यवस्था गर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतपेटिका बुझी लिंदा त्यस्तो मतपेटिका दुरुस्त छ, छैन हेरी बुझी लिनु पर्नेछ ।

६१. **मतपेटिका बिग्रिए वा नासिएमा** : (१) मतदान केन्द्रमा पठाइएको मतपेटिका बिग्रिएमा वा नासिएमा मतदान अधिकृतले उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराई अनुसूची-४३ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ । निजहरूले

सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुईजना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ र सोको जानकारी निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बिग्रिएको वा नासिएको जानकारी प्राप्त भएमा निर्वाचन अधिकृतले तत्काल त्यस्तो मतदान केन्द्रमा आवश्यक मतपेटिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

६२. **निर्वाचन सामग्रीको जाँच गर्ने** : निर्वाचन अधिकृत तथा निर्वाचन अधिकारीले आयोगबाट पठाइएका निर्वाचन सामाग्री पर्याप्त र दुरुस्त छन्, छैनन् जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ र यसरी प्राप्त सामाग्री अपर्याप्त देखिएमा आयोगसँग तुरुन्त माग गर्नु पर्नेछ ।

६३. **निर्वाचन सामग्री बुझाउने** : (१) निर्वाचन कार्यालयले निर्वाचनमा खटिएका मतदान अधिकृतलाई मतदान केन्द्रतर्फ प्रस्थान गर्नुअघि मतदान केन्द्रमा आवश्यक पर्ने मतदाता नामावली, मतपेटिका, सुरक्षण सिल, मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलम, नउड्ने मसी, स्टाम्प प्याड, पोलबुक लगायतका अन्य आवश्यक निर्वाचन सामग्री बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन सामग्री बुझाउँदा भरपाई गराई त्यसको एकप्रति सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसरी भरपाई गराउँदा मतपेटिकाको बाहिरपट्टि सिलसिलेवार नम्बर उल्लेख भएकोमा त्यस्तो नम्बर र सुरक्षण सिलमा रहेको सिल नम्बर समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-९
मतदान हुनुभन्दा पहिले मतदान केन्द्रमा गर्नुपर्ने तयारी

६४. **मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोक्ने** : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको चारैतिर साधारणतया तीन सय मिटरसम्मको क्षेत्रलाई चारकिल्ला तोकी मतदान केन्द्रको क्षेत्र घोषित गर्नेछ र यसरी मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको अनुसूची-४४ बमोजिमको सूचना सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

६५. **मतदान केन्द्र निर्माण गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले आफू खटिएको मतदान केन्द्रमा आवश्यक पर्ने डोरी, बाँस, घोचा, पाल, खर, टेबल, बेञ्च, कुर्सी लगायतका सामग्रीको व्यवस्था गरी मतदान केन्द्रको निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय व्यक्तिको सहयोग लिन तथा त्यस केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीलाई सो काममा लगाउन सक्नेछ । मतदान केन्द्र निर्माणमा मतदान अधिकृतलाई सहयोग पुऱ्याउनु त्यस्तो कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रको निर्माण गर्दा देहायको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ :-

(क) मतदान केन्द्रको निर्माण गर्दा मतदाता प्रवेश गर्ने द्वारमा “भित्र” र मतदाता बाहिर निस्कने द्वारमा “बाहिर” लेखिएको कार्डबोर्ड सबैले देख्ने ठाउँमा टाँस्ने,

(ख) मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पंक्तिबद्ध हुने ठाउँमा झुण्ड्याउने वा टाँस्ने,

(ग) मतदान केन्द्रको बाहिरी भागमा खुल्ला ठाउँमा महिला, पुरुष र अन्य मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पंक्तिबद्ध हुन सक्ने व्यवस्था मिलाई “महिला”, “पुरुष” र “अन्य” लेखिएको कार्डबोर्ड झुण्ड्याउने,

(घ) मतदान कार्यमा खटिएका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई मतदान कार्यमा खटिएका कर्मचारीको पछाडिपट्टि वा उपयुक्त स्थानमा बस्ने व्यवस्था मिलाउने,

(ङ) नाम रुजु गर्ने कर्मचारी र लामबद्ध मतदाताका बीचमा सुरक्षाकर्मीलाई राख्ने,

(च) नाम रुजु गर्ने कर्मचारी पछि क्रमशः तथ्याङ्क फाराम भर्ने र मतदाताको औंलामा नउड्ने मसी लगाउने कर्मचारी र महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि निर्धारित मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत वा कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

(छ) महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि मतदान गरी सकेको मतदातालाई अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि निर्धारित मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

(ज) अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि मतदान गरी सकेको मतदातालाई दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि निर्धारित मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

(झ) दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि मतदान गरी सकेको मतदातालाई अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि निर्धारित मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारी बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

(ञ) मत सङ्केत गर्नका लागि गोप्य कक्ष बनाउने र सो स्थानमा मतपत्रमा मत सङ्केत गर्ने टेबुल राख्ने,

(ट) मतदान गर्ने गोप्य कक्ष नजिकै बाहिर पट्टी मतपेटिका राख्ने टेबुल राख्ने र र त्यसैको छेउमा मत सङ्केत गर्ने कलम राख्ने व्यवस्था मिलाउने,

(ठ) मत सङ्केत गरेपछि मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिएको कलम मतपेटिका नजिक रहेको साविकको टेबुलमा ल्याएर राख्ने व्यवस्था गर्ने,

(ड) मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी, मतपेटिका राख्ने ठाउँ, मतसङ्केत गर्ने कलम राख्ने ठाउँ समेत देखिने गरी मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिक मतदान अधिकृत बस्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने,

(ढ) मतदान अधिकृतको नजिक मतपत्र र मतपेटिकाको सुरक्षाको लागि सुरक्षाकर्मी रहने व्यवस्था गर्ने,

(ण) मतदान कक्ष बनाउँदा वा मतपेटिका राख्दा होचो कद वा अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा जेष्ठ नागरिक मतदाताले पनि सजिलै मतसङ्केत गर्न सक्ने गरी बनाउने,

(त) मतदान गरी सकेका मतदाता पुनः मतदानस्थलतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाउने,

(थ) मतदान केन्द्रको बाहिरपट्टि सबैले देख्न सक्ने गरी मतदानको दिन 'धुम्रपान निषेधित क्षेत्र' लेखिएको कार्ड झुण्ड्याउने ।

(४) मतदान गर्न तोकिएको स्थानमा कुनै विद्यालय वा सार्वजनिक भवन नभएको अवस्थामा चौर वा खुला ठाउँमा पाल, त्रिपाल वा छेकवार लगाई मतदान केन्द्र निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(५) मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा सकेसम्म अपाङ्गता भएका व्यक्तिको लागि समेत सहज हुने गरी निर्माण गर्नु पर्नेछ ।

(६) यस दफा बमोजिम मतदान केन्द्र निर्माण गर्दा स्थानीय बासिन्दाको सहयोगमा शौचालयको प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ ।

(७) मतदान केन्द्रको ढाँचा अनुसूची-४५ मा उल्लेख भए अनुसार हुनेछ ।

६६. **<u>मतदान कक्ष</u> :** (१) मतदान कक्ष बनाउँदा प्रत्येक समूहको लागि हुने निर्वाचनका लागि मतसङ्केत गर्न छुट्टाछुट्टै मतदान कक्ष बनाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान कक्ष बनाउँदा मतदाताको सङ्ख्याको आधारमा एकभन्दा बढी मतदान कक्षहरु राख्न सकिनेछ ।

६७. **<u>प्रचार-प्रसार गर्न निषेध गरेको जानकारी गराउने</u>** : (१) निर्वाचनको लागि मतदान हुने दिनभन्दा अठ्चालीस घण्टा अघिदेखि मतदानको काम पूरा नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नाराबाजी गर्न तथा अन्य कुनै प्रकारले प्रचार-प्रसार गर्न वा गराउन दिनु हुँदैन ।

<u>उदाहरणार्थ</u> : माघ २४ गते बुधवारको दिन हुने मतदानको लागि माघ २१ गते आइतबार राति १२ बजेपछि प्रचार-प्रसार निषेध गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम प्रचार-प्रसार निषेध गर्ने सम्बन्धमा अनुसूची-४६ बमोजिमको सूचना आफ्नो कार्यालयमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम प्रचार-प्रसार नगर्ने सम्बन्धमा उपदफा (२) बमोजिमको सूचना सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

६८. **<u>शान्ति भङ्ग गर्न निषेध गरेको सूचना प्रकाशन गर्ने</u>** : मतदान अधिकृतले निर्वाचनको लागि मतदान हुने दिनमा मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा तीन घण्टा अघिदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म कसैले पनि मतदाता वा मतदान केन्द्रमा मतदानको काममा संलग्न व्यक्ति वा कर्मचारीलाई बाधा हुने गरी मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदानलाई असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरीको कुनै निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा देहायका कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्न वा भय, त्रास सिर्जना गर्न वा निर्वाचनको वातावरण बिथोल्ने कार्य गर्न वा गराउन नपाउने व्यहोराको अनुसूची-४७ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ :-

(क) साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज सर्भिस (एसएमएस), सामाजिक सञ्जाल वा यस्तै अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्न,

(ख) बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुलहुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

६९. **मादक पदार्थ निषेध गर्ने** : मतदान अधिकृतले प्रचार निषेध गरेको अवधिमा मतदान केन्द्रको वरिपरिको क्षेत्रमा मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको अनुसूची-४८ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

७०. **हातहतियार लिएर हिँड्न वा प्रयोग गर्न नदिने** : (१) मतदान अधिकृत वा निर्वाचन अधिकृतले मतदान केन्द्र वा मतगणनास्थल र सो मतदान केन्द्र वा मतगणनास्थलको वरिपरि मतदानको काममा खटिएका सुरक्षा कर्मचारी बाहेक अरु कसैलाई कुनै प्रकारको विष्फोटक पदार्थ, रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारका अन्य हातहतियार लिएर हिँड्न, प्रदर्शन गर्न, प्रयोग गर्न वा गराउन रोक लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि अनुसूची-४९ बमोजिमको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

७१. **मतदान केन्द्रमा प्रवेशलाई व्यवस्थित गर्ने** : मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा भीड हुन, अनावश्यक रुपमा जमघट हुन वा कुनै गडवडी हुन नपाउने गरी मतदाताहरूलाई प्रवेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-१०

मतदान

७२. **मतदानको समय** : मतदान हुने मितिमा मतदान गर्ने समय बिहान दश बजे देखि अपरान्ह तीन बजेसम्म हुनेछ ।

७३. **मतदानको तयारी** : मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिन मतदान प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि मतदान केन्द्रमा मतदान सम्बन्धी सबै व्यवस्थाको प्रबन्ध पूरा भए, नभएको कुराको देहाय बमोजिम निरीक्षण गर्नु पर्नेछ :-

(क) मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान र सो स्थानमा मतपत्रमा मत सङ्केत गर्ने टेबुल ठीक छ, छैन,

(ख) गोप्य स्थान नजिकै बाहिरपट्टि मतपेटिका राख्ने टेबुल र त्यसैको छेउमा मत सङ्केत गर्ने कलम दुरुस्त छ, छैन,

(ग) मतदाताको औंलामा लगाउने नमेटिने मसी वा मार्करपेन पर्याप्त मात्रामा छ, छैन,

(घ) मतपेटिका राखेको ठाउँको नजिक नै मतदान अधिकृत बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,

(ङ) मतदान केन्द्रको बाहिरी भागमा खुल्ला ठाउँमा महिला, पुरुष वा अन्य मतदाताको लागि डोरी वा बाँस लगाई अलग अलग पंक्तिबद्ध हुन सक्ने

व्यवस्था गरिएको छ, छैन, महिला, पुरुष वा अन्य लेखिएको कार्ड टाँसेको वा झुण्ड्याइएको छ, छैन,

(च) मतदान गर्ने मतदाताको क्रमसङ्ख्या स्पष्ट देखिने सूचना मतदाता पंक्तिबद्ध हुने ठाउँमा झुण्ड्याइएको वा टाँसिएको छ, छैन,

(छ) पंक्तिबद्ध भएका मतदाता मतदानस्थलमा प्रवेश गर्ने प्रवेशस्थलमा मतदाताको नाम रुजु गर्ने, तथ्याङ्क फाराम भर्ने, औलामा चिनो लगाउने कर्मचारी बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,

(ज) दफा ६७ को उपदफा (३) को खण्ड (च), (छ), (ज) र (झ) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिने सहायक मतदान अधिकृत वा कर्मचारी बस्ने ठाउँ ठीक अवस्थामा छ, छैन,

(झ) प्रत्येक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि मतसङ्केत गर्न अलग-अलग मतदान कक्ष र मतपेटिकाको व्यवस्था मिलाइएको छ, छैन,

(ञ) मतदान गरी सकेको व्यक्ति पुनः मतदानस्थलतर्फ फर्कन नसक्ने गरी बाहिर निस्कने व्यवस्था मिलाइएको छ, छैन,

(ट) मतदाताको नाम रुजु गर्ने ठाउँमा र मतदान गरी सकेपछि मतदाता बाहिर निस्कने ठाउँमा सुरक्षाको प्रबन्ध छ, छैन,

(ठ) उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि बस्ने स्थान ठीक छ, छैन,

(ड) मतदान केन्द्रमा मतदाता नामावली ठीक छ, छैन,

(ढ) मतदान केन्द्रभित्र कुनै उम्मेदवार वा दलको कुनै किसिमको प्रचार सामग्री छ, छैन हेर्ने र भएमा त्यस्तो प्रचार सामग्री हटाउने,

(ण) निर्वाचनमा सम्बन्धित प्रदेशका उम्मेदवारको नाम र निर्वाचन चिन्ह भएको मतपत्र छ, छैन ।

७४. **मतपेटिका राख्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा महिला, अन्य, दलित र अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको लागि अलग-अलग मतपेटिका राख्नु पर्नेछ । त्यस्ता मतपेटिकामा मतदान अधिकृतले मतदान कार्य प्रारम्भ हुनुभन्दा पहिले नै प्रदेश नम्बर, मतदान केन्द्रको नाम, सो मतदान केन्द्रमा मतदान गर्ने मतदाता प्रदेश सभा सदस्य वा गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख उपप्रमुख को रहेको हो सोको विवरण तथा मतपेटिकाको क्रम उल्लेख भएको स्टीकर मतपेटिकाको बाहिरी भागमा टाँस्नु पर्नेछ र त्यसमा मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्टिकर टाँस्दा महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा "१" लेखिएको स्टिकर, अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा "२" लेखिएको स्टिकर, दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा "३" लेखिएको स्टिकर र अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा "४" लेखिएको स्टिकर टाँस्नु पर्नेछ । मतपेटिकाको बाहिरी भागमा सिरियल नम्बर रहेकोमा सो नम्बर मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुकमा टिप्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम स्टिकर टाँस्दा प्रदेश सभा सदस्यले मतदान गर्ने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा हरियो.अक्षरले विवरण उल्लेख भएको स्टिकर र गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुखले मतदान गर्ने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा रातो रङ्गको अक्षरले विवरण उल्लेख भएको स्टिकर टाँस्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको मतपेटिका मतपत्रले भरिएमा मतदान अधिकृतले यस दफा बमोजिमको रित पुऱ्याई अर्को मतपेटिका राख्नु पर्नेछ ।

७५. **रित्तो मतपेटिका बन्द गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान सुरु हुनुभन्दा अघि मतपेटिका दुरुस्त तथा रित्तो भए नभएको जाँच गरी रित्तो मतपेटिका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई देखाई सो मतपेटिकाको ढकनी (बिर्को) मा रहेको मतपत्र खसाल्ने प्वाल मात्र खुला रहने गरी अनुसूची-५० बमोजिमको विधि अनुसार मतपेटिका बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षणसिल लगाई बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका बन्द गर्दा सुरक्षणसिलमा उल्लेख भएको सुरक्षणसिल नम्बर अनुसूची-५१ बमोजिमको मुचुल्कामा उल्लेख गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिलाई सहीछाप गर्न लगाई मतदान अधिकृतले आफूले सहीछाप गर्नु पर्नेछ । त्यसरी प्रयोग भएका सुरक्षणसिलका नम्बरहरू मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुकमा टिपोट गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहिछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

७६. **मतसङ्केत गर्ने कलम जाँच गर्ने र मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोल्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको कार्य शुरु हुनु अघि उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतसङ्केत गर्ने कलम जाँच गरी अनुसूची-५२ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ । यसरी गरिने मुचुल्कामा कलमको अवस्था तथा मसी जाँच गर्ने प्रयोजनको लागि मत सङ्केत गर्न प्रयोग गरिने प्रत्येक कलमले "१", "२", "३" अङ्क लेख्नु र रेजा (√) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान हुने दिन मतदान शुरु हुनुभन्दा अघि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्रको सिलबन्दी प्याकेट खोल्नु पर्नेछ र सो प्याकेटको सिल तोडी खोलेको अनुसूची-५३ बमोजिमको मुचुल्का समेत गर्नु पर्नेछ । सो मुचुल्कामा मतदान अधिकृतले आफूले सहीछाप गरी सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

७७. **मतदान प्रारम्भ गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान हुने दिन पूर्व निर्धारित समयमा मतदान प्रारम्भ गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान प्रारम्भ हुने पूर्व निर्धारित समयमा मतदान गर्न मतदाता उपस्थित भएमा वा नभएमा पनि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि

वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतदान प्रारम्भ भएको भनी अनुसूची-५४ बमोजिमको मुचुल्का तयार गरी निजहरुको सहीछाप गराई आफूले समेत सहीछाप गरी राख्नु पर्नेछ ।

७८. **मतपत्रमा दस्तखत गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले दफा ७६ को उपदफा (२) बमोजिम सिलबन्दी प्याकेट खोलिएका सम्पूर्ण मतपत्र आफ्नो जिम्मामा राख्नु पर्नेछ र मतपत्रमा दस्तखत गर्नको लागि निर्देशित ठाउँमा आफ्नो पूरा दस्तखत गर्नु पर्नेछ । त्यसरी दस्तखत गर्दा प्रत्येक समूहको लागि प्रयोग गरिने सबै मतपत्रमा दस्तखत गर्नु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतपत्रमा दस्तखत गर्दा सबै मतपत्रमा एकै पटक दस्तखत गर्नु हुँदैन ।

(३) मतदान अधिकृतले आफूले दस्तखत गरेका मतपत्र मतदातालाई प्रदान गर्नको लागि सम्बन्धित समूहको लागि हुने निर्वाचनको मतपत्र वितरण गर्न खटिएका सहायक मतदान अधिकृत वा सहायक कर्मचारीलाई आवश्यकता अनुसार उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसरी दस्तखत गरेका सबै मतपत्र सहायक मतदान अधिकृत वा कर्मचारीलाई एकै पटक उपलब्ध गराउनु हुँदैन ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदान अधिकृतले मतदातालाई दिन सहायक मतदान अधिकृत वा कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएका सबै मतपत्रको छुट्टै लगत राख्नु पर्नेछ ।

(५) मतदान अधिकृतले दस्तखत गरेको मतपत्र मात्र मतदान गर्नको लागि उपस्थित मतदातालाई प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

७९. **मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न अनुमति** : (१) मतदान अधिकृतले देहायका व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिनु पर्नेछ :-

(क) मतदाता,

(ख) उम्मेदवार वा निजको एकजना निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि,

(ग) आयोगबाट अनुमति प्राप्त पर्यवेक्षक,

(घ) आयोग वा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतबाट अनुमति पाएका व्यक्ति,

(ङ) मतदाताको साथमा रहेको बढीमा पाँच वर्षको बालक,

(च) दृष्टिविहीन वा शारीरिक रुपले अशक्त मतदाताको सहयोगको लागि साथमा आएको एकाघरको परिवारको सदस्य ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदान अधिकृतले कुनै दलको तर्फबाट उम्मेदवार भएका सबै जनाको तर्फबाट एउटा मतदान केन्द्रमा एक पटकमा एक जना मात्र प्रवेश गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले कुनै व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने अनुमति दिँदा मतदान कार्यको निमित्त अति आवश्यक पर्ने हो भन्ने कुरा यकिन गरेर मात्र अनुमति प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने व्यक्तिले सलाई, लाईटर, एसिड जस्ता प्रज्वलनशील पदार्थ तथा मतदान अधिकृतले निषेध गरेको कुनै चिज वा वस्तु लिएर जानु हुँदैन ।

(५) आयोग, निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम अनुमति दिएको व्यक्तिलाई अनुसूची-५५ बमोजिमको अनुमति पत्र दिनु पर्नेछ ।

८०. **मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिने** : (१) दफा ७९ को उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दिने छैन ।

(२) दफा ७९ को उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदान केन्द्रको सुरक्षार्थ खटिएको सुरक्षाकर्मी बाहेक कुनै प्रकारको हतियार साथ लिएको व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दिने छैन ।

(३) मतदान केन्द्रमा प्रवेश गरी सकेका मतदान गर्न बाँकी मतदाता बाहेक मतदानको समय समाप्त भए पछि अन्य मतदाताले मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न वा त्यहाँ रहन पाउने छैनन् ।

८१. **मतदाताको नाम जाँच गरी रुजु गर्ने** : (१) मतदान केन्द्रमा मतदाता प्रवेश गरेपछि मतदान अधिकृत वा निजले खटाएको कर्मचारीले त्यस्तो मतदाता प्रदेश सभा सदस्य वा गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख वा उपप्रमुखमा प्रमाणपत्र हेरी निजको नाम मतदाता नामावलीमा छ, छैन र मतदाता नामावलीमा भएको व्यहोरासँग भिड्छ, यकिन गर्नु पर्नेछ । त्यसरी जाँच गर्दा मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा निजलाई मतदान गर्न मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम जाँच गर्दा कुनै मतदाताको व्यहोरामा लेखाई वा छपाईको सानोतिनो भूलचुक देखिए तापनि मतदाता नामावलीमा लेखिएको व्यक्ति निज नै हो भन्ने कुरामा विश्वस्त भएमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतदातालाई मतपत्र दिनेछ ।

स्पष्टीकरण : यस दफाको प्रयोजनको लागि “सानोतिनो भूलचुक” भन्नाले मतदाता नामावलीमा सम्बन्धित मतदाताको नाम, थर, वतन वा क्रमसङ्ख्याको लेखाइ वा छपाइ सम्बन्धी प्राविधिक वा अक्षर, मात्रा वा अङ्कको सामान्य त्रुटि सम्झनु पर्छ ।

(३) उपदफा (१) वा (२) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिएपछि मतदाता नामावलीमा रहेको निजको नामको अगाडि रेजा (√) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

८२. **महिला, पुरुष र अन्य मतदाताले मतदान गरेको तथ्याङ्क फाराम भर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले कति समयभित्र कति पुरुष, कति महिला र कति अन्य मतदाताले मतदान गरे भन्ने तथ्याङ्क राख्नका लागि मतदाता नामावलीमा रेजा चिन्ह लगाएपछि अनुसूची-५६ बमोजिमको क्रम अनुसार पुरुष, महिला वा अन्यको सङ्ख्यामा रेजा (√) चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । आयोग, निर्वाचन अधिकृत, अनुगमनकर्ता वा पर्यवेक्षकले मतदान गर्ने पुरुष, महिला वा अन्य मतदाताको विवरण माग गरेमा सोही तथ्याङ्कको आधारमा जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले मतदान सम्पन्न भएपछि उपदफा (१) बमोजिमको फाराम अन्य कागजातको पोकामा नराखी निर्वाचन कार्यालयमा अलग्गै बुझाउनु पर्नेछ । साथै कति पुरुष, कति महिला र कति अन्य मतदाताले मतदान गरे भनी मतदान अधिकृतले पोलबुकमा समेत लेख्नु पर्नेछ ।

८३. **मतदाताको औंलामा चिनो लगाउने** : (१) दफा ८१ बमोजिम मतदाताको नाम आदि रुजु भएपछि मतदान अधिकृतले खटाएको महिला कर्मचारीले मतदाताको बायाँ हातको बुढी औलामा नङ र मासुको जोर्नीमा नमेटिने मसीले चिनो लगाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदाताको बायाँ हातको बुढी औंला नभएमा दायाँ हातको बुढी औलामा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको पनि बुढी औंला नभएमा बायाँ हातको चोर, माझी, साइली र कान्छी औंलामध्ये जुन औंला सद्दे छ क्रमशः ती मध्येको एक औंलामा चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको कुनै औंला नभएमा दायाँ हातको कुनै औंलामा सोही बमोजिमको क्रम अनुसार चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

(४) कुनै मतदाताको दुवै हात रहेनछ भने मतदान अधिकृतले सो व्यहोरा मतदाता नामावलीमा जनाई निजलाई मतदान गर्न दिनु पर्नेछ ।

८४. **मतपत्रको अधकट्टीमा मतदाताको सहीछाप गराउने** : (१) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले मतदातालाई मतपत्र दिनुभन्दा पहिले निजलाई प्रदान गरिने मतपत्रको अधकट्टीको माथिको भागमा उल्लेख भए बमोजिमका मतदाताको विवरण समेत लेखी सो मतदाताको सहीछाप गराई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मतदाताको सहीछाप गराउँदा लेख्न नसक्ने मतदाताको दायाँ हातको बुढी औंलाको छाप लगाउनु पर्नेछ । दायाँ हातको बुढी औंला नभएमा बायाँ हातको बुढी औंला वा दुवै हातमा बुढी औंला नभएमा दायाँ हातको अन्य कुनै औला वा सो नभएमा बायाँ हातको अन्य कुनै औंलाको छाप लगाई र कुनै हातमा औंला नभएमा सोही व्यहोरा अधकट्टीमा जनाई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

८५. **मतपत्र दिने** : (१) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतले खटाएको कर्मचारीले दफा ८१ बमोजिम मतदाता नामावलीमा नाम रुजु भई दफा ८४ बमोजिम औंलामा नमेटिने मसीले चिनो लगाइएको मतदातालाई मतपत्रको अधकट्टीमा भएको विवरण भरी सहीछाप गराई मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदातालाई मतपत्र दिँदा सबै भन्दा पहिले महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग गरिने मतपत्र दिनु पर्नेछ । मतदाताले सो मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा खसाली सकेपछि अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतपत्र, सो मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा खसाली सके पछि दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतपत्र र सो मतपत्रमा मतसङ्केत गरी मतपेटिकामा खसाली सके पछि अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतपत्र मतपत्र दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१ र (२) बमोजिम मतपत्र दिँदा मतदान अधिकृतको दस्तखत भए नभएको यकिन गरी दस्तखत भएको मतपत्र मात्र दिनु पर्नेछ ।

८६. **मतदान गर्ने** : (१) दफा ८५ बमोजिम मतपत्र लिएको मतदाताले मतसङ्केत गर्ने प्रयोजनको लागि मतदान केन्द्रमा राखिएको कलम लिएर मतसङ्केत गर्ने गोप्य स्थान (मतदान कक्ष) मा जानु पर्नेछ ।

(२) मतदाताले मतपत्र लिएपछि मतसङ्केत गर्ने गोप्य स्थानमा गई देहाय बमोजिम मतसङ्केत गर्नु पर्नेछ :-

(क) महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य र अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको हकमा आफूले पहिलो प्राथमिकता दिएको उम्मेदवारको नाम तथा निर्वाचन चिन्ह सँगै रहेको मत सङ्केत गर्ने कोठामा "१", दोस्रो प्राथमिकता दिएको उम्मेदवारको नाम तथा निर्वाचन चिन्ह सँगै रहेको मत सङ्केत गर्ने कोठामा "२" तथा तेस्रो प्राथमिकता दिएको उम्मेदवारको नाम तथा निर्वाचन चिन्ह सँगै रहेको मत सङ्केत गर्ने कोठामा "३" अङ्क लेखी,

(ख) दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य र अपाङ्गता भएका वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको हकमा आफूले रोजेको कुनै एक जना उम्मेदवारको नाम तथा निर्वाचन चिन्ह सँगै रहेको मत सङ्केत गर्ने कोठामा रेजा चिन्ह (√) लगाई ।

(३) मतदाताले उपदफा (२) बमोजिम मतसङ्केत गरे पछि आफूले गरेको मतसङ्केत छोपिने गरी मतपत्र पट्याई मतपेटिकाभित्र खसाल्नु पर्नेछ ।

(४) मतदाताले उपदफा (२) र (३) बमोजिम मतपत्रमा मतसङ्केत गरी सकेपछि मतसङ्केत गर्ने कलम जुन टेबुलबाट लगेको हो सोही टेबुलमा ल्याएर राख्नु पर्नेछ ।

८७. **मतदान गरेको मतदातालाई बाहिर पठाउने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले दफा ८६ बमोजिम मतदान गरेको मतदातालाई मतदान गर्ने ठाउँ तिर फर्कन नमिल्ने गरी तुरुन्त बाहिर जाने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

८८. **मतदान गर्न प्राथमिकता** : मतदान अधिकृतले अपाङ्गता भएका, गर्भवती, अशक्त, बृद्ध वा बिरामी मतदातालाई मतदान गर्ने काममा प्राथमिकता दिई मतदान गराउने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

८९. **अशक्त मतदातालाई सहयोग गर्नु पर्ने** : (१) दफा ७९ को उपदफा (१) को खण्ड (च) बमोजिम दृष्टिविहीन वा शारीरिक रुपले अशक्तता वा अरु कुनै कारणवश मतदाता आफैंले मत सङ्केत गर्न नसक्ने भई मतसङ्केत गर्ने काममा सहयोग पुऱ्याउन आफ्नो एकाघरको परिवारको सदस्यलाई साथमा लैजान अनुमति मागेमा र मतदान अधिकृतलाई सो कुरा उपयुक्त लागेमा निजको परिचय खुल्ने प्रमाणको आधारमा परिवारको त्यस्तो सदस्यलाई मतदाताको साथमा मत सङ्केत गर्ने स्थानमा प्रवेश गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(२) कुनै मतदाताले दृष्टिविहीन वा शारीरिक अशक्तता वा अरु कुनै कारणवश आफैं मत सङ्केत गर्न नसक्ने भई मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग पुऱ्याउन मतदान अधिकृतलाई अनुरोध गरेमा र मतदान अधिकृतलाई सो कुरा उपयुक्त लागेमा निजले त्यस्तो मतदाताको मतपत्रमा निजको इच्छा अनुसार मत सङ्केत गर्ने काममा सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

९०. **मतदान कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान वा मतदान कक्षमा एक पटकमा एकजना मतदातालाई मात्र प्रवेश गर्न दिनु पर्नेछ ।

तर दफा ८९ को उपदफा (१) बमोजिम अशक्त मतदाताको साथमा जान अनुमति दिएको व्यक्तिलाई त्यस्तो मतदाताको साथमा त्यस्तो स्थान वा कक्षमा प्रवेश गर्न दिइनेछ ।

९१. **मतदाताले नजानेको कुरा सिकाइ दिने** : कुनै मतदाताले मतदानको सम्बन्धमा आफूले नजानेको कुरा सोधेमा मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदानको काममा खटिएको कर्मचारीले नजानेको कुरा सिकाउनु वा बुझाउनु पर्नेछ ।

तर कुनै दल वा उम्मेदवारको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने कुरा भन्न वा सङ्केत गर्नु हुँदैन ।

९२. **मतपत्र बाहेक अन्य पदार्थ मतपेटिकामा खसाल्न नदिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीले मतदातालाई मतपेटिकामा मतपत्र बाहेक अन्य पदार्थ खसाल्न दिनु हुँदैन ।

९३. **मतदान केन्द्रबाट मतपत्र बाहिर लैजान वा नष्ट गर्न नदिने** : मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा मतदान कार्यको लागि खटिएको कर्मचारीले मतदान गर्नको लागि मतदातालाई उपलब्ध गराएको मतपत्र मतपेटिकामा नखसाली मतदान केन्द्रबाट बाहिर लैजान वा कुनै किसिमले नष्ट गर्न दिनु हुँदैन ।

९४. **मत सङ्केत सार्वजनिक गरेको मतपत्र छुट्टै खाममा राख्ने** : (१) कसैले मतपत्रमा मतसङ्केत गरी सकेपछि त्यस्तो मतपत्र कसैलाई देखाए वा प्रदर्शन गरेमा वा गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेमा वा मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ९ को उपदफा (२) बमोजिम पन्ध्रहजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी सो मतपत्र मतपेटिकामा खसाली नसकेको भए त्यस्तो मतपत्रलाई छुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ र सो खाममा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी सिलबन्दी गरी अनुसूची-५७ बमोजिमको मुचुल्का खडा गरी राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएको मतपत्र गणना गरिने छैन ।

९५. **नाम ढाँटी मतदान गर्ने व्यक्ति उपरको उजूरी** : (१) कुनै व्यक्तिले आफ्नो नाम ढाँटी अर्को मतदाताको नामले मतदान गर्नको लागि मतपत्र लिन आएको हो भनी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि वा सोही मतदान केन्द्रको मतदाताले मतदान अधिकृत समक्ष एकसय रुपैयाँ धरौटी राखी सो मतदाताको विरोधमा अनुसूची-५८ बमोजिम उजूर गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम उजूरी परेमा मतदान अधिकृतले सो सम्बन्धमा आवश्यक कुरा बुझी तत्काल निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको विरोधको व्यहोरा र सोको निर्णय अनुसूची-५९ बमोजिमको निर्णय किताबमा तुरुन्त जनाउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक नठहरेमा मतदान अधिकृतले सो धरौटी जफत गर्नु पर्नेछ । विरोध ठीक ठहरेमा मतदान अधिकृतले सो धरौटी रकम उजूर गर्ने व्यक्तिलाई तुरुन्त फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमको विरोध ठीक ठहरेमा यसरी नाम ढाँटी मतदान गर्न आउने व्यक्तिलाई मतदान अधिकृतले निर्वाचन (कसूर तथा सजाय) ऐन, २०७३ को दफा ७ को

उपदफा (३) बमोजिम तत्काल पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिबाना गरी त्यसको रसिद सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम जरिबाना गरिएको रकम सङ्घीय संचित कोषमा दाखिला गर्न निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(७) कसैले उपदफा (५) बमोजिमको जरिबाना वापतको रकम नबुझाएमा मतदान अधिकृतले निजलाई प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम कैद गर्न सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनु पर्नेछ ।

९६. **मतदाताले फिर्ता दिएको मतपत्रको लगत तयार गर्ने** : (१) कुनै मतदाताले मतदान नगर्ने निश्चय गरी आफूले मतदान गर्न लिएको मतपत्र मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो मतपत्रको लगत तयार गर्नु पर्नेछ र फिर्ता गरिएको मतपत्रमा फिर्ता गरिएको व्यहोरा जनाई छुट्टै खाममा राखी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम फिर्ता गरिएका मतपत्र छुट्टाछुट्टै खामबन्दी गरी मतदान अधिकृतले सो कुरा आफ्नो पोलबुकमा जनाई राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि मत सङ्केत गरी सकेको मतपत्र फिर्ता दिन आएमा तत्कालै मतपेटिका भित्र खसाली दिनु पर्नेछ ।

९७. **मतदान केन्द्र निरीक्षण गर्ने** : मतदान अधिकृत वा सहायक मतदान अधिकृतले मतदानको अवधिमा देहाय बमोजिमको ठाउँ र कामको निरन्तर निरीक्षण गर्नु पर्नेछ र त्यहाँ कुनै समस्या रहेछ भने तत्काल समाधान गरी मतदानको कार्य लगातार चालु राख्नु पर्नेछ :-

(क) मतदाताको पूरा नाम, उमेर सोधी ठीक तरिकाले रुजु भएको वा नभएको,

(ख) मतदातालाई मतपत्र दिई सकेपछि मतदाता नामावलीमा रेजा (√) चिन्ह लगाएको वा नलगाएको,

(ग) महिला, पुरुष र अन्य मतदाताले मतदान गरेको छुट्ट्याउने तथ्याङ्क फाराममा रेजा (√) चिन्ह लगाएको वा नलगाएको,

(घ) मतदाताको औंलाको तोकिएको ठाउँमा नउड्ने मसी लगाएको वा नलगाएको,

(ङ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती वा सुत्केरी महिला वा यस्तै प्रकारको कुनै शारीरिक अशक्तता भएका मतदातालाई मतदान गर्न प्राथमिकता दिएको वा नदिएको,

(च) कुनै मतदाता गोप्य स्थानमा मत सङ्केत गर्न आवश्यक पर्ने समयभन्दा बढी समयसम्म बसेको वा नबसेको,

(छ) मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलम निर्धारित स्थानमा रहेको वा नरहेको,

(ज) मतदाताले मतपेटिकामा मतपत्र खसालेको वा नखसालेको,

(झ) मतदाताले मतसङ्केत गरी सकेपछि मतसङ्केत गर्ने कलम निर्धारित स्थानमा राखे, नराखेको,

(ञ) मतपेटिका भरिएको वा नभरिएको,

(ट) मतपेटिका सुरक्षित अवस्थामा रहेको वा नरहेको,

(ठ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने स्थानमा र मत सङ्केत गर्ने गोप्य स्थान बाहिर मतदाताको भीड भएको वा नभएको,

(ड) मतदान कार्यमा कुनै बाधा भएको वा नभएको,

(ढ) मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारीले मतदाता, पर्यवेक्षक तथा अनुगमनकर्तासँग शिष्ट व्यवहार गरेको वा नगरेको ।

९८. **मतदान गर्ने स्थानमा निरीक्षण गर्न सक्ने** : कुनै मतदाता मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मनासिब समयभन्दा बढी समयसम्म बसेमा वा मतदान अधिकृतलाई कुनै शङ्का लागेमा निजले मत सङ्केत गर्ने स्थानमा प्रवेश गरी निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।

९९. **आफूले सङ्केत गरेको मत प्रकट गर्नु नहुने** : कुनै पनि मतदाताले मतदानको अवधिभर आफूले कसलाई मतदान गरेको हो भन्ने व्यहोरा कुनै पनि माध्यमबाट कसैलाई प्रकट गर्नु हुँदैन ।

१००. **मतदान अधिकृत अशक्त भएको अवस्थामा काम गर्ने** : (१) मतदान कार्य भई रहेको समयमा मतदान अधिकृत कुनै कारणले अशक्त भई मतदान कार्य सुचारु रुपले सञ्चालन गर्न असमर्थ भएको भनी सो मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक मतदान अधिकृत, मतदान केन्द्रका कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले अनुसूची-६० बमोजिमको मुचुल्का गरेमा सहायक मतदान अधिकृतले मतदान सम्बन्धी बाँकी कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मुचुल्का गराएपछि सहायक मतदान अधिकृतले मतदान अधिकृतलाई भएको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य सञ्चालन गर्नु, गराउनु पर्नेछ र सोको जानकारी मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतले तत्काल निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्दा मतदान अधिकृतले मतपत्रमा दस्तखत गरी सकेको अवस्थामा सो मतपत्र मतदातालाई वितरण गरी सकेपछि मात्र नपुग अन्य मतपत्रमा सहायक मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिमको मुचुल्कामा गरिएको दस्तखत नमूना बमोजिमको दस्तखत गरी मतदातालाई दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको मुचुल्का मतदान कार्य सम्पन्न भई निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा मतपेटिका बुझाउँदा छुट्टै रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

१०१. **मतदानको प्रगति विवरण** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान सुरु भएको जानकारी निर्वाचन अधिकृतलाई पठाउनु पर्नेछ । त्यसपछि सामान्यतयाः दुई घण्टामा मतदानको प्रगतिको (मतदाताको कुल सङ्ख्या, खसेको मतको सङ्ख्या र त्यसको प्रतिशत) विवरण छिटो साधनद्वारा निर्वाचन अधिकृत समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त प्रगति विवरणको आधारमा निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित प्रदेशको मतदान सम्बन्धी विवरण तयार गरी प्रत्येक दुई घण्टामा आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

१०२. **मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्ने मतदातालाई मतदान गर्न दिने** : मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको समयभित्र मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गरी सकेको मतदातालाई मतदान गर्ने समय समाप्त भए तापनि मतदान गर्न अनुमति दिनु पर्नेछ ।

१०३. **तोकिएको समयपछि मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिने** : मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको समय समाप्त भएपछि कुनैपनि व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रभित्र प्रवेश गर्न दिनु हुँदैन ।

१०४. **मतदानको समय समाप्त हुन लागेको जानकारी गराउने :** मतदान गर्न तोकिएको समय समाप्त हुनुभन्दा पन्ध्र मिनेट अगाडि मतदान अधिकृतले मतदाताले स्पष्टसँग सुन्ने गरी मतदानको समय सकिन लागेको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१०५. **मतदानको समय समाप्त नभएसम्म मतदानको कार्य समाप्त गर्न नहुने** : मतदान गर्नको लागि कुनै मतदाता सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित नभए तापनि मतदान अधिकृतले मतदानको लागि तोकिएको अन्तिम समय समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्रमा मतदानको कार्य समाप्त गर्नु हुँदैन ।

१०६. **मतपेटिकामा मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गर्ने** : (१) मतदान गर्न तोकिएको समय समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको रोहबरमा मतपत्र रहेका सबै मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षण सिल लगाउनु पर्नेछ ।

(२) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिकाको प्वाल बन्द गरेको अनुसूची-६१ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो मुचुल्कामा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) मतदानको क्रममा मतदानको लागि राखिएको मतपेटिका मतपत्रले भरिएमा मतदान अधिकृतले यस दफा बमोजिमको रित पुऱ्याई त्यस्तो मतपेटिका बन्द गरी दफा ७४ र ७५ बमोजिमको रित पुऱ्याई अर्को मतपेटिका राख्नु पर्नेछ ।

१०७. **मतपत्रको फाँटबारी तयार गर्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदानको काम समाप्त भएपछि अनुसूची-६२ बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी तयार गर्नु पर्नेछ । त्यसरी फाँटबारी तयार गर्दा महिला, अन्य, दलित तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग भएका मतपत्रको छुट्टाछुट्टै फाँटवारी तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको फाँटवारी तयार गरेपछि सो फाँटवारीमा मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ र सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निजको निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

१०८. **कागजात सुरक्षित राख्ने** : (१) मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रमा मतदानको काम समाप्त भएपछि देहायका कागजपत्र र मतपत्रहरू छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गरी लाहाछाप लगाउनु पर्नेछ र सो मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले समेत आफ्नो लाहाछाप लगाउन चाहेमा लगाउन दिनु पर्नेछ :-

(क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएका मतपत्र,

(ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएका तर मतदानमा प्रयोग नभएका मतपत्र,

(ग) मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्र,

(घ) रद्द गरिएका मतपत्र,

(ङ) मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएका मतपत्र,

(च) मतदाताको नाम रुजु गरी रेजा (✓) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली,

(छ) मतपत्रका अधकट्टी,

(ज) निविदा मतपत्र,

(झ) निविदा मतपत्रको लगत र निर्णय किताब,

(ञ) विरोध गर्ने र विरोध भएको मतदाताको सूची,

(ट) विरोध सम्बन्धी निर्णय किताब,

(ठ) आयोग वा निर्वाचन अधिकृतको निर्देशन अनुसार खामबन्द गरी लाहाछाप लगाई राख्नु पर्ने अन्य कुनै कागजात ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खामबन्दी गर्दा महिला, अन्य, दलित तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचन सम्बन्धी सो उपदफाको खण्ड (क), (ख), (ग), (घ), (ङ), (छ) र (ज) बमोजिमका कागजपत्रहरु छुट्टाछुट्टै खाममा बन्द गर्नु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) र (२) बमोजिमको कागजात खामबन्द गरी सकेपछि सोको अनुसूची-६३ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी सो स्थानमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम मतदान केन्द्रमा उपस्थित उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिले सहीछाप नगरेमा मुचुल्कामा सोही व्यहोरा जनाई मतदान केन्द्रमा उपस्थित अन्य दुई जना व्यक्तिको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

१०९. मतदान कार्य रोक्न सक्ने : (१) कुनै विशेष वा असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई मतदान कार्य सुचारु हुन नसक्ने अवस्था आएमा मतदान अधिकृतले सूचना प्रकाशन गरी केही समयको लागि समय तोकी मतदान रोक्न आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको समयावधिभित्र पुनः मतदान कार्य सुचारु गर्न नसकिने भएमा मतदान अधिकृतले सो दिनको मतदान दफा १११ बमोजिम स्थगित गर्न सक्नेछ ।

११०. मतपेटिका नोक्सान भएमा वा तोडफोड गरिएमा : (१) कुनै मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा मतदान अधिकृतले सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई त्यस घटनाको प्रतिवेदन तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतपेटिका दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरिएमा मतदान अधिकृतले अनुसूची-६४ बमोजिम मुचुल्का गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा वा मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाई सकेको मतदानको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका कुनै किसिमले खोसिएमा, जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा वा दुर्घटनावश नोक्सान भएमा निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान तुरुन्त रद्द गर्नु पर्नेछ र त्यसको प्रतिवेदन आयोगमा तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

१११. <u>विशेष परिस्थितिमा मतदान स्थगित गर्न सकिने</u> : (१) कुनै मतदान केन्द्रमा हुलदङ्गा लगायत अन्य असामान्य परिस्थिति उत्पन्न भई वा उपद्रव वा प्राकृतिक विपत्ति वा काबू बाहिरको कुनै कारणले मतदानको काम हुन नसक्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा निजले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान कार्य तत्काल स्थगित गरी मतदान स्थगित भएको कारण सहित उल्लेख गरी अनुसूची-६५ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई अनुसूची-६६ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित गरेको सूचना तुरुन्त निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान स्थगित भएको व्यहोराको जानकारी तुरुन्त आयोगलाई गराउनु पर्नेछ ।

११२. <u>मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा</u> : (१) देहायको अवस्थामा मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएको मानिनेछ :-

(क) कसैले बल प्रयोग गरी वा डर त्रास देखाई वा धम्की दिई मतदान केन्द्र वा मतदान गर्न निश्चित गरिएको स्थान आफ्नो कब्जामा लिई मतदानको कार्यमा प्रभाव पारेमा वा कुनै उम्मेदवारको समर्थक मतदातालाई मात्र मतदान गर्न दिएमा वा अन्य मतदातालाई मतदान गर्न नदिएमा,

(ख) कसैले मतदातालाई कुनै उम्मेदवारको पक्षमा मतदान गर्न वा नगर्न डर त्रास देखाएमा वा धम्की दिएमा वा मतदान गर्नको लागि बाटो वा गौँडा छेकी रोकेमा वा मतदान केन्द्रमा वा मतदान गर्ने स्थानमा जान वा प्रवेश गर्न नदिएमा, वा

(ग) कसैले मतदान कार्य सञ्चालन गर्न खटिएको मतदान अधिकृत वा कर्मचारीलाई आफ्नो कर्तव्य पालना गर्न नदिएमा वा निजको जिम्मामा रहेको मतपत्र, मतपेटिका वा मतदान सम्बन्धी सामग्री खोसेमा वा अन्य त्यस्तै कार्य गरी मतदानको कार्य निष्पक्ष तथा स्वतन्त्र रुपमा सामान्य ढङ्गले सञ्चालन नहुने वा हुन नसक्ने गरी प्रभावित गरेमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क), (ख) वा (ग) मा उल्लिखित कुनै प्रकारले मतदान केन्द्रको अनधिकृत कब्जा भएमा मतदान अधिकृतले तत्काल मतदान स्थगित गरी त्यसरी मतदान स्थगित भएको कारण सहित उल्लेख गरी अनुसूची-६५ बमोजिमको सूचना सोही स्थानमा प्रकाशन गरी त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई र निर्वाचन अधिकृतले आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतदान स्थगित गरिएमा मतदान अधिकृतले मतदान स्थगित गरिएको व्यहोरा समेत खुलाई अनुसूची-६६ बमोजिमको मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ र सो मुचुल्कामा आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएमा आयोगले सो स्थानमा जाँचबुझ गर्न अनुगमन टोली खटाउन वा सो घटनाको जाँच गर्न निर्वाचन अधिकृतलाई निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अनुगमन टोली खटाइएको वा निर्वाचन अधिकृतलाई निर्देशन दिइएकोमा त्यस्तो अनुगमन टोली वा निर्वाचन अधिकृतले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गरी आयोग समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिमको प्रतिवेदन र अन्य वस्तुस्थितिबाट मतदान केन्द्रमा अनधिकृत कब्जा भएको कारणले निर्वाचनको परिणाममा प्रभाव पर्ने देखिएमा आयोगले वा आयोगको निर्देशन अनुसार निर्वाचन अधिकृतले त्यस्तो मतदान केन्द्रको मतदान रद्द गर्न सक्नेछ ।

(७) कसैले उपदफा (१) विपरीत कार्य गरेमा मतदान अधिकृतले त्यस्तो कार्य गर्ने वा गराउने व्यक्तिलाई गिरफ्तार गर्न सो ठाउँमा खटिएका सुरक्षाकर्मीलाई आदेश दिन सक्नेछ र त्यसरी आदेश पाएको सुरक्षाकर्मीले गिरफ्तार गर्न लगाइएको व्यक्तिलाई तुरुन्त गिरफ्तार गरी आफ्नो नियन्त्रणमा राख्नु पर्नेछ ।

११३. मतपेटिका सँगै आउन सक्ने : (१) मतदानको काम समाप्त भएपछि मतदान अधिकृतले मतदान केन्द्रबाट मतपेटिका लिएर मतगणना हुने स्थानतर्फ जाँदा उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिहरू मतपेटिकाको सुरक्षाको लागि मतदान अधिकृतसँगै जान चाहेमा मतदान अधिकृतले आफूसँग आउन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मतदान अधिकृतसँग आउने व्यक्तिलाई कुनै अवस्थामा पनि मतपेटिका समाउन वा छुन दिनु हुँदैन ।

११४. मतपेटिका र मतदान सामग्री बुझाई भरपाई लिने : (१) मतदान अधिकृतले सम्बन्धित मतदान केन्द्रबाट ल्याएका मतपेटिका, प्रयोग नभएका मतपत्र लगायतका खामबन्दी गरिएका कागजात तथा निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण सामग्रीको विवरण अनुसूची-६७ बमोजिम दुई प्रति तयार गरी सम्बन्धित निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतबाट निर्वाचन सामग्री बुझी लिएपछि मतदान अधिकृतले पेश गरेको उपदफा (१) बमोजिमको फाराममा सहीछाप गरी एक प्रति मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सामग्री बुझाउँदा मतदान अधिकृतले आफ्नो पोलबुक र मतदाताको तथ्याङ्क फाराम सिलबन्दी नगरी निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

(४) मतदान अधिकृतले बुझाएका रित्तो मतपेटिका, स्टाम्प प्याड, मत सङ्केत गर्ने कलम, पित्तलको स्वस्तिक छाप, स्केल समेत निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्यालयमा बुझाई दिनु पर्नेछ ।

११५. मतपेटिका बन्द गरेको बिर्कोको सुरक्षणसिल चुँडिएमा : (१) मतपेटिका ल्याउँदा बाटोमा मतपेटिकाको सुरक्षणसिल चुँडिएको देखिएमा मतदान अधिकृतले त्यसको प्रतिवेदन निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतसँगै आएका उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधिबाट समेत सो कुराको जानकारी वा प्रतिवेदन लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनबाट कसैको गफलतले मतपेटिकाको सुरक्षणसिल चुँडिएको होइन भन्ने कुरा प्रमाणित भएमा बाहेक मतपेटिकामा लगाएको सुरक्षणसिल जानाजानी चुँडाएको प्रमाणित भएमा वा आशंका लागेमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको प्रतिवेदन तुरुन्त आयोगमा दिनु पर्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा आयोगको निर्देशन बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।

११६. **मतपेटिका राख्ने तथा मतगणना गर्ने ठाउँको व्यवस्था गर्ने** : निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतले ल्याएका मतपेटिका बुझी लिनु भन्दा पहिले नै मतपत्र भएको मतपेटिका राख्ने ठाउँ तथा मतगणना गर्ने स्थानको आवश्यक सुरक्षाको प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछ । यसरी सुरक्षा प्रबन्ध मिलाउनको लागि निर्वाचन अधिकृतले स्थानीय प्रशासन र अन्य सुरक्षा निकाय समेतको सहयोग लिन सक्नेछ ।

११७. **मतपेटिका सङ्कलन गर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतबाट प्राप्त मतपेटिका तथा अन्य निर्वाचन सामग्री बुझी लिन र त्यसको भरपाई गरिदिन निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा खटिएका कर्मचारीलाई खटाउन सक्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले मतदान अधिकृतले बुझाएका मतपेटिका सङ्कलन गरी महिला, दलित, अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग भएका मतपेटिका छुट्टिने गरी सकेसम्म एउटै कोठामा सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम मतपेटिका राखेको कोठाको झ्याल र ढोकामा बलियो चुकुल तथा ताला लगाई आफ्नो लाहाछाप समेत लगाउनु पर्नेछ । सो ठाउँमा उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधिले आफ्नो लाहाछाप लगाउन चाहेमा सो समेत लगाउन दिनु पर्नेछ । यसरी लाहाछाप लगाएको अनुसूची-६८ बमोजिमको मुचुल्का गरी त्यसमा निर्वाचन अधिकृतले आफूले सहीछाप गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधिको समेत सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

(४) मतपेटिका राखेको कोठा बाहिर उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधि बस्न चाहेमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको अनुमति दिनु पर्नेछ ।

(५) मतगणनाको लागि मतपेटिका राखेको कोठा खोल्नु परेमा उपदफा (३) बमोजिमको लाहाछाप जाँच्नु पर्नेछ र त्यसपछि लाहाछाप तोडी कोठा खोलेको अनुसूची-६९ बमोजिमको मुचुल्का गर्नु पर्नेछ । त्यस्तो मुचुल्कामा निर्वाचन अधिकृतले सहीछाप गरी उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा निजले अधिकार दिएको प्रतिनिधि समेतको सहीछाप गराउनु पर्नेछ ।

११८. **निर्वाचन अधिकृतको जिम्मामा रहेको मतपेटिका नोक्सान वा तोडफोड भएमा प्रतिवेदन दिने :** (१) मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाई सकेको मतदानमा प्रयोग भएका मतपेटिका कुनै किसिमले खोसिएमा, दुर्घटनावश नोक्सान भएमा वा जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएमा निर्वाचन अधिकृतले सो कुराको अनुसूची-७० बमोजिमको ढाँचामा मुचुल्का गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको घटनाको सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो राय सहितको प्रतिवेदन आयोगलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

११९. **आयोगले जाँचबुझ गरी मतदान रद्द गर्न सक्ने :** (१) दफा ११८ को उपदफा (२) बमोजिमको राय सहितको प्रतिवेदन प्राप्त गरेपछि आयोगले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गरिएको जाँचबुझबाट त्यस्तो मतपेटिकामा रहेको मतपत्र गणना हुन नसक्ने ठहराएमा आयोगले सम्बन्धित मतदान केन्द्रको मतदान रद्द गर्न सक्नेछ ।

१२०. **पुनः मतदानको व्यवस्था** : (१) दफा ११०, १११, ११२ वा ११९ बमोजिम मतदान स्थगित वा रद्द भएको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृतले सो मतदान केन्द्रमा पुनः मतदान हुने मिति र समय तोकी अनुसूची-७१ बमोजिमको सूचना आफ्नो कार्यालयमा र मतदान स्थगित गरिएको मतदान केन्द्रमा प्रकाशन गरी अनुसूची-७२ बमोजिमको मुचुल्का गराई राख्नु पर्नेछ ।

(२) यस निर्देशिका बमोजिम मतपेटिका नोक्सान भएको वा तोडफोड भएको कारणले पुनः मतदान गर्नु पर्दा महिला, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग भएको मतपत्र मध्ये जुन समूहको निर्वाचनको लागि प्रयोग भएको मतपेटिका नोक्सान भएको वा तोडफोड भएको हो सो समूहको निर्वाचनको लागि मात्र पुनः मतदान हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम हुने पुनः मतदानको लागि मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत वा अन्य कर्मचारी खटाउँदा पहिले सो मतदान केन्द्रमा नखटिएको कर्मचारीलाई खटाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-११

उम्मेदवारको प्रतिनिधि

१२१. **निर्वाचन प्रतिनिधि** : (१) कुनै उम्मेदवारले निर्वाचनमा आफ्नो तर्फबाट गर्नुपर्ने काम गर्न एकजना निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । यसरी निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गरेको लिखित सूचना अनुसूची-७३ बमोजिम निर्वाचन अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै व्यक्ति निर्वाचन प्रतिनिधि हुन देहायको योग्यता भएको हुनु पर्नेछ :-

(क) नेपालको नागरिक,

(ख) एक्काईस वर्ष उमेर पूरा भएको,

(ग) मतदाता नामावली ऐन, २०७३ बमोजिम सम्बन्धित प्रदेशको कुनै गाउँपालिका वा नगरपालिकाको वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको,

(घ) साधारण लेखपढ गर्न जानेको,

(ङ) दफा २५ बमोजिम उम्मेदवार हुन अयोग्य नभएको,

(च) अन्य प्रचलित कानूनले अयोग्य नभएको ।

(३) उपदफा (२) को खण्ड (ङ) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्वाचन प्रतिनिधि हुन आवश्यक पर्ने उमेरको हकमा सो उपदफाको खण्ड (ख) बमोजिम हुनेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त निर्वाचन प्रतिनिधिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) मतदान, मतगणना वा निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्यमा उम्मेदवारको प्रतिनिधित्व गर्ने,

(ख) मतदान, मतगणना वा निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्दा तयार गर्नुपर्ने विभिन्न मुचुल्कामा उम्मेदवार वा दलको प्रतिनिधिको रुपमा सहीछाप गर्ने,

(ग) निर्वाचन स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्र रुपमा सम्पन्न गर्न सहयोग पुऱ्याउने,

(घ) अध्यादेश, नियमावली तथा यस निर्देशिका बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधिले गर्नु पर्ने अन्य काम गर्ने ।

(५) निर्वाचन अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि सोको अभिलेख राखी त्यस्तो निर्वाचन प्रतिनिधिलाई अनुसूची-७४ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको निर्वाचन प्रतिनिधिलाई उम्मेदवारले जुनसुकै बखत बदर गरी अर्को निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ र त्यसको सूचना निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

१२२. **मतदान प्रतिनिधि** : (१) निर्वाचनमा मतदान सम्बन्धी कामको लागि उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधिले प्रत्येक मतदान केन्द्रमा अनुसूची-७५ बमोजिम एक जना मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ । यसरी मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको लिखित जानकारी मतदान अधिकृत र निर्वाचन अधिकृतलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

तर कुनै दलको तर्फबाट उम्मेदवार भएका सबैजनाको तर्फबाट एउटा मतदान केन्द्रमा एकजना मात्र मतदान प्रतिनिधि रहन सक्नेछ ।

(२) सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा मतदान गर्न पाउने गरी दफा १२ बमोजिमको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको र लेखपढ गर्न जान्ने व्यक्तिलाई मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सकिनेछ ।

(३) मतदान अधिकृतले उपदफा (१) बमोजिम मतदान प्रतिनिधि नियुक्ति गरेको जानकारी प्राप्त भएपछि सोको अभिलेख राखी त्यस्तो मतदान प्रतिनिधिलाई अनुसूची-७६ बमोजिमको परिचयपत्र दिनु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम नियुक्त भएको मतदान प्रतिनिधिलाई उम्मेदवार वा निजको निर्वाचन प्रतिनिधिले जुनसुकै बखत बदर गरी अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम अर्को मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरिएकोमा मतदान अधिकृतलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ ।

(६) शान्तिपूर्ण ढङ्गबाट मतदान कार्य सम्पन्न गर्न सहयोग गर्नु, मतदान सम्बन्धी कार्यमा तयार गर्नु पर्ने मुचुल्कामा सहीछाप गर्नु मतदान प्रतिनिधिको कर्तव्य हुनेछ ।

१२३. **परिचयपत्र तथा अनुमतिपत्र कायम रहने अवधि** : मतदान अधिकृतले दफा १२२ को उपदफा (३) बमोजिम मतदान प्रतिनिधिलाई दिएको परिचयपत्र तथा कुनै व्यक्तिलाई मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न दफा ७९ को उपदफा (५) बमोजिम दिएको अनुमतिपत्र मतदान अधिकृतले मतदान कार्य सम्पन्न हुनु अगावै रद्द गरेको अवस्थामा बाहेक मतदान कार्य सम्पन्न नभएसम्म कायम रहनेछ ।

१२४. **उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नभए पनि निर्वाचनको काम नरोकिने** : (१) निर्वाचनको कुनै काममा कुनै उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि नियुक्त

नभएमा वा उम्मेदवार वा निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि उपस्थित रहनु पर्ने अवस्थामा उपस्थित नरहेमा वा निजहरूमध्ये कसैले गर्नु पर्ने काम नगरेमा सोही कारणले मात्र मतदानको काम रोकिने छैन ।

(२) कुनै उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि अनुपस्थित भएको वा निजले गर्नु पर्ने निर्वाचन सम्बन्धी काम नगरेको अवस्थामा निर्वाचन अधिकृत वा मतदान अधिकृतले गरेको निर्वाचन सम्बन्धी काम कानून बमोजिम भएको मानिनेछ ।

परिच्छेद-१२

विविध

१२५. **निविदा मतपत्र सम्बन्धी व्यवस्था** : (१) कुनै मतदाताले आफ्नो नामबाट अरु कसैले मतपत्र लिई सकेको वा मतदान गरी सकेको र आफू नै वास्तविक मतदाता हो भनी दाबी गर्न चाहेमा निजले मतदान अधिकृत समक्ष अनुसूची-७७ बमोजिम आफू प्रदेश सभा सदस्य वा गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख वा उपप्रमुखमा निर्वाचित भएको प्रमाणपत्र संलग्न राखी आफू नै वास्तविक मतदाता भएको दाबी गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम दाबी गरिएको अवस्थामा मतदान अधिकृतले दाबीकर्ताको दाबी बमोजिम निज वास्तविक मतदाता हो होइन भन्ने कुरा यकिन गर्नु पर्नेछ । दाबीकर्ताले आफू प्रदेश सभा सदस्य वा गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाको प्रमुख वा उपप्रमुखमा निर्वाचित भएको प्रमाणपत्र प्रस्तुत गरेमा सोको प्रतिलिपि मतदान अधिकृतले लिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्तुत प्रमाणबाट दाबीकर्ता वास्तविक मतदाता हो भन्ने कुरामा मतदान अधिकृत विश्वस्त भएमा मतदान अधिकृतले सो कुरा जनाई अभिलेख राखी निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम निर्णय गरेपछि मतदान अधिकृतले अनुसूची-७८ बमोजिम निविदा मतपत्रको लगतमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ र लगतमा दाबीकर्ताको सहीछाप समेत गराई मतपत्रमा मतदान अधिकृतले “निविदा मतपत्र” लेखी सो मतपत्र दाबीकर्ता मतदातालाई दिनु पर्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम दिइएको मतपत्रमा दाबीकर्ता मतदाताले दफा ८६ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम मत सङ्केत गरी मत सङ्केत गरिएको मतपत्र मतदान अधिकृतलाई दिनु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम दाबीकर्ता मतदाताले दिएको मतपत्र मतपेटिका भित्र नखसाली निविदा मतपत्र राख्ने छुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ र त्यस्तो खाम मतदान अधिकृतले आफ्नो जिम्मामा राख्नु पर्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम निविदा मतपत्र राख्दा महिला, दलित, अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूहको निर्वाचनको लागि प्रयोग भएको निविदा मतपत्र छुट्टाछुट्टै खाममा राख्नु पर्नेछ ।

(८) उपदफा (७) बमोजिम छुट्टै खाममा राखिएको निविदा मतपत्र मतगणनामा समावेश गरिने छैन । निर्वाचन सम्बन्धी उजूरी पर्न आई त्यस्तो उजूरी उपर निर्णय गर्नको लागि आवश्यक पर्ने भनी अदालतले ठहर गरेमा त्यस्तो निविदा मतपत्र अदालतले गणना गर्न सक्नेछ ।

१२६. **धरौटी जफत हुने** : (१) महिला तथा अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार भएको व्यक्तिले निर्वाचनमा खसेको कुल सदर मत मध्ये पहिलो प्राथमिकताको मत दश प्रतिशतभन्दा कम मत पाएमा त्यस्तो उम्मेदवारले राखेको धरौटी जफत हुनेछ ।

(२) दलित तथा अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार भएको व्यक्तिले निर्वाचनमा खसेको कुल सदर मतको दश प्रतिशतभन्दा कम सदर मत पाएमा त्यस्तो उम्मेदवारले राखेको धरौटी जफत हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम जफत भएको धरौटी रकम निर्वाचन कार्यालयले सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरी सोको बैंक भौचर श्रेस्तासाथ राख्नु पर्नेछ ।

१२७. **निर्वाचित उम्मेदवारको धरौटी जफत नहुने** : दफा १२६ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्वाचित भएको उम्मेदवारले राखेको धरौटी जफत हुने छैन ।

१२८. **जफत नभएको धरौटी रकम फिर्ता दिने** : मनोनयनपत्र सदर नभएमा, उम्मेदवारले नाम फिर्ता लिएमा, दश प्रतिशत भन्दा बढी सदर मत प्राप्त गरेमा वा दफा १२७ बमोजिम धरौटी जफत नहुने भएमा त्यस्तो धरौटी रकम निर्वाचन कार्यालयले निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको मितिले नब्बे दिनभित्र सम्बन्धित उम्मेदवारले फिर्ता माग गरेमा निजलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

१२९. **फिर्ता नलिएको धरौटी रकम सञ्चित कोषमा दाखिला गर्ने** : कुनै उम्मेदवारले दफा १२८ बमोजिमको म्यादभित्र आफूले राखेको धरौटी फिर्ता माग नगरेमा निर्वाचन कार्यालयले सो धरौटी रकम सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिला गरी सोको बैंक भौचर श्रेस्तासाथ राख्नु पर्नेछ ।

१३०. **नियुक्तिपत्र दिने** : निर्वाचन अधिकृतले अध्यादेश, नियमावली र यस निर्देशिका बमोजिम नियुक्त गरेका मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत र अन्य कर्मचारीलाई अनुसूची-७९ बमोजिमको नियुक्तिपत्र दिनु पर्नेछ ।

१३१. **मतदान अधिकृतलाई प्रशिक्षण दिने** : (१) निर्वाचन कार्यालयले निर्वाचन अधिकृतसँग समन्वय गरी मतदान अधिकृत र सहायक मतदान अधिकृतलाई मतदान केन्द्रमा खटिनु अगावै निर्वाचन सम्बन्धी देहाय बमोजिमको कामको विषयमा प्रशिक्षण दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ :-

(क) मतदान अधिकृतले गर्नु पर्ने भनी निर्देशिकामा उल्लिखित कामहरू,

(ख) मतदान केन्द्र र गोप्य मतदान कक्षहरू बनाउने तरिका,

(ग) मतपेटिका तथा मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलम राख्ने ठाउँ बनाउने तरिका,

(घ) मतपेटिका खोल्ने र बन्द गर्ने विधि,

(ङ) मतदाताको नाम रुजु गर्ने, तथ्याङ्क फाराम भर्ने र मतदाताको औंलामा चिनो लगाउने प्रक्रिया,

(च) मतदातालाई मतपत्र उपलब्ध गराउने प्रक्रिया,

(छ) पुनः मतदान गराउनु पर्ने अवस्थामा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि,

(ज) निर्वाचन आचार संहिता पालना सम्बन्धमा,

(झ) निर्वाचन पर्यवेक्षण तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्य,

(ञ) मतदान अधिकृत, सहायक मतदान अधिकृत र मतदान केन्द्रमा खटिने अन्य कर्मचारीको जिम्मेवारी र दायित्व,

(ट) मतदान केन्द्रमा गर्नुपर्ने अन्य कार्य ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रशिक्षण कार्यक्रममा उपस्थित भई प्रशिक्षण दिनु निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

१३२. मतदान सम्बन्धी कामको जानकारी गराउने : मतदान अधिकृतले आफूसँग काम गर्ने सहायक कर्मचारी तथा मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षा कर्मचारीलाई निजले गर्नुपर्ने कामको सम्बन्धमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१३३. सुरक्षा व्यवस्था : (१) प्रत्येक मतदान केन्द्रमा सुरक्षाको व्यवस्था सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारी र जिल्ला प्रहरी कार्यालयले मिलाउनु पर्नेछ । आफू खटिएको प्रदेशका मतदान केन्द्रको सुरक्षा व्यवस्थाको सम्बन्धमा जानकारी लिनु सबै निर्वाचन अधिकृतको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निर्वाचन अधिकृतले मतदान केन्द्रको सुरक्षा व्यवस्थाको जानकारी प्राप्त गरी सोको जानकारी सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई समेत दिनु पर्नेछ ।

(३) मतदान केन्द्रमा खटिएको सुरक्षाकर्मीले मतदान केन्द्र र सो मतदान केन्द्रको वरिपरिको क्षेत्रमा अशान्ति र हुलदङ्गा हुन दिनु हुँदैन ।

(४) मतदान केन्द्रमा खटिएका कर्मचारी, मतदान गर्न उपस्थित भएका मतदाता, मतदानको लागि राखिएको मतपेटिका, मतपत्र र अन्य निर्वाचन सामग्रीको सुरक्षा गर्नु त्यस्तो मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मीको दायित्व हुनेछ ।

(५) मतदान केन्द्रमा खटिएको सुरक्षाकर्मीले निर्वाचनको सिलसिलामा मतदान अधिकृतले दिएको आदेशको पालना गर्नु पर्नेछ ।

१३४. गिरफ्तार गर्न सकिने : (१) आयोग, निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा अनुगमनकर्ताले मतदान कार्यमा वा मतगणना कार्यमा वा निर्वाचनको अन्य कुनै कार्यमा बाधा पुऱ्याउने वा पुऱ्याउन उद्योग गर्ने वा मद्दत गर्ने वा त्यस्तो कार्य गर्न दुरुत्साहन गर्ने जुनसुकै व्यक्तिलाई त्यस्तो काम नगर्न र सो स्थानबाट बाहिर जान आदेश दिन सक्नेछ ।

(२) निर्वाचन (कसुर र सजाय) ऐन, २०७३ विपरीतको कुनै कार्य गर्ने वा उपदफा (१) बमोजिम दिएको आदेश नमान्ने व्यक्तिलाई आयोग, निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा अनुगमनकर्ताले गिरफ्तार गर्न सुरक्षाकर्मीलाई आदेश दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा अनुगमन टोलीले दिएको आदेश सम्बन्धित सुरक्षाकर्मीले पालना गर्नु पर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिएको आदेश पालना नगरेमा निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा अनुगमनकर्ताले त्यस्तो सुरक्षाकर्मीलाई विभागीय कारवाही गर्न आयोगमा लेखी पठाउनु पर्नेछ ।

१३५. निर्वाचन सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरी आयोगमा पठाउने : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन परिणामको घोषणा गरेपछि त्यसको प्रतिवेदन तयार गरी आयोग समक्ष तुरुन्त पठाउनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको प्रतिवेदनमा देहायका कुराहरू सिलसिलेवार रुपमा खुलाउनु पर्नेछ :-

(क) मतदाताको सङ्ख्या,

(ख) उम्मेदवारको विवरण,

(ग) खसेको कुल मत,

(घ) सदर र बदर मत,

(ङ) एकजना मात्र सदस्य निर्वाचित हुनेमा प्रत्येक उम्मेदवारले प्राप्त गरेको मत,

(च) एकजना भन्दा बढी सदस्य निर्वाचित हुनेमा सबै मतदाताले दिएको प्राथमिकता जनिने मत विवरण,

(छ) एकजना भन्दा बढी सदस्य निर्वाचित हुनेमा प्रत्येक उम्मेदवारले प्राप्त गरेको पहिलो प्राथमिकताको मत र मतगणना सम्पन्न हुँदा कायम भएको प्रत्येक उम्मेदवारको मत,

(ज) निर्वाचित उम्मेदवारको विवरण,

(झ) निर्वाचनमा खटिएका कर्मचारीको विवरण,

(ञ) निर्वाचनमा भएको खर्चको विवरण,

(ट) आयोगले तोकेको अन्य विवरण ।

१३६. **अयोग्यता सम्बन्धी उजूरी** : अध्यादेश तथा नियमावली बमोजिम सदस्य पदमा निर्वाचित कुनै व्यक्ति सो पदको लागि अयोग्य रहेको भनी त्यस्तो पदमा उम्मेदवारी दिएको कुनै व्यक्तिले निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको पैंतीस दिनभित्र आफैले वा वारिसमार्फत अदालत समक्ष उजूरी दिन सक्नेछ ।

१३७. **पद मुक्त हुने** : (१) सदस्यको पदमा निर्वाचित कुनै व्यक्ति दफा २५ बमोजिम अयोग्य रहेको अदालतबाट ठहर भएमा निज त्यस्तो पदबाट मुक्त हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पद मुक्त भएको जानकारी आयोगले सम्बन्धित व्यक्तिलाई दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम सदस्य पदमुक्त भएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

१३८. **निर्वाचन सम्बन्धी कागजात हेर्न सक्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचनमा प्रयोग भएका कागजातहरू मतगणनाको प्रयोजनको लागि आवश्यकता अनुसार हेर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम खोली हेरिएका कागजातहरू मतगणनाको कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचन अधिकृतले पूनः सिलबन्दी गर्नु पर्नेछ ।

१३९. **निर्वाचन सम्बन्धी कागजात गोप्य राख्ने** : (१) निर्वाचनमा प्रयोग भएका कागजातहरू मध्ये मतगणनाको प्रयोजनको लागि खोलिएका र मतगणनाको काम समाप्त भएपछि सिलबन्दी गरिएका कागजातहरू, मतपत्रको अधकट्टी, मतदानमा प्रयोग गरिएका मतदाता नामावली,

सदर र बदर मतपत्रको सिलबन्दी खाम कसैले खोल्न र हेर्न नपाउने गरी निर्वाचन अधिकारीको जिम्मामा राख्नु पर्नेछ ।

(२) यस दफामा उल्लिखित कागजात वा अभिलेख मुद्दा परेकोमा मुद्दाको अन्तिम टुङ्गो लागेको मितिले र मुद्दा नपरेकोमा उजूरी गर्ने म्याद भुक्तान भएको मितिले तीन महिनासम्म सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

१४०. **गोप्य कागजात अदालतले हेर्न सक्ने** : (१) दफा १३९ बमोजिमको गोप्य कागजात वा अभिलेख प्रचलित कानून बमोजिम मुद्दा परेको अवस्थामा अदालतले मात्र खोल्न वा हेर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अदालतको आदेशले खोली हेरी सकेपछि अदालतले त्यस्तो कागजात वा अभिलेख यथारुपमा सिलबन्दी गरी राख्नु पर्नेछ । अदालत बाहेक अन्य कुनै अधिकारी वा निकायलाई त्यस्तो बन्दी खाम, थैलो वा बोरा खोली हेर्ने अधिकार हुने छैन ।

१४१. **निर्वाचन सामग्री र कागजात विवरण बुझाउनु पर्ने** : (१) निर्वाचन अधिकृतले निर्वाचन कार्य समाप्त भएपछि निर्वाचनको प्रयोजनको लागि आयोग वा निर्वाचन कार्यालयबाट बुझी लिएका निर्वाचन सामग्री र निर्वाचन सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजात सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयमा बुझाई सोको भरपाई लिनु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्वाचन सञ्चालन सम्बन्धमा गरिएको आर्थिक कारोबारको लेखा श्रेस्ता निर्वाचन अधिकृतले सम्बन्धित जिल्लाको कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट आन्तरिक लेखा परीक्षण गराई अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि आयोगमा बुझाउनु पर्नेछ ।

१४२. **गोप्यता भङ्ग गर्न नहुने** : (१) कानून बमोजिम अधिकार पाएकोमा बाहेक निर्वाचन सम्बन्धी काम गर्न खटिएको कुनै पनि कर्मचारी, उम्मेदवार, निर्वाचन प्रतिनिधि, मतदान प्रतिनिधि वा मतगणना प्रतिनिधि वा अन्य कुनै व्यक्तिले मतपत्रमा मतदाताले सङ्केत गरेको मत वा तत्सम्बन्धमा आफूलाई जानकारी रहेको वा हुन आएको अन्य कुनै कुरा कसैलाई भन्न, लेख्न, कुनै किसिमले प्रकट गर्न वा प्रकाशन गर्न हुँदैन ।

(२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अध्यादेश अन्तर्गत चलेको कानूनी कारबाहीमा कुनै पनि साक्षी वा कुनै व्यक्तिलाई निर्वाचनमा निजले कसलाई मत दिएको हो भनी वा कसले कसलाई मत दिएको हो भनी प्रश्न गरिने छैन ।

१४३. **कानून विपरीत काम गर्न नहुने** : निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत, निर्वाचनको काममा खटिएको कुनै कर्मचारी वा व्यक्तिले निर्वाचनको कुनै काम गर्दा प्रचलित कानूनको विपरीत हुने गरी गर्नु हुँदैन ।

१४४. **मद्दत लिन सकिने** : (१) निर्वाचन अधिकृत, मतदान अधिकृत वा आयोगले निर्वाचनको काममा खटाएको अनुगमनकर्ता, पर्यवेक्षक वा अन्य कुनै अधिकृतले निर्वाचनको कामको सिलसिलामा कुनै पनि सरकारी वा सुरक्षा निकायको मद्दत लिन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम मद्दत मागिएमा आवश्यक मद्दत पुऱ्याउनु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।

१४५. **आयोगको आदेश पालना गर्नु पर्ने** : (१) निर्वाचन सञ्चालन गर्नको लागि आयोगले दिएको आदेश वा निर्देशनको सम्बन्धित सबैले पालना गर्नु पर्नेछ ।

(२) निर्वाचन अधिकृतले आफ्नो कर्तव्य पालना गर्दा कुनै कुरा वा कामको सन्दर्भमा द्विविधा भएमा आयोगमा तुरुन्त सम्पर्क गरी आयोगको निर्देशन अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

१४६. **निर्वाचन प्रचार प्रसार खर्च** : (१) निर्वाचनमा उम्मेदवारले अनुसूची-८० बमोजिमको हद भन्दा बढी नहुने गरी खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(२) उम्मेदवारले निर्वाचनको अवधिमा निर्वाचनमा भएको सम्पूर्ण खर्चको विवरण नेपाल सरकारले स्वीकृत गरेको लेखा प्रणाली बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।

स्पष्टीकरण : यस उपदफाको प्रयोजनको लागि "निर्वाचनको अवधि" भन्नाले उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता भएको मितिदेखि त्यस्तो निर्वाचनको परिणाम घोषणा भएको मितिसम्मको अवधि सम्झनु पर्छ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम गरेको खर्चको विवरण शीर्षक अनुसार अनुसूची-८१ बमोजिम तयार गरी निर्वाचन परिणाम घोषणा भएको मितिले तीस दिनभित्र आयोगमा वा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय रहेको जिल्लाको निर्वाचन कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी कुनै उम्मेदवारको तर्फबाट भएको खर्चको विवरण प्राप्त भएमा त्यस्तो विवरण सम्बन्धित निर्वाचन कार्यालयले आयोगमा पठाउनु पर्नेछ ।

(४) यस दफा बमोजिम निर्वाचन प्रचार प्रसार खर्चको विवरण नबुझाउने उम्मेदवारलाई आयोगले निर्वाचन आयोग सम्बन्धी प्रचलित सङ्घीय कानून बमोजिम जरिबाना गर्न सक्नेछ ।

१४७. **विभागीय कारबाही गर्न सक्ने** : (१) आयोगले निर्वाचनको काममा नियुक्त गरेको, खटाएको वा तोकेको आयोगको आदेश, निर्देशन पालना गर्नुपर्ने कर्तव्य भएका कुनै कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीले त्यस्तो काम सम्पादनको सिलसिलामा प्रचलित कानून वा आयोगको आदेश वा निर्देशनको जानाजानी उल्लङ्घन हुने गरी वा बदनियतले कुनै काम कारबाही गरेमा वा निर्वाचनको निष्पक्षतामा असर पर्ने काम गरेमा आयोगले त्यस्तो कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मी उपर निजको सेवा, शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम अख्तियारवालाको अधिकार प्रयोग गरी विभागीय कारबाही गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएदेखि बाहेकका कुनै कर्मचारी वा पदाधिकारीले निर्वाचनको कामको सम्बन्धमा प्रचलित कानून वा आयोगले दिएको निर्देशनको विपरीत कुनै काम कारबाही गरेमा आयोगले त्यस्तो कर्मचारी वा पदाधिकारी उपर निजको सेवा, शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम आयोगबाट लेखी आएमा सम्बन्धित निकायले त्यस्तो कर्मचारी वा पदाधिकारीलाई तीन महिना भित्र विभागीय कारबाही गरी त्यसको जानकारी आयोगलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) आयोगले उपदफा (१) बमोजिम गरेको विभागीय कारबाही सम्बन्धी निर्णयमा चित्त नबुझ्ने कर्मचारीले त्यस्तो निर्णय उपर पुनरावेदनको म्याद पाएको वा जानकारी पाएको पैतीस दिनभित्र सम्बन्धित उच्च अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

१४८. **नियुक्ति बदर गर्न सक्ने** : कुनै निर्वाचन अधिकृतले संविधान, अध्यादेश, प्रचलित ऐन, नियमावली, निर्देशिका र आयोगले दिएको निर्देशन विपरीत कार्य गरेमा आयोगले त्यस्तो

निर्वाचन अधिकृतको नियुक्ति बदर गरी निजलाई विभागीय कारबाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउन सक्नेछ ।

१४९. जिम्मेवारीबाट हटाउन वा निलम्बनको लागि सिफारिस गर्न सक्ने : (१) निर्वाचनको काममा खटिएको नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारका कर्मचारी तथा सुरक्षाकर्मीले निर्वाचनको स्वतन्त्रता, स्वच्छता र निष्पक्षतामा आँच आउने कुनै काम गरेमा आयोगले त्यस्तो कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीलाई निर्वाचन सम्बन्धी निजको जिम्मेवारीबाट हटाउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवस्था परी कुनै कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीलाई निलम्बन गर्नु पर्ने भएमा आयोगले सम्बन्धित अधिकारी समक्ष निलम्बनको लागि सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमको सिफारिस प्राप्त भएपछि सम्बन्धित अधिकारीले त्यस्तो कर्मचारी वा सुरक्षाकर्मीलाई निलम्बन गरी आयोगलाई सोको जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

१५०. प्रमुख जिल्ला अधिकारीको जिम्मेवारी : निर्वाचनको सन्दर्भमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका तथा जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) निर्वाचन व्यवस्थापनका सवै चरण र प्रक्रियामा शान्ति सुरक्षाको भरपर्दो प्रबन्ध मिलाउने,

(ख) निर्वाचन अधिकृत र निर्वाचन कार्यालयलाई निर्वाचन व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,

(ग) निर्वाचन व्यवस्थापनको सिलसिलामा निर्वाचन कार्यसँग प्रत्यक्ष सम्बन्धित सरोकारवालाहरुसँग आवश्यकता अनुसार समन्वय गरी, गराई स्वच्छ, निश्पक्ष र शान्तिपूर्ण निर्वाचनको वातावरण श्रृजना गर्ने, गराउने,

(घ) निर्वाचन व्यवस्थापनका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीले गर्नु पर्ने भनी प्रचलित कानून तथा आयोगले स्वीकृत गरेका निर्देशिकामा व्यवस्था भए अनुसारको कार्य सम्पादन गर्ने,

(ङ) निर्वाचनमा सहभागी दल, उम्मेदवार, मतदाता, पर्यवेक्षकहरुलाई बिना डर, त्रास निर्वाचन सम्बन्धी सबै कार्यक्रममा सहभागी हुनसक्ने व्यवस्था मिलाउने,

(च) निर्वाचन सामग्रीको सुरक्षा सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय र निर्वाचन कार्यालयलाई आवश्यक सहयोग गर्ने,

(छ) निर्वाचन आचार संहिता पालना गर्न, गराउन आवश्यक कार्य गर्ने,

(ज) निर्वाचन व्यवस्थापनका सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृत, अनगमनकर्ता, सुरक्षाकर्मी तथा अन्य सम्बद्ध निकायहरु बीच समन्वय संयन्त्रको रुपमा कार्य गर्ने,

(झ) मतदान सम्पन्न भए पछि मतदानमा प्रयोग भएको मतपेटिका लगायतका सामाग्री मतदानकेन्द्रबाट सुरक्षित तवरले मतगणनास्थलमा ल्याउन निर्वाचन अधिकृतसँग समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,

(ञ) समय समयमा आयोगबाट हुने आदेश तथा निर्देशन बमोजिम निर्वाचनसँग सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने ।

१५१. निर्वाचन अधिकारीको जिम्मेवारी : निर्वाचनको सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकारीको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) जिल्लाभित्रका निर्वाचन क्षेत्रमा मतदान केन्द्र रहने स्थानको सम्बन्धमा अध्ययन तथा जाँचबुझ गरी आयोगमा सिफारिस गर्ने,

(ख) आयोग र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबीच समन्वयकर्ता एवं सम्पर्क व्यक्तिको रुपमा काम गर्ने,

(ग) मतदान केन्द्रमा कर्मचारी खटाउने सम्बन्धमा निर्वाचन अधिकृतलाई सहयोग गर्ने,

(घ) कार्यालयमा रहेका मतपेटिकाहरू मर्मत सम्भार गर्नु पर्ने भए गराई दुरुस्त राख्ने,

(ङ) आयोगले निर्वाचनका सन्दर्भमा पठाएका मतदाता नामावली, प्रचलित ऐन, अध्यादेश, नियम, निर्देशिका, अनुसूची फाराम, पोष्टर पम्प्लेट लगायतका निर्वाचन सामग्रीहरू बुझी सुरक्षित भण्डारण गर्ने,

(च) निर्वाचन सम्बन्धी भए गरेका कामहरूको विवरणको अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाउने,

(छ) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट सम्बन्धित कागजात, अभिलेख तथा सामग्री बुझी लिने,

(ज) आयोगबाट प्राप्त दलको विवरण, दलको तर्फबाट मनोनयनको औपचारिकपत्रमा सहीछाप गर्ने व्यक्तिको दस्तखत नमूना र कालो सूची, मतदाता नामावली लगायत निर्वाचन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न चाहिने सामग्री निर्वाचन अधिकृतलाई बुझाउने,

(झ) निर्वाचन परिणाम घोषणा भएपछि विजयी उम्मेदवारलाई दिइएको प्रमाणपत्र निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयबाट एक एक प्रति प्राप्त गरी अभिलेखको रुपमा सुरक्षितसाथ राख्ने,

(ञ) निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयको लागि आवश्यक पर्ने टेबुल, कुर्सी, दराज, टेलिफोन, फ्याक्स आदिको व्यवस्था मिलाउने,

(ट) अध्यादेश, नियमावली तथा आयोगले दिएको आदेश तथा स्वीकृत गरेका निर्देशिका बमोजिमको कार्य गर्ने,

(ठ) निर्वाचन आयोगले समय-समयमा दिएका निर्देशनहरूको पालना गर्ने ।

१५२. अनुसुची हेरफेर गर्न सक्ने : आयोगले आवश्यकता अनुसार अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची-१
(दफा ५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचन प्रयोजनको लागि राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा ६ बमोजिम देहाय बमोजिमको निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना प्रकाशन गरिएको छ :-

क्र. सं.	निर्वाचन कार्यक्रम	मिति		समय		स्थान	कैफियत
		देखि	सम्म	देखि	सम्म		
१	मतदाता नामावली प्रकाशन गर्ने						
२	मतदाता नामावली उपर दाबी विरोधको उजूरी दिने						
३	उजूरी उपर छानविन गरी अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने,						
४	उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गर्ने						
५	मनोनयनपत्र दर्ता भएका उम्मेदवारको नामावलीको सूची प्रकाशन गर्ने						
६	उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी दिन सकिने						
७	मनोनयनपत्र र उजूरी उपर जाँचबुझ गर्ने						
८	उम्मेदवारको नामावली प्रकाशन गर्ने						
९	उम्मेदवारले आफ्नो नाम फिर्ता लिने सक्ने						
१०	उम्मेदवारको अन्तिम नामावली प्रकाशन गर्ने						
११	उम्मेदवारलाई निर्वाचन चिन्ह प्रदान गर्ने						
१२	मतदान गर्ने						

मिति : ....

समय : निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२
(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना प्रकाशन गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचन कार्यक्रमको सूचना आज मिति .... का दिन .... बजे हामी तपसिल बमोजिमका व्यक्तिहरुको रोहबरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी प्रकाशन गरेको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्का गरी सहीछाप गरिदियौं ।

तपसिल

१. ....जिल्ला, ...गाउँपालिका/नगरपालिका वडानं. ... गाउँ/टोल........... बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप)...............

२. .... जिल्ला, ...गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....गाउँ/टोल ....बस्ने वर्ष ...... को श्री .... (सहीछाप)..................

३. ....जिल्ला, ...गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....गाउँ/टोल ....बस्ने वर्ष ...... को श्री .... (सहीछाप)...............

मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको,-

सहीछाप :

नाम, थर :

दर्जा :

मिति :

अनुसूची-३

(दफा ७ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

मतदाता नामावली प्रकाशन गरिएको

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनको प्रयोजनको लागि तयार गरिएको प्रदेश नं........ को मतदाता नामावली प्रकाशन गरिएको छ । सो मतदाता नामावलीमा नाम समावेश हुन छुटेको व्यक्तिले आफ्नो नाम समावेश गर्न, मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको व्यक्तिले आफ्नो नाम, थर, उमेर, पद आदि विवरण सच्याउन तथा मतदाता नामावलीमा उल्लिखित मतदाताको विरोधमा उजूरी दिन चाहने व्यक्तिले ....साल ....महिना ...... गते .... बजे भित्र ....निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा निवेदन/उजूरी दिन सक्ने व्यहोरा समेत सूचीत गरिन्छ ।

क्रम संख्या	मतदाताको विवरण					कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना	उमेर	लिङ्ग	निर्वाचित भएको पद	

मिति :-

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-४

(दफा ७ को उपदफा (५) तथा दफा १२ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन

प्रदेश नं. .....

....

मतदाता नामावली/अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशित गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. .... मा हुने निर्वाचनको लागि मतदाता नामावली/अन्तिम मतदाता नामावली आज मिति.............................. को दिन .... बजे हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहवरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो ।

तपसिल

नाम, ठेगाना सहीछाप

१. .... जिल्ला .... गाउँपालिका /नगरपालिका वडा नं....................... गाउँ/टोल...................... बस्ने वर्ष.............. को श्री..................................

२. .... जिल्ला .... गाउँपालिका /नगरपालिका वडा नं....................... गाउँ/टोल...................... बस्ने वर्ष.............. को श्री..................................

३. .... जिल्ला .... गाउँपालिका /नगरपालिका वडा नं....................... गाउँ/टोल...................... बस्ने वर्ष.............. को श्री..................................

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-५

(दफा ८ को उपदफा (१) तथा दफा ९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्न/विवरण सच्याउन दिइने दरखास्त

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ....,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि प्रकाशित मतदाता नामावलीमा मेरो नाम छुट भएको/मतदाता नामावलीमा प्रकाशित विवरणमा .... हुनु पर्नेमा .... भएकोले सो मतदाता नामावलीमा मेरो नाम समावेश गरी दिनु हुन/विवरण सच्याइ दिनु हुन .... संलग्न राखी निवेदन गर्न आएको छु। मेरो नाम, ठेगाना र अन्य विवरण निम्न बमोजिम छ :-

१. नाम, थर :-
२. उमेर :-
३. लिङ्ग :- पुरुष/महिला/अन्य
४. पिता/माताको नाम :-
५. पति/पत्नीको नाम, थर :-
६. ठेगाना :- गाउँपालिका/नगरपालिका...................... वडा नं.
७. निर्वाचित पद :-

मैले प्रचलित कानून बमोजिम मतदाता हुने योग्यता पूरा गरेको छु र मैले माथि उल्लेख गरेको व्यहोरा ठीक साँचो हो।

<u>संलग्न प्रमाण</u> सहीछाप...............

१.. निवेदक

२..

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो निवेदन मेरो कार्यालयमा मिति............................. को दिन........... बजे दाखिला भयो।

....
निर्वाचन अधिकृत

निर्णय

यस दरखास्तमा राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा ८/दफा ९ बमोजिम जाँच गरी निम्न बमोजिमको निर्णय गरें।

निर्णयको व्यहोरा

....
....
....
....

मिति :-
समय :- ....
स्थान :- निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६
(दफा ८ को उपदफा (३) र दफा ९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

मतदाता नामावलीमा नाम समावेश गर्ने/विवरण सच्चाउने दरखास्त दर्ता किताब

<table>
<tr><th rowspan="3">दरखास्त दर्ता नं.</th><th colspan="4">निवेदकको विवरण</th><th rowspan="3">दरखास्त दर्ता गर्ने व्यक्तिको सहीछाप</th><th rowspan="3">कैफियत</th></tr>
<tr><th rowspan="2">नाम, थर</th><th colspan="2">ठेगाना</th><th rowspan="2">निर्वाचित भएको पद</th></tr>
<tr><th>गा.पा./न.पा.</th><th>वडा नं.</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको दस्तखत :-

कार्यालयको छाप

नाम, थर :-

दर्जा :-

मिति :-

अनुसूची-७

(दफा १० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

<u>मतदाताको विरोध गरी दिने उजूरी</u>

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ....,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको प्रयोजनको लागि मिति.............................. मा प्रकाशित प्रदेश नं. ....को मतदाता नामावलीको क्रमसङ्ख्या.......... मा नाम समावेश भएको श्री................................. निम्न कारणले मतदाता हुन अयोग्य भएकोले/हाल निज सो पदमा नरहेकोले निजको नाम सो मतदाता नामावलीबाट हटाई दिनु हुन यो उजूरी प्रस्तुत गरेको छु ।

<u>अयोग्यताको कारण</u>

१. ....पदमा निर्वाचित नभएको

२. अन्य :...

माथि उल्लेख गरिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो । मेरो नाम सो निर्वाचनको लागि तयार भएको मतदाता नामावलीको क्रमसंख्या.............. मा समावेश भएको छ ।

मिति :-

उजूरी दिने व्यक्तिको सहीछाप :-..................

नाम, थर :-.........................

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो उजूरी मिति...................... को दिन......... बजे मेरो कार्यालयमा दाखिला भएको हो ।

....

निर्वाचन अधिकृत

<u>निर्णय</u>

यस उजूरीमा राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन निर्देशिका, २०७४ को दफा १० बमोजिम जाँचबुझ गरी निम्न बमोजिम गर्ने निर्णय गरें ।

<u>निर्णयको व्यहोरा</u>

....
....

मिति :-
समय :-
स्थान :-

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-८

(दफा १० को उपदफा (२) सँग सम्बनिध्त)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन

प्रदेश नं. .....

....

मतदाताको विरोध सम्बन्धी उजूरी दर्ता किताव

उजूरी दर्ता नं.	उजूरी कर्ताको विवरण				विपक्षी मतदाताको विवरण				उजूरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको हस्ताक्षर	कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना	पद	मतदाता क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पद	मतदाता क्र.सं.		

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको दस्तखत :-

नाम, थर :-

दर्जा :-

कार्यालयको छाप मिति :-

अनुसूची-९

(दफा १० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन

प्रदेश नं. .....

....

मतदाताको विरोधमा दर्ता भएको उजूरीको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन प्रयोजनको लागि मिति.................. मा प्रकाशित प्रदेश नं. ....को मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको निम्नलिखित मतदाताको विरोधमा उजूरी परेकोले जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । विपक्षी मतदाताले उजूरीको खण्डन गर्ने सम्बन्धमा मिति................... देखि मिति.................. सम्म.................... बजेदेखि...............बजेसम्म आफ्नो सबूद प्रमाण साथ उपस्थित हुन समेत जानकारी गराइएको छ ।

उजूरी दर्ता नं.	उजूर गर्ने मतदाताको विवरण				विपक्षी मतदाताको विवरण				उजूरीको व्यहोरा
	नाम, थर	ठेगाना	पद	मतदाता क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	पद	मतदाता क्र.सं	

मिति :-

समय :- .

....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१०
(दफा १२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

अन्तिम मतदाता नामावली

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि हुने निर्वाचनको प्रयोजनको लागि तयार गरिएको प्रदेश नं........ को अन्तिम मतदाता नामावली प्रकाशन गरिएको छ ।

क्रम संख्या	मतदाताको विवरण					कैफियत
	नाम, थर	ठेगाना	उमेर	लिङ्ग	निर्वाचित भएको पद	

मिति :-

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-११

(दफा १५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदाता नामावली उतारको लागि दिने निवेदनको ढाँचा

श्री क्षेत्रीय निर्वाचन कार्यालय/जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

.... जिल्ला ।

विषय : मतदाता नामावली उतार गरी पाउँ ।

मलाई मतदाता नामावलीको उतार आवश्यक भएको र मेरो नाम .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. .... को मतदाता नामावलीमा रहेकोले सो मतदाता नामावलीको उतार गरी पाउन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको,-

दस्तखत :

नाम, थरः

ठेगाना :

नागरिकता नं :

पिता/माताको नाम :

पति/पत्नीको नाम,थर :

मतदाता नम्बर :

सम्पर्क मोबाइल/फोन नं.:

अनुसूची-१२

(दफा १५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

क्षेत्रीय/जिल्ला निर्वाचन कार्यालय

.... जिल्ला

<u>मतदाता नामावलीको उतार</u>

श्री .... ले आफू मतदाता भएको व्यहोरा प्रमाणित गरीपाऊँ भनी दिनु भएको निवेदनको सम्बन्धमा आयोगबाट स्वीकृत अन्तिम मतदाता नामावली हेर्दा निजको नाम .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिकाको वडा नं. .... को मतदाता नामावलीमा निम्न बमोजिम समावेश भएको व्यहोरा प्रमाणित गर्दछु ।

<u>मतदाताको विवरण</u>

१. मतदाता नामावली :........ साल

२. मतदाता नम्बरः

३. मतदाताको नाम, थरः

४. पिता/माताको नामः

५. पति/पत्नीको नाम, थरः

६. उमेर : ..... वर्ष

७. लिङ्ग : पुरुष/महिला/अन्य

८. कैफियत :

मिति :

<u>प्रमाणित गर्ने अधिकारीको</u>,-

सहीछापः

नाम, थर :

दर्जा :

अनुसूची-१३
(दफा २७ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि हुने निर्वाचनमा उम्मेदवारको मनोनयनपत्र

(प्रस्तावकले भर्ने)

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....,
.....................।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ....बाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि श्री .... लाई म प्रस्ताव गरी उम्मेदवार मनोनयन गर्दछु। निजको विवरण देहाय बमोजिम छ :-

१. नाम, थर :.....................
जन्म मिति :.....................उमेर :........ वर्ष, लिङ्ग : पुरुष/महिला/अन्य
ठेगाना :...
२. शैक्षिक योग्यता :.........................
३. पिता/माताको नाम :.......................................
४. पति/पत्नीको नाम, थर : ....
५. मतदाता नम्बर : ....
गाउँपालिका/नगरपालिका .... वडा नं............
जिल्ला :.......................................

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन प्रयोजनको लागि प्रकाशित प्रदेश नं. ... को अन्तिम मतदाता नामावलीमा मेरो नाम समावेश छ र अन्य विवरण निम्न बमोजिम छ :-

१. नाम, थर :.....................
उमेर :............. वर्षः.........लिङ्गः पुरुष/महिला/अन्य
ठेगाना :... सम्पर्क नं.:......................
२. पिता/माताको नाम :.......................................
३. पति/पत्नीको नाम, थर : ....
४. मतदाता क्रमसंख्या :......................

मिति :

सहीछाप : ....
पद : ....
प्रस्तावक

(समर्थकले भर्ने)

प्रस्तावक श्री............................... ले माथि उल्लेख गरे बमोजिम प्रदेश नं. ....बाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि श्री .... लाई उम्मेदवार मनोनयन गर्नु भएको प्रस्तावको म समर्थन गर्दछु।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन प्रयोजनको लागि प्रकाशित प्रदेश नं. ... को अन्तिम मतदाता नामावलीमा मेरो नाम समावेश छ र अन्य विवरण निम्न बमोजिम छ :-

१. नाम, थर :....................
उमेर :............. वर्ष लिङ्गः पुरुष/महिला/अन्य
ठेगाना :...सम्पर्क नं.:................
२. पिता/माताको नाम :......................................
३. पति/पत्नीको नाम, थर : ....
४. मतदाता क्रमसङ्ख्या :.....................
मिति :

सहीछाप : ....
पद : ....
समर्थक

(मनोनीत उम्मेदवारले भर्ने)

मलाई श्री .... ले प्रस्ताव गरी उम्मेदवार मनोनयन गरे बमोजिम राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ बमोजिम प्रदेश नं. ....बाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मेरो मञ्जुरी छ ।

(क) म नेपालको संविधानप्रति पूर्ण निष्ठावान् रहनेछु ।
(ख) निर्वाचन आयोगले जारी गरेको निर्वाचन आचार संहिताको पूर्ण रुपमा पालना गर्नेछु ।
(ग) राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ बमोजिम महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मेरो योग्यता पुगेको छ ।
(घ) संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम सो पदमा उम्मेदवार हुन अयोग्य रहेको छैन ।
(ङ) संविधानको धारा २९१ विपरीत विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमतिपत्र लिएको छैन ।
(च) सरकारी कोषबाट पारिश्रमिक वा आर्थिक सुविधा पाउने कुनै लाभको पद धारण गरेको छैन ।
(छ) प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्यको लागि समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ कुनै पनि दलले पेश गरेको उम्मेदवारको बन्दसूचीमा मेरो नाम कायम रहेको छैन ।
(ज) यो मनोनयनपत्र साथ निम्नलिखित कागजात संलग्न गरेको छु :-
(१) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
(२) .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिकाको .... वडाको अन्तिम मतदाता नामावलीमा नाम समावेश भएको उतार,
(३) ....नामको राजनीतिक दलले प्रदान गरेको उम्मेदवार मनोनयनको औपचारिक पत्र (राजनीतिक दलको उम्मेदवारको हकमा),
(४) राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा ६२ बमोजिम रु .... (अक्षरेपी ....) धरौटी राखेको...................... बैंकको भौचर निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा नगद धरौटी राखेको......... नं. को नगदी रसीद,
(५) सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा नेपाल सरकारको अधिकारप्राप्त निकायले दिएको दलित समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा (दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुने व्यक्तिको हकमा),
(६) अपाङ्गता भएको व्यक्तिको हकमा नेपाल सरकारको अधिकारप्राप्त निकायले दिएको अपाङ्गताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि र अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्तिको हकमा सम्बन्धित गाउँपालिका, नगरपालिका वा नेपाल सरकारको अधिकारप्राप्त निकायले दिएको अल्पसङ्ख्यक समुदायको व्यक्ति भएको प्रमाणित हुने निस्सा (अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुने व्यक्तिको हकमा) ।

(झ) मेरो विवरण निम्न बमोजिम रहेको छ :-

१. नाम, थर :...................
   जन्म मिति :...................उमेर :...... वर्ष लिङ्गः पुरुष/महिला/अन्य
   ठेगाना :...
२. शैक्षिक योग्यता:........................
३. पिता/माताको नामः.....................................
४. पति/पत्नीको नाम, थरः ....
५. मतदाता नम्बर : ....
   गाउँपालिका/नगरपालिका .... वडा नं.: ....
   जिल्ला :.....................................
६. सम्पत्ति विवरणः
   (क) घर सङ्ख्या :
   (ख) घर रहेको स्थान :
   (ग) जग्गाको विवरण (जिल्ला, गाउँपालिका/नगरपालिका, वडा नं, कि.नं., क्षेत्रफल):-
      (१) ....
      (२) ....
      (४) ....
      (५) ....

मिति :

<u>मनोनीत उम्मेदवारको</u>,-
सहीछाप :..........................
नाम, थर :..........................
सम्पर्क टेलिफोन/मोबाइल नं.:..........................

(<u>निर्वाचन अधिकृतले भर्ने</u>)

यो मनोनयनपत्र मिति..................... को दिन............. बजे मनोनीत उम्मेदवार/प्रस्तावक/समर्थक/मनोनीत उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री .... ले म समक्ष दाखिला गरेको हो ।

सहीछाप :..............................
निर्वाचन अधिकृत

<u>निर्णय</u>

(निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा)

....
....

मिति :.
समय :
स्थान :

सहीछाप :..........................
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१४
(दफा २८ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनका लागि राजनीतिक दलले मनोनयन गरेको औपचारिक पत्र

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ......,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ....बाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि .... दलको तर्फबाट देहायका व्यक्तिलाई मनोनयन गरिएकोले यो औपचारिकपत्र प्रदान गरिएको छ । प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत समानुपातिक निर्वाचन प्रणाली तर्फ यस दलले पेश गरेको उम्मेदवारको बन्दसूचीमा निज/निजहरुको नाम कायम रहेको छैन ।

क.सं.	पुरा नाम, थर	पिता/माताको नाम	पति/पत्नीको नाम, थर	ठेगाना			
				जिल्ला	गाउँपालिका/ नगरपालिका	वडा नं.	गाउँ/टोल

दलको नाम :

औपचारिकपत्र प्रदान गर्न अधिकार पाएको पदाधिकारीको,-

सहीछाप :

दलको छाप :

नाम,थरः

पदः

बोधार्थ

श्री ....
....
श्री ....
....
श्री ....
....

अनुसूची-१५
(दफा ३१ सँग सम्बन्धित)

प्रतिनिधि मुकरर

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ......

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनको लागि प्रदेश नं. ....बाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि म उम्मेदवार भएकोले मेरो तर्फबाट देहाय बमोजिम काम गर्न श्री .... लाई प्रतिनिधि मुकरर गरेको छु । निजले गरेको काममा मेरो मन्जुरी छ ।

(क) उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता गराउन,
(ख) उम्मेदवारको मनोनयनपत्र दर्ता भएको कुनै व्यक्तिको विरोधमा मेरो तर्फबाट उजूरी दिन,
(ग) उम्मेदवार नहुने इच्छा गरी आफ्नो नाम फिर्ता लिएको सूचना त्यस कार्यालयमा दर्ता गराउन,
(घ) मनोनयनपत्रको जाँचमा उपस्थित हुन ।

मिति :

सहीछाप :

उम्मेदवारको पूरा नाम, थर :
राजनीतिक दल/स्वतन्त्र :

उपर्युक्त बमोजिम प्रतिनिधि हुन मन्जुर गर्दछु ।

सहीछाप :
पूरा नाम,थर :
ठेगाना :

उपर्युक्त बमोजिमको प्रतिनिधि मुकररनामा मेरो समक्ष पेश भएको हो ।

मिति :

समय :

स्थान :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१६
(दफा ३२ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

मनोनयनपत्र दर्ता किताब

उम्मेदवारी दिएको समूह : ....

क्र. सं.	मनोनयन पत्र दर्ता नं	मनोनयन गर्ने दल/ स्वतन्त्र	मनोनीत उम्मेदवारको विवरण				प्रस्तावकको विवरण			समर्थकको विवरण		
			पूरा नाम, थर	उमेर	मतदाता नं.	ठेगाना	पूरा नाम, थर	मतदाता क्र.सं.	ठेगाना	पूरा नाम, थर	मतदाता क्र.सं.	ठेगाना
१												
२												
३												

प्रमाणित गर्ने कर्मचारीको,-
सहीछाप :
नाम, थर :
दर्जा :
मिति :

अनुसूची-१७
(दफा ३२ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं ....
....

<u>मनोनयनपत्र दर्ताको निस्सा</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुनको लागि मिति......................... को दिन......... बजे यस कार्यालयमा .... राजनीतिक दलको/स्वतन्त्र उम्मेदवार श्री...................... को मनोनयनपत्र दाखिला भई क्रमसङ्ख्या .... मा दर्ता भयो । मिति.......................... को दिन........ बजे मनोनयनपत्रको जाँच हुनेछ । सो समयमा यस कार्यालयमा उपस्थित हुन समेत जानकारी गराइएको छ ।

सहीछाप :
नाम, थर :
दर्जा :

अनुसूची-१८
(दफा ३२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं....
....

मनोनयनपत्रमा रीत नपुगेको सूचना

श्री ....

...................................।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुनको लागि श्री .... लाई प्रस्ताव तथा समर्थन गरी यस कार्यालयमा आज मिति .... का दिन .... बजे उम्मेदवार स्वयं/निजको प्रस्तावक/समर्थक/प्रतिनिधि श्री .... ले निर्वाचन अधिकृत समक्ष प्रस्तुत गरेको मनोनयनपत्रमा निम्नलिखित कुराको रीत नपुगेको हुँदा रीत नपुगेको कुरा सच्याई ल्याउन जानकारी गराइएकोमा तपाईले सो रीत नपुगेको व्यहोरा नसच्याई मनोनयनपत्र दर्ता गराउन चाहनु भएकोले उक्त व्यहोरा मनोनयनपत्रमा जनाई क्रमसङ्ख्या .... मा दर्ता गरी राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा १८ को उपदफा (३) बमोजिम यो सूचना दिएको छु।

रीत नपुगेको व्यहोरा

....
....
....।

मिति :   ....

समय :   निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-१९
(दफा ३४ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

मनोनयनपत्र दर्ता भएका उम्मेदवारको नामावली

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुनको लागि देहायको व्यक्तिको मनोनयनपत्र यस कार्यालयमा दर्ता भएकोले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा १८ को उपदफा (५) को प्रयोजनको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

उम्मेदवारी दिएको समूह :

क.सं.	मनोयनपत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवारको विवरण						राजनीतिक दल/स्वतन्त्र
		नाम, थर (वर्णानुक्रम अनुसार)	पिता/ माताको नाम	पति/ पत्नीको नाम, थर	उमेर	लिङ्ग	ठेगाना	

मिति :
समय :
स्थान :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२०

(दफा ३५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी

श्री निर्वाचन अधिकृत,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ......,
.........................।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा .... राजनीतिक दलको तर्फबाट/स्वतन्त्र उम्मेदवार हुनको लागि दर्ता नं............ मा मनोनयनपत्र दर्ता भएका श्री................................ निम्नलिखित कारणले सो पदमा उम्मेदवार हुन अयोग्य भएकोले निजको मनोनयनपत्र खारेज गरी पाउन यो उजूरी दिएको छु।

उजूरीको कारण

....
....

संलग्न प्रमाण

उजूरीकर्ताको,-

मिति :

नाम (उम्मेदवार/उम्मेदवार.....................को प्रतिनिधि) :

सहीछाप :

समय :

उम्मेदवारी दिएको समूह :

ठेगाना :

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो उजूरी मिति .... को दिन............ बजे मनोनीत उम्मेदवार वा निजको प्रतिनिधि श्री .... ले म समक्ष दाखिला गरेको हो।

....
निर्वाचन अधिकृत

निर्णय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २० बमोजिम मैले यो उजूरी उपर जाँच गरी निम्न बमोजिम निर्णय गरेँ :-

(निर्णयको संक्षिप्त व्यहोरा):

....
....

मिति :

सहीछाप :

समय :

निर्वाचन अधिकृत

स्थान :

अनुसूची-२१
(दफा ३५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)
निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

उम्मेदवारको विरोधमा दिएको उजूरी दर्ता किताब

उजूरी दर्ता नं.	दर्ता मिति	उम्मेदवारी दिएको समूह	विपक्षी उम्मेदवारको			उजूरी गर्ने उम्मेदवारको			उजूरीको संक्षिप्त विवरण	उजूरी दर्ता गर्ने व्यक्तिको दस्तखत	कैफियत
			नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नं.	नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नं.			

प्रमाणित गर्ने कर्मचारीको,-

दस्तखत :
नाम, थर :
दर्जाः
मितिः

अनुसूची-२२
(दफा ३५ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

उम्मेदवारको विरोधमा उजूरी दर्ताको भरपाई

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका उम्मेदवार श्री .... को विरोधमा सोही समूहबाट मनोनयनपत्र दर्ता गराएका उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधि श्री .... ले दिएको उजूरी आज मिति .... का दिन .... बजे यस कार्यालयमा क्रमसङ्ख्या .... मा दर्ता गरी यो भरपाई दिइएको छ।

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२३
(दफा ३५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं ...
....

उम्मेदवारको विरोध सम्बन्धी उजूरी दर्ताको सूची

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका निम्न बमोजिमका व्यक्ति/व्यक्तिहरुको विरोधमा निम्न बमोजिम उजूरी दर्ता भएकोले सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । जसको विरोधमा उजूरी परेको हो, सो पक्षले उजूरी खण्डन हुने सबुद प्रमाण सहित मिति .... को दिन ...... बजे निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा अनिवार्य रुपमा उपस्थित हुनसमेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

क. सं.	दर्ता नं.	उजूरीकर्ताको विवरण				उजूरीको व्यहोरा	विपक्षी उम्मेदवारको विवरण			
		नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवार भएको समूह		नाम, थर	ठेगाना	मनोनयन पत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवार भएको समूह

मिति :

समय :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२४
(दफा ३७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं ...
....

मनोनयनपत्रको जाँच स्थगित गरेको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन मनोनयन गरिएका मनोनयनपत्रको जाँच निम्न कारणले गर्न नसकिएकोले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २० को उपदफा (३) बमोजिम मनोनयनपत्र जाँच सम्बन्धी कारबाही स्थगित गरिएको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

कारण

(१) ....

(२) ....

मनोनयनपत्रको जाँच गर्ने कार्य मिति.......................... को दिन........... बजे. .... (स्थान) मा प्रारम्भ गरिने हुँदा सो समय र स्थानमा सम्बन्धित सबै जना उपस्थिति हुन समेत जानकारी गराइएको छ ।

मिति : ....
समय : निर्वाचन अधिकृत
स्थान :

अनुसूची-२५
(दफा ४० सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं..........
....

उम्मेदवारको नामावली

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन दर्ता भएका मनोनयनपत्रहरु मिति......................... मा जाँच गर्दा कानून बमोजिम कायम रहेका उम्मेदवारको नामावली राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २२ बमोजिम प्रकाशन गरिएको छ।

क.सं.	मनोयनपत्र दर्ता नम्बर	उम्मेदवारको विवरण						राजनीतिक दल/स्वतन्त्र
		नाम, थर (वर्णानुक्रम अनुसार)	पिता/माताको नाम	पति/पत्नीको नाम, थर	उमेर	लिङ्ग	ठेगाना	

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२६
(दफा ४१ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

नाम फिर्ता लिएको सूचना

श्री निर्वाचन अधिकृत,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ……,
………………… ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मेरो मनोनयनपत्र दाखिला भई मिति…………………… मा प्रकाशित उम्मेदवारको नामावलीमा मेरो नाम समावेश भएकोमा सो निर्वाचनमा उम्मेदवार हुन हाल मलाई इच्छा नभएकोले आफ्नो राजीखुशीले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २३ को उपदफा (१) बमोजिम आफ्नो नाम फिर्ता लिएको सूचना गर्दछु ।

मिति :

सहीछाप :
नाम, थर :
ठेगाना :

(निर्वाचन अधिकृतले भर्ने)

यो सूचना मिति…………………… को दिन …….. बजे निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा म समक्ष दाखिला भएको हो ।

सहीछापः
निर्वाचन अधिकृत

निर्णय

माथि उल्लेख गरे बमोजिमको सूचनाको व्यहोराको सत्यतामा म सन्तुष्ट/असन्तुष्ट भएकोले श्री……………………………………… को नाम उम्मेदवारको सूचीबाट हटाउने/नहटाउने निर्णय गरेको छु ।

मिति :
समय :
स्थान :

सहीछापः
निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्यः राजनीतिक दलको तर्फबाट उम्मेदवारी दिएको उम्मेदवारको हकमा सम्बन्धित दलको मनोनयनको औपचारिकपत्र पेश गर्ने अख्तियारी पाएको व्यक्तिले सहीछाप गरी उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिन लेखी पठाएमा निर्वाचन अधिकृतले सोही व्यहोरा जनाई उम्मेदवारको नामावलीबाट नाम हटाउने वा नहटाउने निर्णय गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-२७
(दफा ४१ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
....

नाम फिर्ता लिएको निवेदन दर्ता किताब

दर्ता नं.	मिति	समय	नाम फिर्ता लिने उम्मेदवारको				निवेदन दर्ता गर्ने व्यक्तिको सही	कैफियत
			नाम, थर	ठेगाना	उम्मेदवारी दिएको समूह	मनोनयन पत्रको दर्ता नं.		

द्रष्टव्यः राजनीतिक दलको तर्फबाट उम्मेदवारको नाम फिर्ता लिएको भए कैफियत महलमा सोही व्यहोरा जनाउनु पर्नेछ ।

प्रमाणित गर्ने व्यक्तिको,-
सहीछापः
नाम, थर :
दर्जा :
मिति :

अनुसूची-२८
(दफा ४१ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

नाम फिर्ता लिएको सूचना दर्ताको निस्सा

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका श्री .... ले/निजको प्रतिनिधिले/निजलाई उम्मेदवार मनोनयन गर्ने दल............................को तर्फबाट श्री .... ले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २३ को उपदफा (१)/(४) बमोजिम दिएको नाम फिर्ता लिने सम्बन्धी सूचना आज मिति .... का दिन ...... बजे यस कार्यालयमा क्रमसङ्ख्या .... मा दर्ता भएकोले सोको निस्सा दिइएको छ।

मितिः

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-२९
(दफा ४३ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

<u>उम्मेदवारको नाम हटाइएको सूचना</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दर्ता गराएका श्री .... को नाम फिर्ता लिनका लागि यस कार्यालयमा मिति .... मा निज आफैं/निजको प्रतिनिधि/निजलाई उम्मेदवार मनोनयन गरेको दलको तर्फबाट श्री .... ले निवेदन पेश गरेको हुँदा राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २३ को उपदफा (५) बमोजिम निजको नाम उम्मेदवारको नामावलीबाट हटाई यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३०
(दफा ४४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
....

उम्मेदवारको अन्तिम नामावली

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवार हुन मनोनयनपत्र दाखिला गरेका व्यक्तिहरुमध्ये देहायका व्यक्तिहरुको उम्मेदवारी कायम भएकोले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २४ बमोजिम उम्मेदवारहरुको अन्तिम नामावली प्रकाशन गरिएको छ ।

क.सं.	नाम, थर (वर्णानुक्रम अनुसार)	पिता/माताको नाम	पति/पत्नीको नाम, थर	उमेर	लिङ्ग	ठेगाना	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र

मिति :
समय :
स्थान :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३१
(दफा ४५ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदका उम्मेदवारको परिचयपत्र

उम्मेदवारको मुखाकृति देखिने पासपोर्ट साइजको फोटो

उम्मेदवारको पूरा नाम, थर : ....

राजनीतिक दलको नाम/स्वतन्त्र :..........................

उम्मेदवारी दिएको समूह : ....

प्रदेश नं. : ....

कार्यालयको छाप
मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३२
(दफा ४६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
....

निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट .... जना सदस्य निर्वाचित हुनेमा ....जना मात्र उम्मेदवार कायम भएकोले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २५ बमोजिम यस प्रदेशबाट महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट राष्ट्रिय सभा सदस्य पदमा देहायका उम्मेदवार निर्विरोध निर्वाचित भएको घोषणा गर्दछु :-

क.सं.	सम्बन्धित समूह	उम्मेदवारको नाम, थर	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	कैफियत

मिति :

....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३३
(दफा ४८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

दलको उम्मेदवारलाई दिइने निर्वाचन चिन्ह

क्रम संख्या	राजनीतिक दलको नाम	प्रदान गरिएको निर्वाचन चिन्ह
१.	नेपाली कांग्रेस	रुख
२.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	सूर्य
३.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	गोलाकारभित्र हसिया हथौडा
४.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	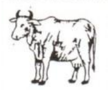 गाई
५.	राष्ट्रिय जनता पार्टी नेपाल	छाता
६.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (प्रजातान्त्रिक)	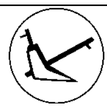 गोलाकारभित्र हलो
७.	संघीय समाजवादी फोरम, नेपाल	हातले समातेको मशाल

८.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	गिलास
९.	नेपाल मजदुर किसान पार्टी	मादल
१०.	नेपाल परिवार दल	साँचो
११.	बहुजन शक्ति पार्टी	जग
१२.	नेपाली जनता दल	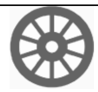 गोरु गाडाको चक्का (पाङ्ग्रो)
१३.	नयाँ शक्ति पार्टी, नेपाल	देब्रे आँखा
१४.	नेपाल संघीय समाजवादी पार्टी	बस
१५.	संघीय लोकतान्त्रिक राष्ट्रिय मञ्च	दाप सहितको खुकुरी

१६.	नेपाल नौलो जनवादी पार्टी	चुच्चोले चिठ्ठी बोकेर उड्न लागेको परेवा
१७.	विवेकशील साझा पार्टी	तराजु
१८.	नेपाल दलित पार्टी	इनार
१९.	बहुजन समाज पार्टी नेपाल	जिराफ
२०.	गान्धीवादी पार्टी नेपाल	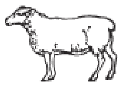 भेडा
२१.	राष्ट्रिय मुक्ति आन्दोलन नेपाल	षटकोण

अनुसूची-३४

(दफा ४८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

स्वतन्त्र उम्मेदवारको लागि निर्धारित निर्वाचन चिन्हहरू

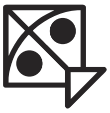 चङ्गा	शङ्ख	गुलाफको फूल	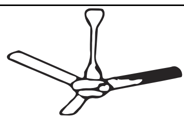 सिलिङ □यान
टेबुल	क्यामेरा	मैनबत्ती	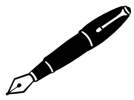 कलम
रेडियो	मकै	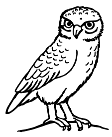 लाटोकोसेरो	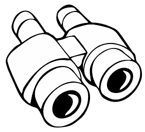 दूरबिन
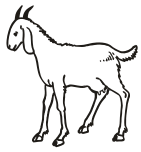 बाख्रो	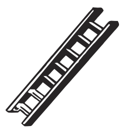 भ्याङ	ब्याडमिन्टन र्‍याकेट	कराही
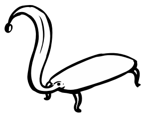 चुलेसी	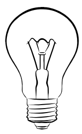 चिम	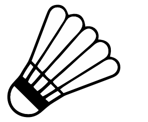 ब्याटमिन्टन कर्क	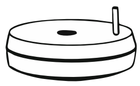 जा“तो

अनुसूची-३५
(दफा ४९ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २४ बमोजिम उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा कायम रहेका देहायका उम्मेदवारहरूलाई मतदान प्रयोजनको लागि राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन नियमावली, २०७४ को नियम २० बमोजिम देहायका निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरिएको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ।

क.सं.	उम्मेदवारको		निर्वाचन चिन्ह	राजनीतिक दलको नाम/स्वतन्त्र
	पूरा नाम, थर	ठेगाना		

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३६
(दफा ४९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको सूचनाको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला, दलित, अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक तथा अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा कायम रहेका देहायका उम्मेदवारलाई निर्वाचन अधिकृतले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन नियमावली, २०७४ को नियम २० बमोजिम निर्वाचन प्रयोजनका लागि देहायको निर्वाचन चिन्ह प्रदान गरेको सूचना थान .... हामी देहायका व्यक्तिहरुको रोहवरमा प्रकाशित भएको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्कामा सहिछाप गरिदियौं ।

क्र.सं.	उम्मेदवारको		उम्मेदवार भएको समूह	निर्वाचन चिन्ह	राजनीतिक दल /स्वतन्त्र
	पूरा नाम, थर	ठेगाना			
१.					
२.					
३.					
४.					
५.					
..					

रोहबर

	नाम, थर	ठेगाना	सहीछाप
१.	....	....	....
२.	....	....	....
३.	....	....	....

मिति :

मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको,-
सहीछाप :
नाम, थर :
दर्जा :

अनुसूची-३७
(दफा ५० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गर्ने निर्णय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि मनोनयनपत्र दाखिला भएका/उम्मेदवारको अन्तिम नामावलीमा नाम कायम भएका .... राजनीतिक दलका उम्मेदवार श्री .... को मिति .... मा मृत्यु भएको सूचना मिति .... को दिन........... बजे श्री.. बाट प्राप्त भएको र सो सूचनाको सत्यतामा म विश्वस्त भएको हुँदा राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २६ को उपदफा (१) बमोजिम प्रदेश नं ....को निर्वाचन सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम स्थगित गर्ने निर्णय गरिएको छ।

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३८
(दफा ५० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरिएको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि .... राजनीतिक दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुनु भएका श्री .... को मिति .... मा मृत्यु भएको भन्ने सूचना यस कार्यालयमा मिति .... मा .... बजे प्राप्त हुन आएकोले राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २६ को उपदफा (२) बमोजिम प्रदेश नं ...... को निर्वाचनसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम आज मिति .... को दिन .... बजे स्थगित गरिएकोले अन्य उम्मेदवार तथा सर्वसाधारणको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-३९
(दफा ५० को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

<u>उम्मेदवारको मृत्यु भएकोले निर्वाचन कार्यक्रम स्थगित गरिएको सूचनाको मुचुल्का</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि .... राजनीतिक दलको तर्फबाट उम्मेदवार हुनु भएका श्री .... को मिति .... मा मृत्यु भएको भन्ने सूचना यस कार्यालयमा मिति .... गते .... बजे प्राप्त हुन आएकोले प्रदेश नं. .... को निर्वाचनसँग सम्बन्धित अन्य कार्यक्रम आज मिति .... को दिन .... बजे स्थगित गरिएकोले सोको सूचना हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहबरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी प्रकाशन गरेको ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्कामा सहीछाप गरिदियौं ।

<u>तपसिल</u>

१. .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ...... गाउँ/टोल ....बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप).. .. ..

२. .... जिल्ला .... गाउँपालिका/गरपालिका वडा नं... गाउँ/टोल ....बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप).... .... .

३. .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं..... गाउँ/टोल ....बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप)...........

<u>मुचुल्का तयार गर्ने कर्मचारीको</u>,-

सहीछापः

नाम, थर :

दर्जा :

मिति :

अनुसूची-४०
(दफा ५६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

<u>मतदान केन्द्रको सूची</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ......मा मतदान गर्नको लागि निर्वाचन आयोगले देहाय बमोजिमका मतदान केन्द्र कायम गरेको हुँदा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छः-

क.सं	मतदान केन्द्रको नाम	मतदान केन्द्र रहेको स्थान	मतदाताको विवरण

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-४१
(दफा ५६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

मतदान केन्द्र तोकिएको सूचना प्रकाशन गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ......मा मतदान गर्नको लागि मतदान केन्द्र तोकिएको सूचना आज मिति .... को दिन.......... बजे हामी देहाय बमोजिमका मानिसहरुको रोहबरमा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा प्रकाशन गरेको व्यहोरा ठीक साँचो हो भनी मुचल्का गरिदिएका छौं ।

१. .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ...... गाउँ/टोल ....
बस्ने वर्ष ...... को श्री .... (सहीछाप)......

२. .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ...... गाउँ/टोल ....
बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप)

३. .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिका वडानं. ...... गाउँ/टोल ....
बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप)

४. .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ...... गाउँ/टोल ....
बस्ने वर्ष ...... को श्री ....(सहीछाप)......

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-
सहीछाप :
नाम, थर :
दर्जा :

मिति :

अनुसूची-४२
(दफा ५९ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
....

मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमूना फाराम

क.सं.	मतदान अधिकृतको नाम	मतदान केन्द्रको नाम र ठेगाना	मतदान अधिकृतको दस्तखतको नमूना	
			पूरा दस्तखत	छोटकरी दस्तखत

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-४३
(दफा ६१ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ....
..............मतदान केन्द्र

मतपेटिका बिग्रिएमा वा नासिएमा गरिने मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. .... को लागि ....जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. .....स्थित .... मतदान केन्द्रमा मिति ....गते .... बजे मतदान अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको मतदानको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिका निम्न अनुसार बिग्रिएको वा नासिएकोले हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका बिग्रिएको वा नासिएको व्यहोरा

....
.... ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मितिः
सहीछापः

समय :
नाम, थरः

दर्जाः

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४४
(दफा ६४ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. .....
.............मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रको तपसिल बमोजिमको चार किल्ला भित्रलाई मतदान केन्द्रको क्षेत्र तोकिएको छ ।

तपसिल

१. पूर्व ....

२. पश्चिम ....

३. उत्तर ....

४. दक्षिण ....

मिति :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४५

(दफा ६५ को उपदफा (७) सँग सम्बन्धित)

मतदान केन्द्रको ढाँचा

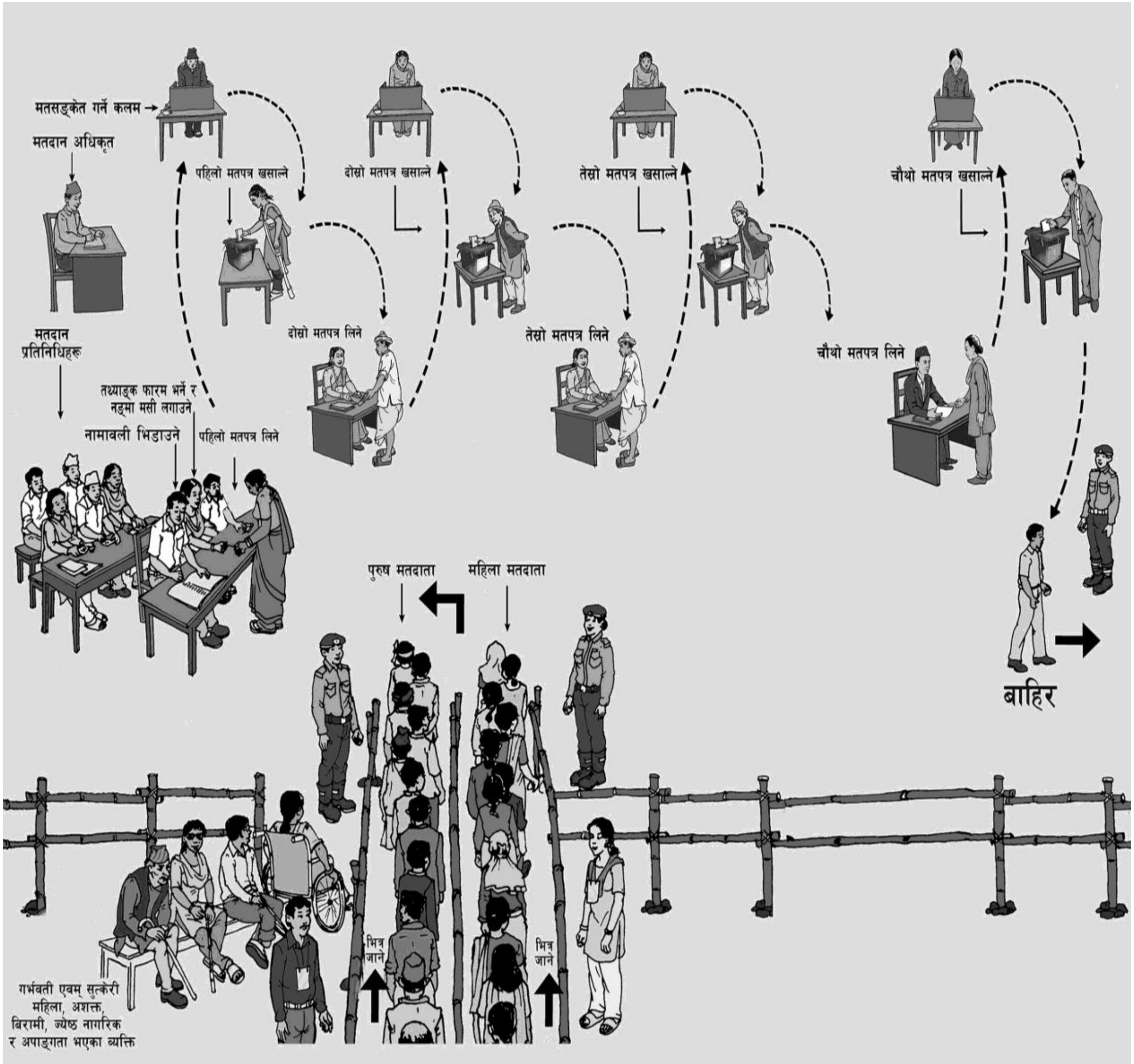

द्रष्टव्य : पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो मतपत्र क्रमशः महिला समूह, अन्य समूह, दलित तथा अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य तर्फको मतपत्र हुनेछ ।

अनुसूची-४६
(दफा ६७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र

प्रचार-प्रसार गर्न निषेध गरिएको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला ....गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको ....मतदान केन्द्रमा मिति .... को दिन बिहान ...... बजेदेखि अपरान्ह ...... बजेसम्म मतदान कार्य हुने भएकोले निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा २४ को उपदफा (५) बमोजिम मिति ....का दिन .... बजेदेखि मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म कुनै उम्मेदवार वा दलको पक्ष वा विपक्षमा मतदान गर्ने वा नगर्ने उद्देश्यले सभा बोलाउन वा आयोजना गर्न, जुलुस निकाल्न वा नाराबाजी गर्न तथा अन्य कुनै पनि प्रकारले प्रचार-प्रसार गर्ने कार्य पूर्ण रुपमा निषेध गरिएको छ । कसैले यो सूचनाको विपरीत कार्य गरेमा निजलाई कानून बमोजिम रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) सम्म जरिबाना हुनसक्ने व्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-४७
(दफा ६८ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरि शान्ति भङ्ग नगर्ने सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि ....जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मिति .... को दिन बिहान ...... बजेदेखि अपरान्ह .... बजेसम्म राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको लागि मतदान हुने भएकोले मिति .... को दिन बिहान .... बजेदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र रहेको घर, भवन वा ठाउँ र मतदानलाई असर पर्ने गरी त्यसको वरिपरिको कुनै निजी वा सार्वजनिक घर, भवन वा जग्गामा कसैले पनि देहाय बमोजिमको कुनै काम गरी शान्ति भङ्ग गर्ने वा भय, त्रास सिर्जना गर्ने वा निर्वाचनको वातावरण विथोल्ने कार्य नगर्न नगराउन हुन यो सूचना गरिएको छ । यस सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा १९ बमोजिम रु. ५०,०००/ (पचास हजार) सम्म जरिबाना हुन सक्ने व्यहोरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मतदान केन्द्र वरिपरि निषेध गरिएका कार्यहरु:

१. साउण्ड सिस्टम, सर्ट मेसेज, समाजिक सञ्जाल वा अन्य कुनै साधन प्रयोग गर्ने,

२. बाजा बजाउन, नाचगान गर्न, सार्वजनिक भोज गर्न, जुलुस प्रदर्शन गर्न वा जुनसुकै किसिमको सभा वा समारोह गर्न वा हुल हुज्जत वा होहल्ला गर्न वा गराउन ।

मिति : ....

समय : मतदान अधिकृत

अनुसूची-४८
(दफा ६९ सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र

मादक पदार्थ बिक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मिति ....को दिन .... बजेदेखि मतदान हुने भएकोले मिति....................का दिन ....बजे देखि मतदानको कार्य समाप्त नभएसम्म सो मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरिको क्षेत्रमा कसैले मादक पदार्थ विक्री वितरण र सेवन गर्न निषेध गरिएको छ । कसैले यो सूचनाको विपरीत कार्य गरेमा प्रचलित कानून बमोजिम रु. २५,०००।- (पच्चीस हजार) सम्म जरिबाना हुने सक्ने कुरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति : ....

समय : मतदान अधिकृत

स्थान :

अनुसूची-४९
(दफा ७० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र

मतदान केन्द्र रहेको ठाउँको वरिपरि हातहतियार लिएर हिँड्न निषेध गरेको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मिति .... को दिन बिहान १०.०० बजेदेखि अपरान्ह ०३.०० बजेसम्म मतदान हुने भएकोले मिति .... को दिन बिहान .... बजेदेखि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म मतदान केन्द्र र त्यसको वरिपरि कसैले पनि कुनै प्रकारको विस्फोटक पदार्थ वा रासायनिक वा विषालु पदार्थ वा लाठी, भाला, खुकुरी, बन्दुक, पेस्तोल वा त्यस्तै प्रकारका अन्य हात हतियार लिएर हिँड्ने, प्रदर्शन गर्ने, प्रयोग गर्ने कार्य नगर्नु नगराउनु हुन सूचना गरिएको छ । यस सूचनाको प्रतिकूल हुने गरी कसैले निषेध गरिएको कार्य गरेमा निर्वाचन (कसूर र सजाय) ऐन, २०७३ को दफा १८ बमोजिम दुई लाख रुपैयाँसम्म जरिबाना वा तीन वर्षसम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्ने कुरा पनि यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ ।

मिति : ....

समय : मतदान अधिकृत

अनुसूची-५०
(दफा ७५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतपेटिका प्रयोग विधि

चित्र नं. १ **रित्तो मतपेटिका**

बिर्को खोली रित्तो मतपेटिका मतदानको दिन मतदान सुरु हुनुभन्दा अगाडी उम्मेदवारका प्रतिनिधिहरुलाई देखाउनु होस् ।

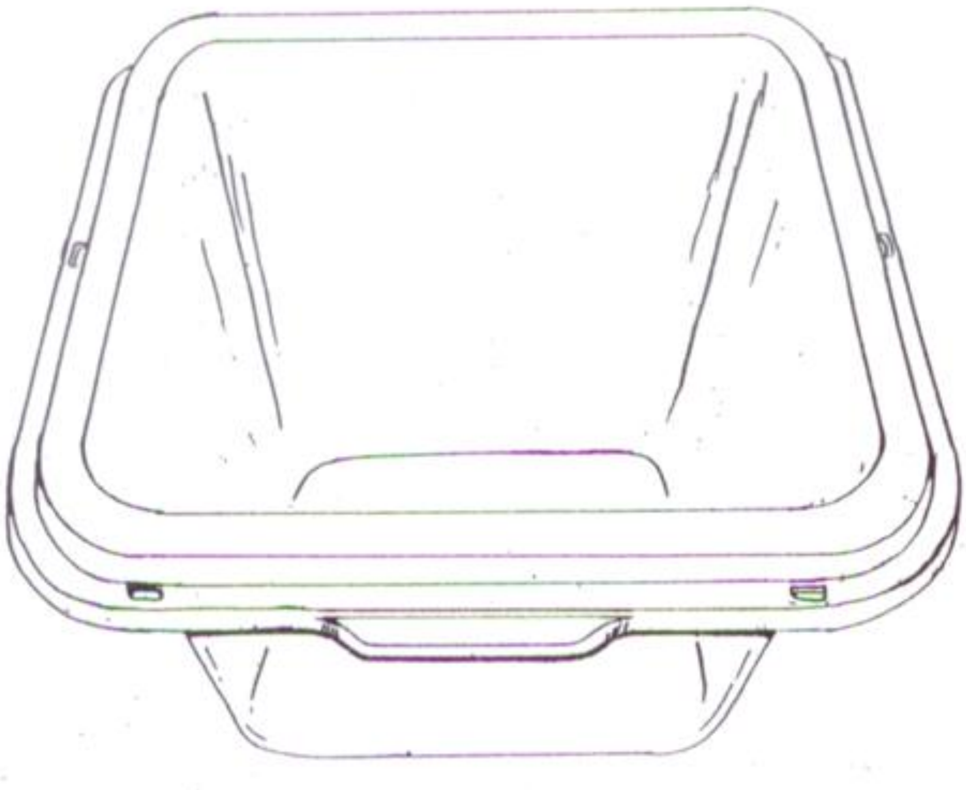

चित्र नं. १

चित्र नं. २ **मतपेटिकाको बिर्को**

मतपेटिकाको बिर्को मतदानको दिन मतदान सुरु हुनु भन्दा अगाडि उम्मेदवारका प्रतिनिधिलाई देखाउनु होस् ।

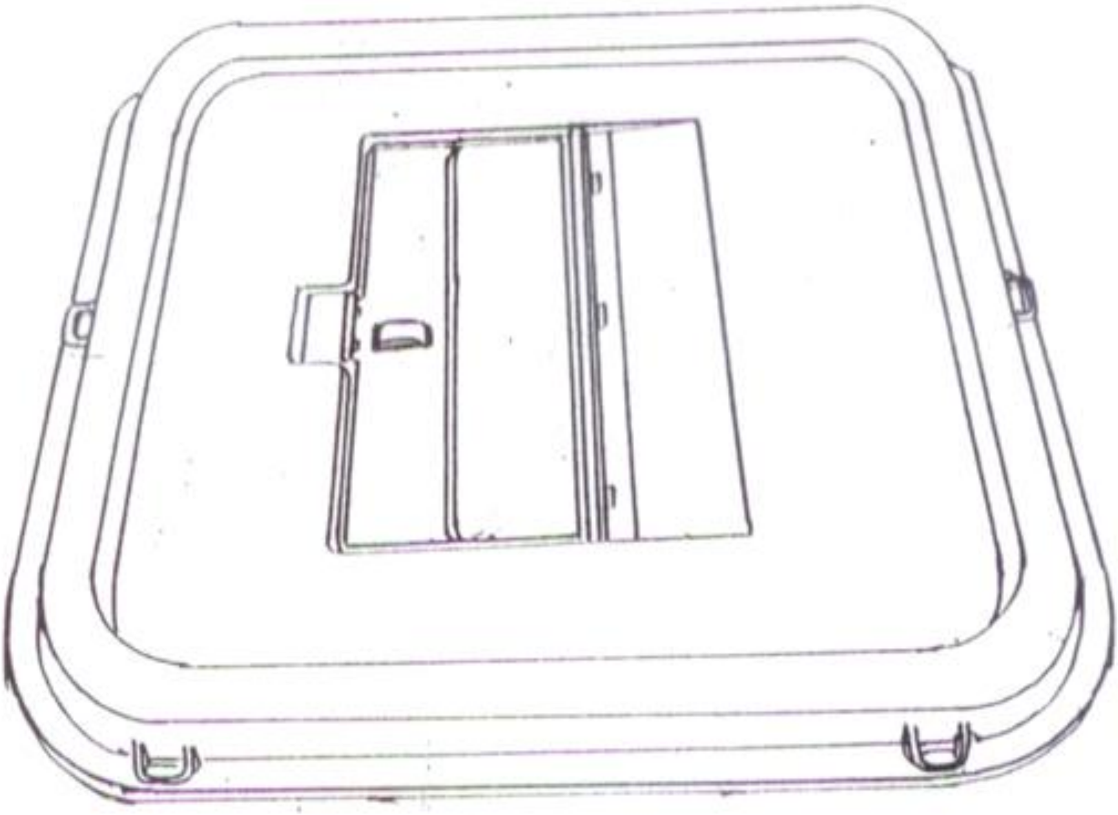

चित्र नं. २

चित्र नं. ३ **बिर्को लागेको मतपेटिका**

रित्तो मतपेटिका र मतपेटिकाको बिर्को देखाए पछि मतपेटिका बन्द गर्नु होस् । मतपेटिका बन्द गर्दा चित्र नं. ३ बमोजिमको रुपमा देखिन्छ ।

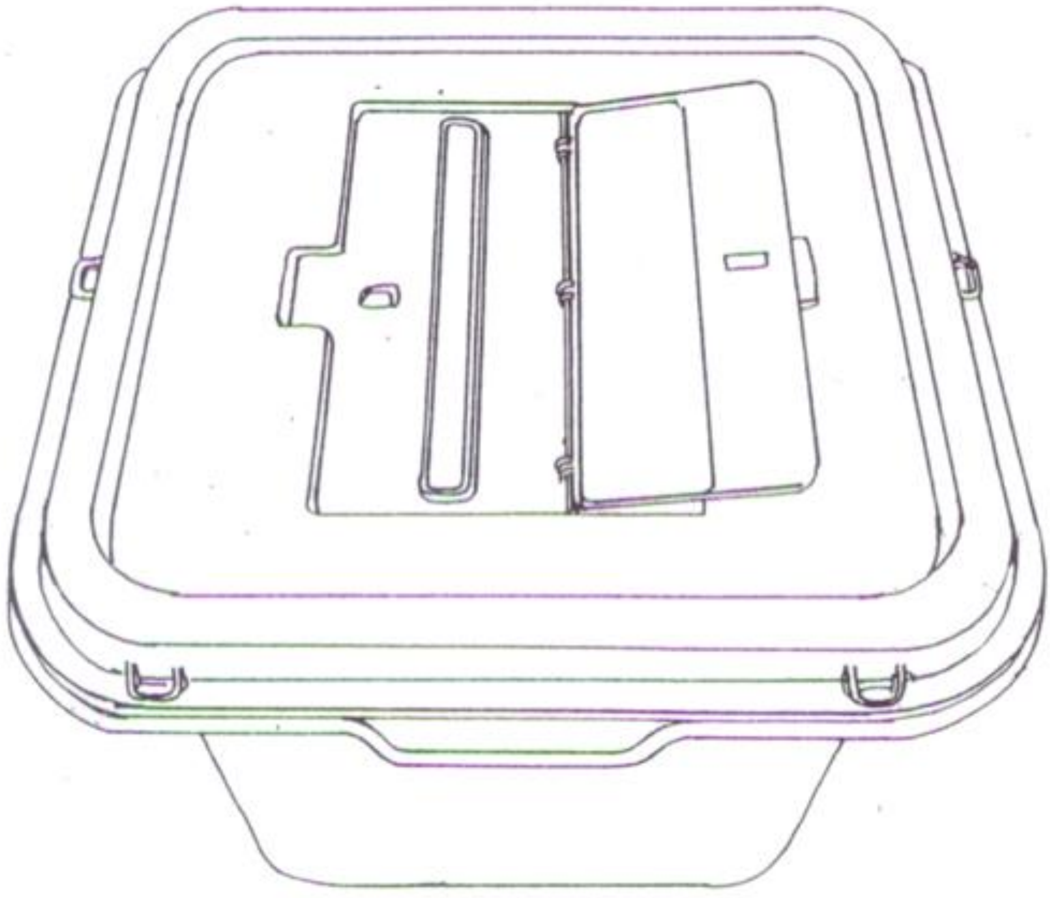

चित्र नं. ३

चित्र नं. ४ **सुरक्षण सिल**

चित्र नं. ३ बमोजिमको मतपेटिकामा चित्र नं. ५ बमोजिम सुरक्षण सिल लगाउन देहायको सुरक्षण सिल लगाउनु होस् ।

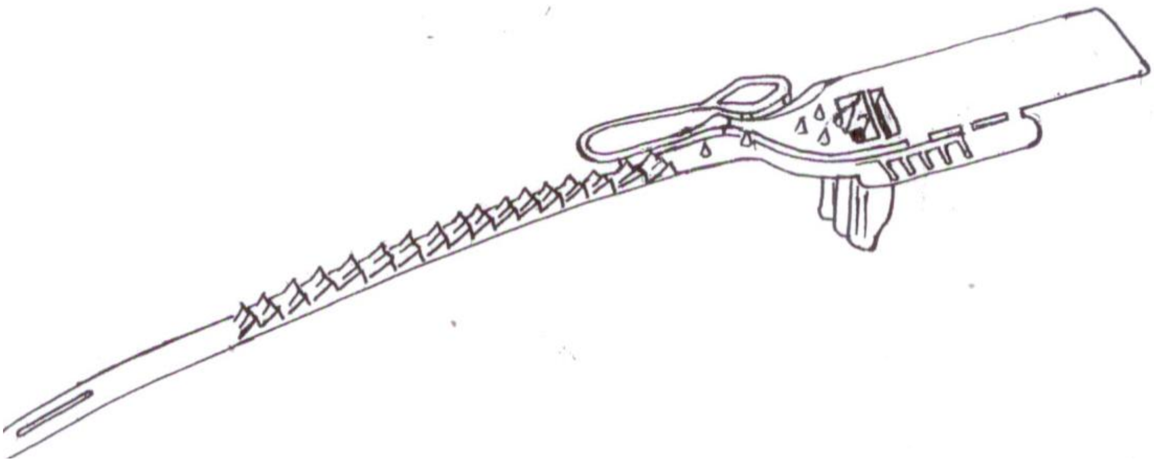

चित्र नं. ४

चित्र नं. ५ **सुरक्षण सिल लगाइएको मतपेटिका**

बिर्को लागेको मतपेटिकामा सुरक्षण सिल लगाई मतपत्र खसाल्न प्वाल खुला गरी मतदान गर्नको लागि तयारी अवस्थामा राखिएको मतपेटिका चित्र नं. ३ बमोजिमको मतपेटिका सुरक्षण लगाउन राखिएका आयोगले उपलब्ध गराएको ६ (छ) वटा सुरक्षण सिल (सिल नं. उल्लेख भएको) लगाउनु होस् । यसरी तयार गरेको मतपेटिकामा प्रदेश सभा सदस्यले मतदान गर्ने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा हरियो.अक्षरले विवरण उल्लेख भएको स्टिकर र गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुखले मतदान गर्ने मतपेटिकामा सेतो पृष्ठभूमिमा रातो रङ्गको अक्षरले विवरण उल्लेख भएको स्टिकर टाँस्नु पर्नेछ । मतपेटिकामा स्टिकर टाँस्दा महिला समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा “१” लेखिएको स्टिकर, अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा “२” लेखिएको स्टिकर, दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा “३” लेखिएको स्टिकर र अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि प्रयोग गरिने मतपेटिकामा “४” लेखिएको स्टिकर टाँस्नु पर्नेछ ।

चित्र नं. ५

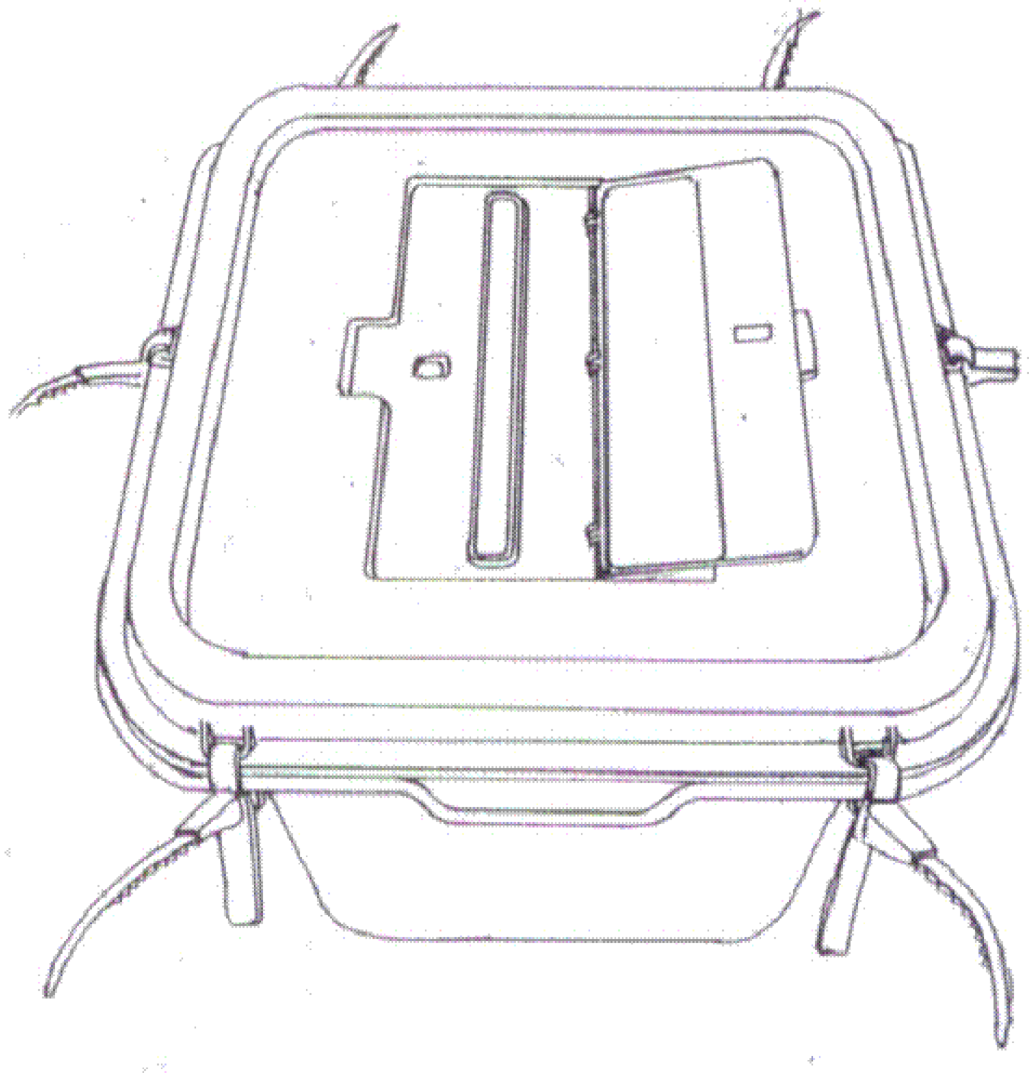

चित्र नं. ६ **मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरेको मतपेटिका**

मतदान गर्ने कार्य समाप्त भएपछि मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरी सुरक्षण सिल लगाई बन्द गरिएको मतपेटिकाः मतदानको कार्य समाप्त भएपछि मतपत्र खसाउने प्लाको ढकनी बन्द गरी आयोगले उपलब्ध गराएको सुरक्षण सिल लगाई मतपेटिको प्वाल बन्द गर्नु होस् ।

यसरी बन्द भएको मतपेटिका सुरक्षित साथ निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा बुझाउनु होस् ।

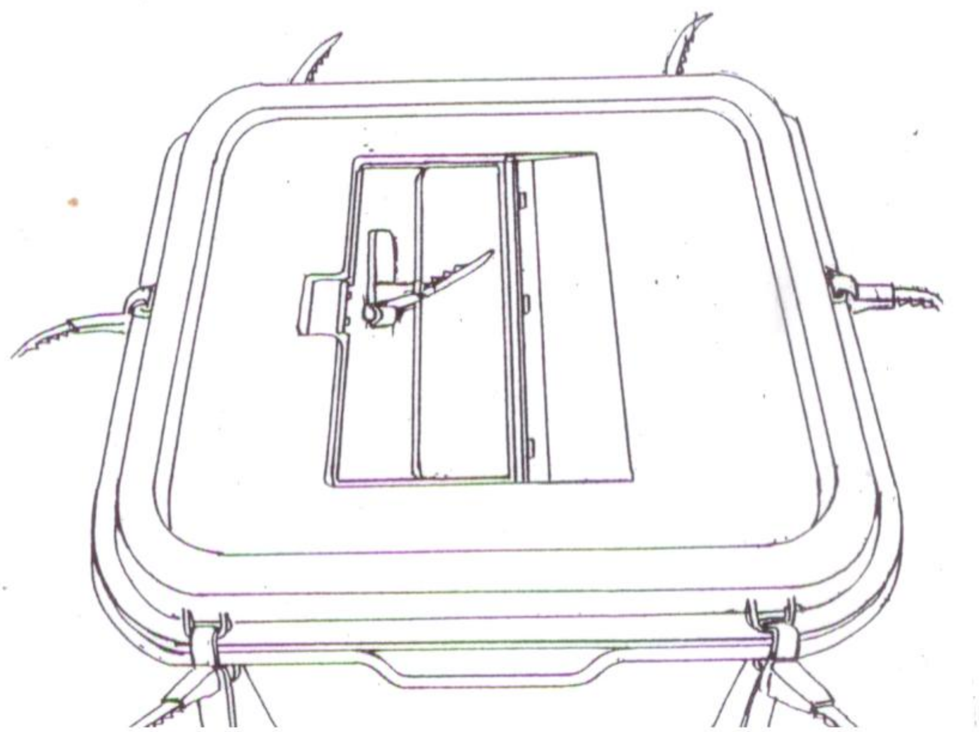

चित्र नं. ६

अनुसूची-५१
(दफा ७५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......)

.... मतदान केन्द्र

मतदान सुरु हुनुअघि मतपेटिका बन्द गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा हुने निर्वाचनमा मतदानको लागि .... वटा मतपेटिकाहरु हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहबरमा आयोगले उपलब्ध गराएका सुरक्षण सिल लगाई बिर्को बन्द गरी मतपत्र खसाल्ने ठाउँ मात्र खुला राखिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो ।

(क) महिला समूहबाट निर्वाचित सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (१ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र) ....

१. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
२. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
३. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
४. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
५. सुरक्षण सिलको नम्बर...........
६. सुरक्षण सिलको नम्बर ....

(ख) अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (२ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र) ....

१. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
२. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
३. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
४. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
५. सुरक्षण सिलको नम्बर...........
६. सुरक्षण सिलको नम्बर ....

(ग) दलित समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (३ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र) ....

१. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
२. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
३. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
४. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
५. सुरक्षण सिलको नम्बर...........
६. सुरक्षण सिलको नम्बर ....

(घ) अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको लागि हुने निर्वाचनको (४ नं.) मतपेटिका

मतपेटिकाको सिरियल नम्बर (सिरियल नम्बर भएको मतपेटिकाको हकमा मात्र) ....

१. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
२. सुरक्षण सिलको नम्बर ....
३. सुरक्षण सिलको नम्बर ....

४.	सुरक्षण सिलको नम्बर ....
५.	सुरक्षण सिलको नम्बर...........
६.	सुरक्षण सिलको नम्बर ....

तपसिल

१.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
२.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
६.	उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मिति :
समय :

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-
सहीछाप :
पूरा नाम :
दर्जा :
मिति :
....
मतदान अधिकृत

द्रष्टव्य : थप मतपेटिका प्रयोग गर्नु परेमा प्रत्येक मतपेटिकाको लागि यसै बमोजिम छुट्टाछुट्टै मुचुल्का तयार गर्नु पर्नेछ। यसरी थप मतपेटिका प्रयोग गर्दा पहिलो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “क” र दोस्रो मतपेटिकामा उल्लिखित नम्बर पछि “ख” उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

अनुसूची-५२
(दफा ७६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र
....

मतसङ्केत गर्ने कलम जाँच गरेको मुचुल्का

सि.नं.	मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलमले लेख्ने नमूना	सि.नं.	मतसङ्केत गर्न प्रयोग गरिने कलमले लेख्ने नमूना
१.		२.	
३.		४.	
५.		६.	
७.		८.	

उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि

क्र.सं.	नाम, थर	ठेगाना	राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	सहीछाप
१.	....	....	....	....
२.	....	....	....	....
३.	....	....	....	....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति :
समय :

सहीछापः
नाम, थर :
दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-५३
(दफा ७६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र
....

मतपत्रको सिलवन्दी प्याकेट खोलेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मतदान गर्नको लागि आज मिति .... का दिन .... बजे हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहबरमा देहायको विवरण बमोजिमको मतपत्रको प्याकेटको सिलबन्दी खोलेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्का गरी सहीछाप गरिदियौं ।

मतपत्रको प्याकेटको विवरण

(१) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग हुने मतपत्र : सि.नं. .... देखि .... सम्म प्याकेट ......थान

(२) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र : सि.नं. .... देखि .... सम्म प्याकेट ......थान

(३) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र : सि.नं. .... देखि .... सम्म प्याकेट ......थान

(४) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग हुने मतपत्र : सि.नं. .... देखि .... सम्म प्याकेट ......थान

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति : सहीछाप :

समय : नाम, थर :

दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-५४
(दफा ७७ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ......
.... मतदान केन्द्र
....

मतदान प्रारम्भ भएको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहवरमा आज .... साल .... महिना .... गते रोज .... का दिन बिहान १०.०० बजे मतदान कार्य प्रारम्भ भएको ठीक साँचो हो भनी सहीछाप गरिदियौं ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति : सहीछापः

समय : नाम, थर :

दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-५५
(दफा ७९ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ……
………. मतदान केन्द्र

……………………..**मतदान केन्दमा प्रवेश गर्ने अनुमति पत्र**

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ….. मा हुने निर्वाचनको लागि …………. जिल्ला …………. गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ….मा रहेको ……………… मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न निम्न व्यक्तिलाई यो अनुमति पत्र दिइएको छ । यो अनुमति पत्रको अवधि मतदान कार्य समाप्त नभएसम्म वा मतदान अधिकृतले रद्द नगरेसम्म कायम रहनेछ ।

१. पूरा नाम, थर :

२. उमेर :

३. ठेगाना :

………………….
मिति : मतदान अधिकृत

अनुसूची-५६

(दफा ८२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन

प्रदेश नं……

………. मतदान केन्द्र

…………………………

महिला/पुरुष/अन्य मतदाताको मतपत्र खसेको तथ्याङ्क फाराम

पुरुष										महिला										अन्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	१
११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३
३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	३१	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४
४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	४१	४२	४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५
५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	५१	५२	५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६
६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	६१	६२	६३	६४	६५	६६	६७	६८	६९	७०	७
७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	७१	७२	७३	७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०	८
८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७	८८	८९	९०	९
९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०
१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	१०१	१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८	१०९	११०	११
१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१११	११२	११३	११४	११५	११६	११७	११८	११९	१२०	१२
१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१२१	१२२	१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९	१३०	१३
१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६	१३७	१३८	१३९	१४०	१४
१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१४१	१४२	१४३	१४४	१४५	१४६	१४७	१४८	१४९	१५०	१५
१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१५१	१५२	१५३	१५४	१५५	१५६	१५७	१५८	१५९	१६०	१६
१६१	१६२	१६३	१६४	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१६१	१६२	१६३	१६४	१६५	१६६	१६७	१६८	१६९	१७०	१७
१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०	१७१	१७२	१७३	१७४	१७५	१७६	१७७	१७८	१७९	१८०	१८
१८१	१८२	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१८१	१८२	१८३	१८४	१८५	१८६	१८७	१८८	१८९	१९०	१९
१९१	१९२	१९३	१९४	१९५	१९६	१९७	१९८	१९९	२००	१९१	१९२	१९३	१९४	१९५	१९६	१९७	१९८	१९९	२००	२०
२०१	२०२	२०३	२०४	२०५	२०६	२०७	२०८	२०९	२१०	२०१	२०२	२०३	२०४	२०५	२०६	२०७	२०८	२०९	२१०	२१
२११	२१२	२१३	२१४	२१५	२१६	२१७	२१८	२१९	२२०	२११	२१२	२१३	२१४	२१५	२१६	२१७	२१८	२१९	२२०	२२
२२१	२२२	२२३	२२४	२२५	२२६	२२७	२२८	२२९	२३०	२२१	२२२	२२३	२२४	२२५	२२६	२२७	२२८	२२९	२३०	२३
२३१	२३२	२३३	२३४	२३५	२३६	२३७	२३८	२३९	२४०	२३१	२३२	२३३	२३४	२३५	२३६	२३७	२३८	२३९	२४०	२४
२४१	२४२	२४३	२४४	२४५	२४६	२४७	२४८	२४९	२५०	२४१	२४२	२४३	२४४	२४५	२४६	२४७	२४८	२४९	२५०	२५
२५१	२५२	२५३	२५४	२५५	२५६	२५७	२५८	२५९	२६०	२५१	२५२	२५३	२५४	२५५	२५६	२५७	२५८	२५९	२६०	२६
२६१	२६२	२६३	२६४	२६५	२६६	२६७	२६८	२६९	२७०	२६१	२६२	२६३	२६४	२६५	२६६	२६७	२६८	२६९	२७०	२७
२७१	२७२	२७३	२७४	२७५	२७६	२७७	२७८	२७९	२८०	२७१	२७२	२७३	२७४	२७५	२७६	२७७	२७८	२७९	२८०	२८
२८१	२८२	२८३	२८४	२८५	२८६	२८७	२८८	२८९	२९०	२८१	२८२	२८३	२८४	२८५	२८६	२८७	२८८	२८९	२९०	२९
२९१	२९२	२९३	२९४	२९५	२९६	२९७	२९८	२९९	३००	२९१	२९२	२९३	२९४	२९५	२९६	२९७	२९८	२९९	३००	३०
३०१	३०२	३०३	३०४	३०५	३०६	३०७	३०८	३०९	३१०	३०१	३०२	३०३	३०४	३०५	३०६	३०७	३०८	३०९	३१०	३१
३११	३१२	३१३	३१४	३१५	३१६	३१७	३१८	३१९	३२०	३११	३१२	३१३	३१४	३१५	३१६	३१७	३१८	३१९	३२०	३२
३२१	३२२	३२३	३२४	३२५	३२६	३२७	३२८	३२९	३३०	३२१	३२२	३२३	३२४	३२५	३२६	३२७	३२८	३२९	३३०	३३
३३१	३३२	३३३	३३४	३३५	३३६	३३७	३३८	३३९	३४०	३३१	३३२	३३३	३३४	३३५	३३६	३३७	३३८	३३९	३४०	३४
३४१	३४२	३४३	३४४	३४५	३४६	३४७	३४८	३४९	३५०	३४१	३४२	३४३	३४४	३४५	३४६	३४७	३४८	३४९	३५०	३५
३५१	३५२	३५३	३५४	३५५	३५६	३५७	३५८	३५९	३६०	३५१	३५२	३५३	३५४	३५५	३५६	३५७	३५८	३५९	३६०	३६
३६१	३६२	३६३	३६४	३६५	३६६	३६७	३६८	३६९	३७०	३६१	३६२	३६३	३६४	३६५	३६६	३६७	३६८	३६९	३७०	३७
३७१	३७२	३७३	३७४	३७५	३७६	३७७	३७८	३७९	३८०	३७१	३७२	३७३	३७४	३७५	३७६	३७७	३७८	३७९	३८०	३८
३८१	३८२	३८३	३८४	३८५	३८६	३८७	३८८	३८९	३९०	३८१	३८२	३८३	३८४	३८५	३८६	३८७	३८८	३८९	३९०	३९
३९१	३९२	३९३	३९४	३९५	३९६	३९७	३९८	३९९	४००	३९१	३९२	३९३	३९४	३९५	३९६	३९७	३९८	३९९	४००	४०
४०१	४०२	४०३	४०४	४०५	४०६	४०७	४०८	४०९	४१०	४०१	४०२	४०३	४०४	४०५	४०६	४०७	४०८	४०९	४१०	४१
४११	४१२	४१३	४१४	४१५	४१६	४१७	४१८	४१९	४२०	४११	४१२	४१३	४१४	४१५	४१६	४१७	४१८	४१९	४२०	४२
४२१	४२२	४२३	४२४	४२५	४२६	४२७	४२८	४२९	४३०	४२१	४२२	४२३	४२४	४२५	४२६	४२७	४२८	४२९	४३०	४३
४३१	४३२	४३३	४३४	४३५	४३६	४३७	४३८	४३९	४४०	४३१	४३२	४३३	४३४	४३५	४३६	४३७	४३८	४३९	४४०	४४
४४१	४४२	४४३	४४४	४४५	४४६	४४७	४४८	४४९	४५०	४४१	४४२	४४३	४४४	४४५	४४६	४४७	४४८	४४९	४५०	४५
४५१	४५२	४५३	४५४	४५५	४५६	४५७	४५८	४५९	४६०	४५१	४५२	४५३	४५४	४५५	४५६	४५७	४५८	४५९	४६०	४६
४६१	४६२	४६३	४६४	४६५	४६६	४६७	४६८	४६९	४७०	४६१	४६२	४६३	४६४	४६५	४६६	४६७	४६८	४६९	४७०	४७
४७१	४७२	४७३	४७४	४७५	४७६	४७७	४७८	४७९	४८०	४७१	४७२	४७३	४७४	४७५	४७६	४७७	४७८	४७९	४८०	४८
४८१	४८२	४८३	४८४	४८५	४८६	४८७	४८८	४८९	४९०	४८१	४८२	४८३	४८४	४८५	४८६	४८७	४८८	४८९	४९०	४९
४९१	४९२	४९३	४९४	४९५	४९६	४९७	४९८	४९९	५००	४९१	४९२	४९३	४९४	४९५	४९६	४९७	४९८	४९९	५००	५०

तयार गर्ने कर्मचारीको,-

नाम :

सहीछाप :

दर्जा :

मिति :

प्रमाणित गर्ने मतदान अधिकृतको,-

नाम :

सहीछापः

मिति :

द्रष्टव्य : एउटा मात्र फारामले नपुग भएमा आवश्यकता अनुसार फाराम थप्दै जानु पर्नेछ ।

अनुसूची-५७
(दफा ९४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं……
………. मतदान केन्द्र
…………………………

<u>मतपत्र सार्वजनिक गरेकोमा छुट्टै खामबन्दी गरेको मुचुल्का</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ….. मा हुने निर्वाचनको लागि …………. जिल्ला …………. गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ….मा रहेको …………….. मतदान केन्द्रमा मिति …………………मा भएको मतदानमा मतदाता श्री………………… ….ले मतपत्रमा मत सङ्केत गरिसकेपछि त्यस्तो मतपत्र देखाएको/प्रदर्शन गरेको/गोप्य मत सङ्केत गर्ने स्थानमा मत सङ्केत नगरी सोभन्दा बाहिर गई मत सङ्केत गरेको/मत सङ्केत गरेको कुरा सार्वजनिक गरेकोले सो मतपत्र छुट्टै खाममा राखिएको हुँदा सोही व्यहोरा उल्लेख गरी हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरी दिएका छौं ।

<u>तपसिल</u>

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ……………………………

<u>मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको</u>,-
सहीछाप:
नाम, थर:
दर्जा:

मिति:
समय:

<u>मतदान अधिकृतको</u>,-
सहीछाप:
नाम:

अनुसूची-५८
(दफा ९५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विषय : नाम ढाँटी मतदान गर्न आएकोमा गरेको दाबी विरोध ।

श्री मतदान अधिकृत,
.... मतदान केन्द्र,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं. ....,
.... जिल्ला ।

मतदाता क्रमसङ्ख्या .... का श्री .... को नाममा मतदान गर्न उपस्थित व्यक्ति वास्तविक मतदाता नभई नाम ढाँटी मतदान गर्न आएकोले रु. १००/- (एक सय रुपैयाँ) नगद धरौटी राखी निजलाई मतदान गर्नबाट रोकी पाउन यो निवेदन गरेको छु ।

निवेदकको,-

सहीछाप :

पूरा नाम,थर :

ठेगाना :

मतदाता/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि

अनुसूची-५९

(दफा ९५ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग

निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन

प्रदेश नं.......

.... मतदान केन्द्र

....

नाम ढाँटी मतदान गर्न आएको सम्बन्धमा परेको उजुरी सम्बन्धी निर्णय किताब

उजुरी दर्ता नं	उजूरीकर्ताको नाम र मतदाता नं	उजूरीको व्यहोरा	मतदान अधिकृतको निर्णयको व्यहोरा र सहीछाप	कैफियत

अनुसूची-६०
(दफा १०० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतदान अधिकृत अशक्त भएकोले सहायक मतदान अधिकृतले कार्य गर्ने मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मतदान भैरहेको अवस्थामा .... बजे यस मतदान केन्द्रका मतदान अधिकृत श्री .... निम्न कारणले अशक्त भई कार्य सम्पादन गर्न सक्ने अवस्था नदेखिएकोले निजको सट्टामा सहायक मतदान अधिकृत श्री .... लाई मतदान अधिकृतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गरी मतदान कार्य सुचारु गर्नको लागि हामी तपसिलका मानिसहरुलेसहीछाप गरी मुचुल्का गरिदियौं ।

अशक्तताको कारणः .... ।

उपर्युक्त बमोजिम मतदान अधिकृत अशक्त भई कार्य गर्न नसक्ने भएकोले .... बजे देखि सहायक मतदान अधिकृत श्री ....ले मतदान कार्य सुचारु गरेकोले निजले मतपत्रमा देहाय बमोजिमको दस्तखत गरी मतदातालाई मतपत्र दिएको ठीक साँचो हो ।

पूरा सहीछाप	छोटकरी सहीछाप

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री...
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री...
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री...
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री...
५. मतदान केन्द्रमा खटिएका सहायक कर्मचारी श्री ....
श्री ....
श्री ....
६. मतदान केन्द्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मी श्री ....
श्री ....
श्री ....

द्रष्टव्य : यो फाराम मतदान कार्य सम्पन्न भै निर्वाचन सामग्री बुझाउँदा निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा छुट्टै रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-६१
(दफा १०६ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतपेटिकाको मतपत्र खसाल्ने प्वाल बन्द गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा आज मिति .... का दिन .... बजे मतदान कार्य सम्पन्न भएकोले यस मतदान केन्द्रमा मतदानको लागि प्रयोग गरिएको .... वटा मतपेटिकाहरुको मतपत्र खसाल्ने प्वाल हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहबरमा आयोगद्वारा उपलब्ध गराइएको सुरक्षण सिल लगाई बन्द गरिएको ठीक साँचो हो ।

(१) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर ....

(२) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर ....

(३) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर ....

(४) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिकामा प्रयोग गरिएको सुरक्षण सिल नम्बर ....

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति : सहीछाप :

समय : नाम, थर :

दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६२
(दफा १०७ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतपत्रको फाँटवारी

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रको मतपत्रहरुको फाँटवारी देहाय बमोजिमको छ।

१. निर्वाचन अधिकृतबाट प्राप्त मतपत्र सङ्ख्या,-

(क) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. .... देखि .... सम्म) जम्मा सङ्ख्या :

(ख) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. .... देखि .... सम्म) जम्मा सङ्ख्या :

(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. .... देखि .... सम्म) जम्मा सङ्ख्या :

(घ) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि प्राप्त (क्र.सं. .... देखि .... सम्म) जम्मा सङ्ख्या :

२. मतदातालाई दिएको मतपत्र सङ्ख्या,-

(क) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिइएको मतपत्र सङ्ख्या :

(ख) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिइएको मतपत्र सङ्ख्या :

(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिएको मतपत्र सङ्ख्या :

(घ) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनको लागि मतदातालाई दिइएको मतपत्र सङ्ख्या :

३. प्रयोग नभएका मतपत्रहरु,-

(क) मतदान अधिकृतको दस्तखत नभएको,-

(१) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(२) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(३) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(४) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(ख) मतदान अधिकृतको दस्तखत भएको,-

(१) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(२) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(३) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(४) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

४. बदर गरिएको मतपत्रहरुः

(१) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(२) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(३) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

(४) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

उपर्युक्त बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी ठीक छ भनी सहीछाप गर्नेः-

<u>तपसिल</u>

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

स्थान :
मिति :
समय :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६३
(दफा १०८ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतपत्र तथा अन्य कागजात खामबन्द गरिएको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा आज मिति .... को दिन बिहान १०.०० बजे प्रारम्भ भएको मतदानको कार्य .... बजे समाप्त भई देहाय बमोजिम मतपत्र तथा विभिन्न कागजातहरु हामी तपसिलका मानिसहरुको रोहवरमा छुट्टाछुट्टै खाममा राखी बन्द गरी लाहाछाप लगाएको व्यहोरा ठीक साँचो हो ।

१. खर्च नभएका मतपत्रहरु,-

(क) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ख) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(घ) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

२. मतपेटिका बाहिर रहेका मतपत्रहरु,-

(क) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ख) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(घ) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

४. मतदान अधिकृतलाई मतदाताले फिर्ता गरेका मतपत्रहरु,-

(क) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ख) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(घ) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

५. मतपेटिका बाहिर रहेका बदर हुने मतपत्रहरुको लगत थान :

६. निविदा मतपत्रको बन्दी खाम,-

(क) महिला समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ख) दलित समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(ग) अपाङ्गता भएको वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :
(घ) अन्य समूहको लागि प्रयोग हुने मतपत्र सङ्ख्या :

७. निविदा मतपत्रको लगत पाना .... बन्दी खाम थान :

८. मतदाता रुजु गरिएको मतदाता नामावली थान :

९. विरोध भएको मतदाताको नामावली थान :

१०. अन्य आवश्यक कागजात थान :

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति : सहीछाप :
समयः नाम, थर :
दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६४
(दफा ११० को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएमा गरिने मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मिति ....मा .... बजे मतदान अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको मतदानको लागि प्रयोग गरिएको मतपेटिका निम्न परिस्थितिमा नोक्सान/तोडफोड भएकोले हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड गरिएको व्यहोरा

....
.... ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति: दस्तखत:

समय: नाम, थर:

दर्जा:

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६५
(दफा १११ को उपदफा (१) र दफा ११२ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतदान स्थगित गरेको सूचना

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा आज मिति .... को दिन विहान १०.०० बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आज ....बजेदेखि स्थगित गरिएको छ। पुनः मतदान हुने सूचना यसै ठाउँमा पछि प्रकाशन गरिनेछ।

मतदान स्थगित गर्नु पर्ने कारण

....
....

मितिः

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६६
(दफा १११ को उपदफा (२) र दफा ११२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
.... मतदान केन्द्र
....

मतदान स्थगित गरेको सूचनाको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा आज मिति .... को दिन .... बजे प्रारम्भ हुने/प्रारम्भ भएको मतदान कार्य आज .... बजेदेखि स्थगित भएकोले हामी तपसिल बमोजिमका मानिसहरुको रोहवरमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी सोको सूचना प्रकाशित गरेको ठीक साँचो हो भनी मुचुल्कामा सहीछाप गरी दियौं ।

मतदान स्थगित गर्नु पर्ने कारण

....
....

रोहबर

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मितिः सहीछापः

समयः नाम, थर :

दर्जा :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-६७
(दफा ११४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

मतदान अधिकृतले निर्वाचन अधिकृतलाई मतदान सामग्री बुझाएको विवरण

श्री निर्वाचन अधिकृत,
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं........,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा मतदान अधिकृतको रुपमा खटिएकोमा मतदान कार्य सम्पन्न गरी सो मतदान केन्द्रसँग सम्बन्धित निम्न लिखित सामग्री बुझाउन उपस्थित भएको छु। संलग्न विवरण अनुसारका सामग्री बुझी लिई सोको भरपाई पाउन अनुरोध छ।

सामग्रीको विवरण

१. मतपत्र रहेका मतपेटिका :

(क) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (१) मा रहेको क्रमसंख्या ....को सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं ...... २. सिल नं. ...... ३. सिल नं. ....
४. सिल नं ...... ५. सिल नं. ...... ६. सिल नं. ....

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ....

(ख) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (२) मा रहेको क्रमसंख्या ....को सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं ...... २. सिल नं. ...... ३. सिल नं. ....
४. सिल नं ...... ५. सिल नं. ...... ६. सिल नं. ....

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ....

(ग) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (३) मा रहेको क्रमसंख्या ....को सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं ...... २. सिल नं. ...... ३. सिल नं. ....
४. सिल नं ...... ५. सिल नं. ...... ६. सिल नं. ....

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ....

(घ) अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनमा प्रयोग भएको मतपेटिका (४) मा रहेको क्रमसंख्या ....को सिलबन्दी मतपेटिका

१. सिल नं ...... २. सिल नं. ...... ३. सिल नं. ....
४. सिल नं ...... ५. सिल नं. ...... ६. सिल नं. ....

मतपत्र खसाउने प्वालमा सिलबन्दी गरेको सिल नं. ....

२. स्टाम्प प्याड ....

३. मतसंकेत गर्ने कलम .... पित्तलको स्वस्तिक छाप ....

४. स्केल (संख्या) ....

५. मतदाताको नाम रुजू गरी रेजा (√) चिन्ह लगाएको मतदाता नामावली

६. मतपत्रको अधकट्टी सिलबन्दी खाम थान ....

७. मतदान अधिकृतको सही नभएको (मतदानमा प्रयोग नभएका) मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान ....

(क) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(३) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(४) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

(ख) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचन निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(३) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(४) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

(ग) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(३) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(४) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान.........

(घ) अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(३) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(४) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान.........

८. मतदान अधिकृतको सही भएको तर मतदानमा प्रयोग नभएको मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान ....

(क) महिला समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

(ख) अन्य समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

(ग) दलित समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

(घ) अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक समूहको लागि हुने निर्वाचनको देहाय बमोजिमको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान एक :-

(१) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........
(२) सि. नं ....देखि ....सम्मका थान..........

९. मतपेटिका बाहिर रहेको मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान ....

१०. मतदाताले मतदान नगरी मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिएको मतपत्र रहेको सिलबन्दी खाम थान ....

११. विरोध गर्ने व्यक्ति र विरोध भएको मतदाताको सूची रहेको सिलबन्दी खाम थान ....

१२. विरोध सम्बन्धी निर्णय किताब थान........
१३. धरौटी जफत गरेको रकम रु ....
१४. निविदा मतपत्रको सिलबन्दी खाम थान..............
१५. निविदा मतदान सम्वन्धी फारमहरुको सिलबन्दी खाम थान...........................
१६. फाराम नं. .... बमोजिम मतपत्रको फाँटवारी
१७. पोलवुक थान ....
१८. मतदान केन्द्रमा तयार गरिएका मुचुल्काहरु बन्दी खाम थान ....

मतदान अधिकृतको,-
सहीछाप : ....
नाम : ....
मिति : ....
समय : ....

उपर्युक्त बमोजिमको सामग्री प्राप्त भयो ।

मिति : ....
समय : .... निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : मतदान अधिकृतले यो अनुसूची बमोजिमको फाराम दुई प्रति तयार गरी निर्वाचन अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ र निर्वाचन अधिकृतले उपर्युक्त बमोजिमको सामग्री रुजु गरी सहीछाप गरी एक प्रति सम्बन्धित मतदान अधिकृतलाई फिर्ता दिनु पर्नेछ ।

अनुसूची-६८
(दफा ११७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

लाहाछाप लगाएको मुचुल्का

मिति .... मा भएको राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको लागि मतदानमा प्रयोग भएको मतपत्र सहितका........... वटा मतपेटिकाहरु कोठामा राखी सो कोठाका सबै झ्याल ढोका बन्द गरी सो कोठाको मूल ढोका समेत बन्द गरी निर्वाचन अधिकृतले ताला लगाई तपसिल बमोजिमका.............. वटा लाहाछाप समेत लगाएको ठीक साँचो हो ।

तपसिल

.... चिन्हको लाहाछाप

.... चिन्हको लाहाछाप

.... चिन्हको लाहाछाप

रोहवर

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मिति: सहीछाप:

समय: नाम, थर:

दर्जा:

....

निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-६९
(दफा ११७ को उपदफा (५) सँग सम्बिन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

लाहाछाप तोडेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा प्रयोग भएका मतपत्र सहितका मतपेटिकाहरु राखेको कोठाको मूल ढोकामा निर्वाचन अधिकृतले मिति.......................... को दिन ताला र लाहाछाप समेत लगाई बन्द गरेकोमा आज मिति.......................... को दिन............ बजे हामी तपसिलका उम्मेदवार/उम्मेदवारको प्रतिनिधिको रोहवरमा सो लाहाछाप जाँच गर्दा दुरुस्त/निम्न बमोजिम कैफियत देखिएको र निर्वाचन अधिकृतले सो लाहाछाप तोडी ढोका खोलेको ठीक साँचो हो ।

कैफियत

....
....।

रोहवर

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मितिः सहीछापः

समयः नाम, थरः

दर्जाः

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-७०
(दफा ११८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

मतपेटिका खोसिएको/दुर्घटनावश नोक्सान भएको/जानाजान तोडफोड गरी नोक्सान गरिएको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि प्रयोग भई निर्वाचन अधिकृतको नियन्त्रणमा रहेको .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रको महिला/दलित/ अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्यको मतपत्र रहेको मतपेटिका मिति ....मा .... बजे निम्नलिखित परिस्थितिमा नोक्सान/तोडफोड भएकोले हामी तपसिलका मानिसहरुले यो मुचुल्का गरिदिएका छौं ।

मतपेटिका नोक्सान/तोडफोड भए गरिएको व्यहोरा

....
....।

तपसिल

१. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

२. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

३. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

४. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

५. उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि/मतगणना प्रतिनिधि श्री ....

अन्य व्यक्तिहरुः

१. .... बस्ने वर्ष ....को श्री............................

२. .... बस्ने वर्ष ....को श्री............................

३. .... बस्ने वर्ष ....को श्री............................

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

सहीछापः
पूरा नाम :
दर्जा :
मितिः

अनुसूची-७१
(दफा १२० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

<u>पुनः मतदान हुने सूचना</u>

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा .... कारणले मिति......................... को दिन.......... बजे मतदान रद्द/स्थगित गरिएकोमा मिति......................... गते दिन......... बजेदेखि........ बजेसम्म पुनः मतदान हुने भएकोले जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-७२
(दफा १२० को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

पुनः मतदान हुने सूचना प्रकाशन गरेको मुचुल्का

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... को निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा .... कारणले मिति.......................... को दिन......... बजे मतदान रद्द/स्थगित गरिएकोमा मिति............................. गते दिन......... बजेदेखि....... बजेसम्म पुनः मतदान हुने व्यहोराको सूचना निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय/सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा प्रकाशित गरिएको व्यहोरा ठीक साँचो हो भनी यो मुचुल्का गरिदियौं ।

तपसिल

१. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
२. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
३. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
४. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
५. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....
६. उम्मेदवार/ निर्वाचन प्रतिनिधि/मतदान प्रतिनिधि श्री ....

	नाम, थर	ठेगाना	सहीछाप
१.	श्री.........................	....	....
२.	श्री.........................	....	....
३.	श्री.........................	....	....

मुचुल्का गर्ने कर्मचारीको,-

मितिः
समयः
स्थानः

सहीछापः
नाम, थरः
दर्जाः

....
निर्वाचन अधिकृत/मतदान अधिकृत

द्रष्टव्य : निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयमा सूचना प्रकाशन गरिएको मुचुल्कामा निर्वाचन अधिकृतले र मतदान केन्द्रमा सूचना प्रकाशन गरिएको मुचुल्कामा सम्बन्धित मतदान केन्द्रमा खटिएको मतदान अधिकृतले सहीछाप गर्नु पर्नेछ ।

अनुसूची-७३
(दफा १२१ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जानकारी

श्री निर्वाचन अधिकृत,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं ......,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनमा महिला/दलित/अपाङ्गता भएको व्यक्ति वा अल्पसङ्ख्यक/अन्य समूहबाट निर्वाचित हुने सदस्य पदको लागि म उम्मेदवार भएकोले सो प्रदेशमा निर्वाचन सम्बन्धी मैले गर्नुपर्ने काम गर्नको लागि कानून बमोजिम योग्य रहेको देहायको व्यक्तिलाई राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २८ बमोजिम मेरो निर्वाचन प्रतिनिधि नियुक्त गरेको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु ।

मिति :

सहीछाप :
नाम, थर :
ठेगाना :

उपर्युक्त बमोजिम निर्वाचन प्रतिनिधि हुन मञ्जुर गर्दछु ।
सहीछाप :
नाम, थर :
ठेगाना :
मिति :

उल्लिखित व्यहोराको प्रतिनिधि नियुक्ति गरिएको जानकारी म समक्ष पेश भयो ।

....
निर्वाचन अधिकृत

मिति :
समय :
स्थान :

अनुसूची-७४
(दफा १२१ को उपदफा (५) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

निर्वाचन प्रतिनिधि परिचयपत्र

निर्वाचन प्रतिनिधिको मुखाकृति देखिने पासपोर्ट साइजको फोटो

पूरा नाम,थरः

ठेगानाः

मतदाता नम्बरः

प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने उम्मेदवार :

उम्मेदवारको राजनीतिक दल/स्वतन्त्र :

उम्मेदवारी दिएको समूह :

....
निर्वाचन अधिकृत

अनुसूची-७५
(दफा १२२ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

<u>मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जानकारी</u>

श्री ....
....

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको .... मतदान केन्द्रमा ....उम्मेदवारको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्न राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा २९ बमोजिम तपाँई श्री..............................लाई मतदान प्रतिनिधि नियुक्त गरेको छु । तपाईले ....उम्मेदवारको तर्फबाट सो अध्यादेशको अधीनमा रही मतदान प्रतिनिधिको रुपमा गरेको मतदान सम्बन्धी काम कारबाहीमा मेरो मञ्जुरी छ ।

मिति :

सहीछाप :
पुरा नाम, थर :
ठेगाना :
उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि

उपर्युक्त बमोजिम मतदान प्रतिनिधि हुन मञ्जुर गर्दछु ।

मिति :

सहीछाप :
पुरा नाम, थर :
ठेगाना :

<u>बोधार्थ</u> :-

श्री निर्वाचन अधिकृत,
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन,
प्रदेश नं .....
....

श्री मतदान अधिकृत,
.... मतदानकेन्द्र
.... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं...........
.... जिल्ला ।

उल्लिखित व्यहोराको नियुक्ति पत्रको बोधार्थ म समक्ष पेश भएको हो ।

मिति :

....
मतदान अधिकृत

द्रष्टव्य : कुनै राजनीतिक दलको कुनै उम्मेदवारको तर्फबाट नियुक्त भएको मतदान प्रतिनिधिले सो दलका अन्य उम्मेदवारको समेत प्रतिनिधित्व गर्नेछ र कुनै राजनीतिक दलको तर्फबाट उम्मेदवार भएका सबै जनाको तर्फबाट एक पटकमा एकजना मतदान प्रतिनिधि मात्र मतदान केन्द्रमा रहनेछ ।

अनुसूची-७६
(दफा १२२ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं......
.... मतदान केन्द
....

मतदान प्रतिनिधि
परिचयपत्र

मतदान प्रतिनिधिको मुखाकृति देखिने पासपोर्ट साइजको फोटो

पूरा नाम, थर :

ठेगाना :

मतदाता क्रससङ्ख्या :

प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने उम्मेदवार :

उम्मेदवारको राजनीतिक दल/स्वतन्त्र :

उम्मेदवारी दिएको समूह :

....
मतदान अधिकृत

अनुसूची-७७
(दफा १२५ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

विषय : <u>मतदान गर्न पाऊँ</u>

श्री मतदान अधिकृतज्यू, मिति :
.... मतदान केन्द्र,
.... ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको निर्वाचनमा मतदान गर्न उपस्थित भएकोमा मेरो नाउँबाट अन्य व्यक्तिले मतपत्र लिइसकेको ⁄ मतदान गरीसकेको बुझिएकोले आफूले मतदान गर्न पाउन आफ्नो विवरण सहित देहायको प्रमाण संलग्न गरी यो निवेदन गरेको छु :-

पूरा नाम :
मतदाता क्रमसंख्या.:
माता⁄ पिताको पूरा नाम :
पति⁄ पत्नीको पूरा नाम, थर :
ठेगाना :............ गाउँपालिका⁄नगरपालिका वडा नं. ...⁄ ....गाउँ⁄टोल
प्रदेश सभा सदस्य⁄गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष⁄नगरपालिकाको प्रमुख, उपप्रमुखमा बहाल रहेको विवरण :

सहीछापः
मितिः

अनुसूची-७८
(दफा १२५ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं. ……
……………………मतदान केन्द्र
……………………………

निविदा मतपत्रको लगत

क्र.सं.	दाबीकर्ताको पूरा नाम, थर	गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं.	दाबीकर्ता प्रदेश सभा सदस्य/गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, नगरपालिका प्रमुख, उपप्रमुख भएको विवरण	मतदाता क्र.सं.	निविदा मतपत्र लिने दाबीकर्ताको सहीछाप

…………………
मिति : मतदान अधिकृत

अनुसूची-७९
(दफा १३० सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन आयोग
निर्वाचन अधिकृतको कार्यालय
राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन
प्रदेश नं.......
....

नियुक्ति पत्र

श्री ....

.... (दर्जा)

..........................(कार्यालय) ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... मा हुने निर्वाचनको लागि .... जिल्ला .... गाउँपालिका/नगरपालिका वडा नं. ....मा रहेको ....मतदान केन्द्रको मतदान अधिकृत पदमा तपाईलाई नियुक्त गरिएको छ ।

स्वच्छ, निष्पक्ष र स्वतन्त्ररुपमा निर्वाचन गराउने काममा तपाईले आफ्नो कर्तव्य इमान्दारीपूर्वक पालना गर्नु हुनेछ भन्ने कुरा अपेक्षा गरिएको छ । तपाईसँग उपर्युक्त मतदान केन्द्रमा खटिएका मतदान सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीहरु निम्न बमोजिम हुनु हुनेछ ।

मतदान केन्द्र :-

पद	नाम	दर्जा	कार्यालय
१.	....	....	....
२.	....	....	....
३.	....	....	....
४.	....	....	....
५.	....	....	....
६.	....	....	....
७.	....	....	....
८.	....	....	....

मिति :

....
निर्वाचन अधिकृत

द्रष्टव्य : सहायक मतदान अधिकृत, सहायक कर्मचारी र सहयोगी कर्मचारीका लागि अर्को छुट्टै नियुक्ति पत्र तयार गर्नु पर्ने छैन । सम्बन्धित कर्मचारीको नामको अगाडि चिनो लगाई नियुक्तिपत्रको रुपमा बुझाउनु पर्नेछ ।

अनुसूची-८०
(दफा १४६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको खर्च सीमा

१. राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचनको उम्मेदवारले तीन लाख पचास हजार रुपैयाँसम्म खर्च गर्न सक्नेछ।

२. प्रकरण १. मा उल्लिखित खर्च देहायका शीर्षकमा गर्न सकिनेछ :-

क्र.सं.	**खर्च शीर्षक**	**खर्च रकम (रुपैयाँमा)**
१.	मतदाता नामावली खरिद	1,000.-
२.	सवारी साधन	70,000.-
३.	सवारी इन्धन (घोडा प्रयोग गरिएकोमा दाना समेत)	10,000.-
४.	प्रचार प्रसार सामग्री	14,500.-
५.	ढुवानी	10,000.-
६.	गोष्ठी/अन्तरक्रिया	1,00,000.-
७.	अन्य प्रचार-प्रसार,छापा एवं विद्युतीय माध्यम	14,500.-
८.	कार्यालय सञ्चालन	70,000.-
१०.	प्रतिनिधि परिचालन	30,000.-
११.	विविध	30,000.-
	जम्मा :	**3,50,000. -**

अनुसूची-८१
(दफा १४६ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

निर्वाचन खर्चको विवरण

श्री निर्वाचन आयोग,
काठमाडौं ।
श्री क्षेत्रीय /जिल्ला निर्वाचन कार्यालय,
.... जिल्ला ।

राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अन्तर्गत प्रदेश नं. ..... बाट राष्ट्रिय सभा सदस्य पदको लागि .... (उम्मेदवारको नाम, थर) उम्मेदवार भएकोमा सो सम्बन्धमा मैले/निज उम्मेदवारले गरेको सम्पूर्ण खर्चको विवरण राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन अध्यादेश, २०७४ को दफा ६४ तथा आयोगद्वारा स्वीकृत निर्वाचन आचार संहिता बमोजिम प्रस्तुत गरेको छु । निर्वाचन खर्चको विवरण देहाय बमोजिम छ :-

क्र.सं.	खर्चको शीर्षक	कार्य परिमाण	खर्चको रकम	कैफियत
१.	मतदाता नामावली खरिद			
२.	सवारी साधन/घोडा			
३.	सवारी इन्धन/दाना			
४.	प्रचार प्रसार सामाग्री			
५.	ढुवानी			
६.	गोष्ठी/कार्यकर्ता परिचालन			
७.	अन्य प्रचार प्रसार, छापा एवं विद्युतीय माध्यम			
८.	कार्यालय सञ्चालन			
९.	प्रतिनिधि परिचालन			
१०.	विविध			
	कुल जम्मा			

सहीछाप :

नाम, थर :

मिति :

उम्मेदवार/निर्वाचन प्रतिनिधि